

ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ
ΚΛΑΔΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ / ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ
ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ &
ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΤΟΥΣ 2019

ΑΘΗΝΑ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020
ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

Μήνυμα Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας

Το οργανωμένο έγκλημα συνιστά ένα φαινόμενο με διασυνοριακό και διεθνές χαρακτήρα και ιδιαιτερότητες, που προσεγγίζουν μακρο – οικονομικά μεγέθη. Η σοβαρή και οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα επιφέρει τεράστιο κοινωνικό κόστος, αφαιρεί και διασπαθίζει οικονομικούς πόρους,

στρεβλώνει τη νόμιμη οικονομία και κοινή ελεύθερη αγορά, αποσταθεροποιεί την εσωτερική ασφάλεια και αντιπύσσεται των δημοκρατικών θεσμών, καταπατώντας τις ελευθερίες και τα δικαιώματα των πολιτών.

Η συντονισμένη δράση των αρμόδιων εγχώριων και διεθνών υπηρεσιών και παράλληλα, η ανάπτυξη της συνεργασίας με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, έχουν καταστεί κρίσιμα απαιτούμενα για την αποτελεσματική καταπολέμηση του φαινομένου. Η Ελληνική Αστυνομία έχει θέσει ως βασική προτεραιότητα της Αντεγκληματικής της Στρατηγικής την αποτελεσματική αντιμετώπιση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, προσδιορίζοντας την ως στόχο στρατηγικής σημασίας και αποσκοπώντας στη διασφάλιση του συνόλου των αρχών που διέπουν τη λειτουργία του κράτους και των συνταγματικά κατοχυρωμένων ελευθεριών και δικαιωμάτων των πολιτών.

Με την παρούσα Έκθεση Εκτίμησης Απειλής του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος για το έτος 2019, αναλύονται οι κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες και οι εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή σε αυτές κατά το προηγούμενο έτος, εμβαθύνοντας στην ειδικότερη μεθοδολογία τους, ενώ παράλληλα καταγράφονται οι τρέχουσες τάσεις και το επίπεδο απειλής ανά εγκληματικό πεδίο.

Τα εγκληματικά δίκτυα, σε διεθνές επίπεδο, παρουσιάζουν μεγάλη προσαρμοστικότητα στη δράση των διωκτικών αρχών, ενώ εξελίσσονται ως προς τον τρόπο και τις μεθόδους δράσης, θέτοντας διαρκώς νέα προσκόμματα στο έργο των αρχών επιβολής του νόμου. Η εξέταση των χαρακτηριστικών και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται από τα εγκληματικά δίκτυα επιχειρεί να αποτυπώσει μια επικαιροποιημένη και πλήρη εικόνα της δράσης του οργανωμένου εγκλήματος στη Χώρα μας και αποσκοπεί, αφενός να συμβάλλει στη διαμόρφωση σαφούς αντίληψης της κοινωνίας των πολιτών για όλες τις εκφάνσεις του ζητήματος και αφετέρου, να συνδράμει στην απαιτητική προσπάθεια των αρμόδιων υπηρεσιών να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικότερα

το οργανωμένο έγκλημα και να διαφυλάξουν, κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, την εσωτερική ασφάλεια και τις δημοκρατικές αρχές στη Χώρα μας.

Αθήνα, Νοέμβριος 2020

Ο Αρχηγός

Μιχαήλ ΚΑΡΑΜΑΛΑΚΗΣ

Αντιστράτηγος

Πίνακας περιεχομένων

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	2
ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΣΥΝΟΨΗ	4
1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1.1 Γενικά	7
1.2 Πεδίο Μελέτης.....	7
1.3 Μεθοδολογία	8
1.3.1. Εμπειρικό υλικό.....	8
1.3.2. Ανάλυση εμπειρικού υλικού	9
2 ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΣΟΒΑΡΟ & ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟ ΕΓΚΛΗΜΑ.	9
2.1 Γενικά.	9
2.2 Γεωπολιτικοί.....	10
2.3 Οικονομικοί	11
2.4 Νομοθεσία και δράση των διωκτικών αρχών.....	12
2.5 Διαδίκτυο-Νέες Τεχνολογίες.....	15
2.6 Κοινωνικοί.....	17
3 ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.	19
3.1 Παράνομη διακίνηση μεταναστών.....	19
Παρούσα κατάσταση.....	19
3.2 Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.....	31
3.2.1. Παρούσα κατάσταση.....	31
3.2.1.1. Κάνναβη.....	33
3.2.1.2. Ηρωίνη.....	40
3.2.1.3. Κοκαΐνη.....	43
3.2.1.4. Συνθετικά Ναρκωτικά.....	47
3.2.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	49
3.3 Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.....	53
3.3.1. Παρούσα κατάσταση.....	53
3.3.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	56
3.4 Λαθρεμπόριο προϊόντων.....	65
3.4.1. Παρούσα Κατάσταση.....	65
3.4.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	71
3.5 Εμπορία Ανθρώπων.....	79
3.5.1. Παρούσα Κατάσταση.....	79
3.5.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	82
3.6 Εκβιάσεις.....	84
3.6.1. Παρούσα Κατάσταση.....	84
3.6.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	86
3.7 Οργανωμένες απάτες.....	88
3.7.1. Παρούσα κατάσταση.....	88
3.7.2. Εγκληματικές ομάδες.....	89

3.8 Πλαστογραφία	93
3.8.1. Παρούσα κατάσταση.....	93
3.8.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	94
3.9 Διακίνηση όπλων, πυρομαχικών & εκρηκτικών υλών.....	96
3.9.1. Παρούσα Κατάσταση.	96
3.9.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	98
3.10 Παραχάραξη.....	101
3.10.1. Παρούσα κατάσταση.	101
3.10.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	103
3.11 Παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών.	103
3.11.1. Παρούσα Κατάσταση.....	103
3.11.2. Εγκληματικές Ομάδες.....	105

Επιτελική Σύνοψη

Η Έκθεση για το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα έτους 2019 παρουσιάζει τις κυριότερες σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, τις εγκληματικές ομάδες που είχαν εμπλοκή σε αυτές, καθώς και τους παράγοντες που επηρέασαν την ανάπτυξη του συγκεκριμένου φαινομένου. Από την ανάλυση των δεδομένων που πραγματοποιήθηκε, αποτυπώνονται, επίσης, ο βαθμός απειλής των επί μέρους εγκληματικών δραστηριοτήτων με βάση τα χαρακτηριστικά των εγκληματικών ομάδων και των συνεπειών της δράσης τους και η πιθανή μελλοντική εξέλιξη τους.

Τα σημαντικότερα ευρήματα, που αφορούν τις τάσεις του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα, κατά το έτος 2019, συνοψίζονται ως εξής:

- Οι κύριες εγκληματικές δραστηριότητες του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος στη Χώρα μας, για το 2019, είναι η διακίνηση μεταναστών, η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, το λαθρεμπόριο προϊόντων, η διακίνηση απομιμητικών προϊόντων, η εμπορία ανθρώπων, οι εκβιάσεις, οι οργανωμένες απάτες, η πλαστογραφία, η διακίνηση όπλων & πυρομαχικών, η παραχάραξη και το παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών. Οι πλέον ανεπτυγμένες εξ αυτών, εξακολουθούν να είναι η παράνομη διακίνηση μεταναστών (μεγαλύτερη παράνομη αγορά) και ναρκωτικών ουσιών.
- Κατά το 2019, δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας συνολικά τριακόσιες εβδομήντα πέντε (**375**) εγκληματικές ομάδες, οι οποίες απαρτίζονταν συνολικά από **2.837** μέλη. Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **68%** επί του συνόλου) είναι εγχώριες¹ (αμιγείς ή/και μικτές)². Αξιοσημείωτη (σε ποσοστό **32%** επί του συνόλου) είναι και η παρουσία αλλοδαπών εγκληματικών ομάδων (ομοιογενών ή μη).
- Από τις αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες, κυρίαρχο ρόλο συνεχίζουν να διαδραματίζουν οι αλβανικές (σε ποσοστό **45%** επί συνόλου των αλλοδαπών ομάδων), ακολουθούμενες από τις πακιστανικές (σε ποσοστό **13%**), τις βουλγάρικες (σε ποσοστό **12%**) και τις γεωργιανές (σε ποσοστό **9%**).
- Η πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **63%** επί του συνόλου) ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη). Σημειώνεται ότι, σε σημαντικό ποσοστό (**12%** επί του συνόλου), επρόκειτο για ολόκληρα εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών), η πλειοψηφία των οποίων (**25%** επί συνόλου αυτών) δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών και στις κλοπές-διαρρήξεις (**24%** επί συνόλου αυτών).

¹ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή μαζί (Indigenous & Non-Indigenous)** είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν.

² Άξιο μνείας αποτελεί το γεγονός ότι το 50% των εγχώριων ε.ο., αποτελούνταν από μέλη ΡΟΜΑ (αμιγείς εγχώριες ομάδες).

- Πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα εμφανίζεται σε ποσοστό **21%** επί του συνόλου των εγκληματικών ομάδων, με την πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **64%**), να δραστηριοποιούνται στη διακίνηση ναρκωτικών (Polydrug ή/και Polycriminal OCGs).
- Το κέρδος το οποίο αποκόμισαν οι εγκληματικές ομάδες συνολικά από τις εν λόγω εγκληματικές δραστηριότητες, εκτιμάται στο ποσό των **91.440.000** Ευρώ περίπου³. Το μεγαλύτερο εκτιμώμενο κέρδος, προέρχεται από την παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, ακολουθούμενη από το λαθρεμπόριο, τις κλοπές, τις εκβιάσεις, τις απάτες, την παράνομη μετανάστευση, τις ληστείες, τις κλοπές τροχοφόρων, την πλαστογραφία και την παραχάραξη.
- Οι εγκληματικές ομάδες, συνεχίζουν να χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο το διαδίκτυο και τις νέες τεχνολογίες, ως μέσο διευκόλυνσης των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων και προσέλκυσης-αλίευσης πελατών ή υποψήφιων θυμάτων.
- Οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στις κλοπές τροχοφόρων και λαθρεμπόριο τσιγάρων, εμφανίζουν γενικά τον πιο υψηλό βαθμό εξειδίκευσης. Τα μέλη τους χρησιμοποιούν ειδική τεχνογνωσία (μη προσβάσιμη σε όλους) ως αναπόσπαστο στοιχείο της δράσης τους.
- Περαιτέρω, ένα σημαντικό ποσοστό αυτών (**36%** επί του συνόλου των ομάδων) εκμεταλλεύονται (ευκαιριακά⁴ ή/και συστηματικά⁵) τις νομότυπες δομές για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους.
- Ένα ελάχιστο ποσοστό αυτών (**3%**), διαπιστώθηκε να χρησιμοποιεί τη διαφθορά για τη διευκόλυνση-συγκάλυψη των δραστηριοτήτων τους.
- Σοβαρή κρίνεται η απειλή από εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη διακίνηση μεταναστών, τη διακίνηση ναρκωτικών, τις απάτες και το λαθρεμπόριο προϊόντων.
- Σε ό,τι αφορά τη γεωγραφική διάσταση των εγκληματικών ομάδων, η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **65%** επί του συνόλου), δρούσε σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο και **14%** επί του συνόλου σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι, ένα σημαντικό ποσοστό (**21%** επί του συνόλου) εξακριβώθηκε ότι είχε διεθνή-διασυνοριακή διάσταση. Η πλειοψηφία των ομάδων με διεθνή-διασυνοριακή διάσταση, δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, στη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών, στο λαθρεμπόριο προϊόντων και στην εμπορία ανθρώπων.

³Μνημονεύεται ότι ο αριθμός αυτός είναι ενδεικτικός και κατά προσέγγιση, καθώς σε πολλές υποθέσεις, δεν ήταν εφικτός ο προσδιορισμός των κερδών των εγκληματικών ομάδων, λόγω έλλειψης πληροφοριών.

⁴ Αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρουν επιχειρήσεις προς τις εγκληματικές οργανώσεις εν αγνοία τους (π.χ. ενοικίαση οχημάτων, πώληση καρτοκινητών τηλεφώνων κ.α.)

⁵ Η συστηματική εκμετάλλευση νομότυπων δομών πραγματοποιείται με τους ακόλουθους τρόπους:

i. Άσκηση οποιασδήποτε μορφής ελέγχου και αξιοποίηση προϊόντων και υπηρεσιών σε επιχειρήσεις που δεν ιδρύθηκαν ούτε ανήκουν στην οργάνωση. Στην περίπτωση αυτή, οι εκπρόσωποι των επιχειρήσεων γνωρίζουν την ύπαρξη της οργάνωσης (δεν ανήκουν σε αυτή) και διαφθείρονται.

ii. Ίδρυση εξ' αρχής εικονικών επιχειρήσεων που φαινομενικά λειτουργούν και δεν παράγουν κανένα προϊόν ή υπηρεσία. Αποκλειστική τους αποστολή είναι η νομιμοφανής κάλυψη της παράνομης δράσης της οργάνωσης.

iii. Οργανώσεις που έχουν τη δυνατότητα να νομιμοποιούν και να επανεπενδύουν τα κέρδη τους με την ίδρυση και τον απόλυτο έλεγχο συγκεκριμένων επιχειρήσεων, οι οποίες λειτουργούν και προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες στη νόμιμη αγορά.

- Στους παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη των σοβαρών και οργανωμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων, δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις σε σχέση με όσα αναφέρθηκαν στην αντίστοιχη έκθεση για το 2018.
- Εκτός της γενικότερης οικονομικής κατάστασης, οι μορφές του Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος συνεχίζουν να ενισχύονται από την ύπαρξη παράνομων αγορών και τη διαθεσιμότητα των κατάλληλων μέσων για την διάπραξη εγκληματικών πράξεων (όπλα, μεταφορικά μέσα, τεχνολογικός εξοπλισμός κ.λπ.).

1 Εισαγωγή

1.1 Γενικά

Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε από τη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, κατ' εφαρμογή των άρθρων 28 του Ν. 3875/2010 «Κύρωση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνικού Οργανωμένου Εγκλήματος και των τριών Πρωτοκόλλων αυτής και συναφείς διατάξεις», 6 του Π.Δ/τος 178/2014 «Οργάνωση Υπηρεσιών Ελληνικής Αστυνομίας» και 1 της Υ.Α. 4803/35/19-α'/2011 «Καθορισμός αρμόδιας αστυνομικής υπηρεσίας και άλλων λεπτομερειών για τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα στην Ελλάδα». Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η Ελληνική Αστυνομία, συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις του Οργανωμένου Εγκλήματος στην Ελλάδα, σε συνεργασία με δύο (2) ειδικούς επιστήμονες, μέλη Δ.Ε.Π., που διέθεσε το Κέντρο Μελετών Ασφαλείας (ΚΕ.ΜΕ.Α.) και με τον υπεύθυνο για τη δίωξη του Οργανωμένου Εγκλήματος Εισαγγελέα.

Η έκθεση εστιάζει κυρίως στη σοβαρή και οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα. Τα δεδομένα που αναλύθηκαν για τη σύνταξη της έκθεσης του 2019, προήλθαν από τις αρμόδιες Αρχές Επιβολής του Νόμου⁶ και αφορούσαν τόσο γενικά στοιχεία για τις σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες, όσο και συγκεκριμένες πληροφορίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική Επικράτεια.

Σε κάθε περίπτωση, διευκρινίζεται ότι ο χαρακτήρας των συμπερασμάτων της παρούσας έκθεσης είναι εκτιμητικός, καθώς στηρίχθηκαν σε αξιολογικές κρίσεις, με βάση τα διαθέσιμα πληροφοριακά δεδομένα που προέκυψαν με τη χρήση συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

1.2 Πεδίο Μελέτης

Πεδίο μελέτης της παρούσας έκθεσης είναι το Σοβαρό & Οργανωμένο Έγκλημα (Serious & Organized Crime), όπως αυτό ορίζεται στην εγχώρια και τη διεθνή νομοθεσία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της έννοιας του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος, τα οποία έχουν καθοριστεί σε διεθνές και εθνικό επίπεδο⁷, είναι τα ακόλουθα:

- **Η συγκρότηση ή ένταξη σε δομημένη ομάδα**
- **Η συμμετοχή στην ομάδα δύο ή περισσότερων προσώπων**

⁶ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ, ΛΙΜΕΝΙΚΟ (ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗ).

⁷ Σχετ. η με αριθμό 2008/841/ΔΕΥ της 24/10/2008 Απόφαση-Πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (Άρθρο 1).

- **Η ομάδα να έχει διάρκεια δράσης**
- **Επιδίωξη της ομάδας να αποτελεί η τέλεση περισσότερων του ενός αδικημάτων, για τα οποία προβλέπεται ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών ή μεγαλύτερη**
- **Η ομάδα να επιδιώκει τον προσπορισμό κέρδους ή άλλου υλικού οφέλους (άμεσου ή έμμεσου) από την εγκληματική δραστηριότητα**

Με βάση τα παραπάνω, η παρούσα έκθεση καλύπτει τις κάτωθι εγκληματικές δραστηριότητες που έλαβαν χώρα το έτος 2019 στην Ελλάδα:

Διακίνηση Μεταναστών, Διακίνηση Ναρκωτικών Ουσιών, Εγκλήματα κατά της Ιδιοκτησίας, Λαθρεμπόριο, Διακίνηση απομιμητικών προϊόντων, Εμπόριο Ανθρώπων, Εκβιάσεις, Απάτες, Πλαστογραφία, Παράνομη Διακίνηση Όπλων & Πυρομαχικών, Παραχάραξη, Παράνομο Εμπόριο Πολιτιστικών Αγαθών.

1.3 Μεθοδολογία

1.3.1. Εμπειρικό υλικό

Το εμπειρικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε, στο πλαίσιο σύνταξης της παρούσας έκθεσης, προέρχεται από τις εξής κύριες πηγές:

- Σηματικές αναφορές και αναφορές (υποβλητικές) των Αρχών Επιβολής του Νόμου (Ελληνική Αστυνομία, Λιμενικό Σώμα-Ελληνική Ακτοφυλακή) προς τον εισαγγελέα, οι οποίες αφορούν υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που εξιχνιάστηκαν το 2019.
- Στατιστικά στοιχεία εγκληματικότητας, ενημερωτικά δελτία και δελτία τύπου για υποθέσεις Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που αφορούν το ίδιο έτος.
- Πληροφοριακά δελτία & ενημερωτικά σημειώματα Αστυνομικών Υπηρεσιών, Ελλήνων Αξιωματικών Συνδέσμων σε πρεσβείες της Χώρας μας και σε Διεθνείς Οργανισμούς στο εξωτερικό ή αλλοδαπών Αρχών στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.
- Ενημερωτικά Σημειώματα Αστυνομικών Υπηρεσιών (Υπηρεσίες Ασφάλειας, Διευθύνσεις Αρχηγείου και λοιπές αυτοτελείς Υπηρεσίες) και λοιπών Διοικητικών Αρχών.
- Εκθέσεις Διεθνών & Ελληνικών Οργανισμών και Αρχών επιβολής του Νόμου άλλων κρατών, με αντικείμενο το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα.
- Εκθέσεις Ανάλυσης (Επιχειρησιακές & Στρατηγικές) Αστυνομικών Υπηρεσιών.

- Ανοικτές Πηγές Πληροφοριών (δημοσιεύματα ηλεκτρονικού και ημερήσιου τύπου, ακαδημαϊκά κείμενα-άρθρα & εκθέσεις, κ.ά.).

1.3.2. Ανάλυση εμπειρικού υλικού

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης, αναγνωρίστηκαν και αναλύθηκαν τόσο οι σοβαρές και οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες στην Ελλάδα κατά το έτος 2019, όσο και οι εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονταν σε αυτές.

Η συλλογή υποθέσεων Σοβαρού και Οργανωμένου Εγκλήματος που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα κατά το 2019, έγινε με βάση τα κριτήρια του Κεφαλαίου «Πεδίο Μελέτης» της παρούσας και αφορούσε υποθέσεις, στις οποίες επιλήφθηκαν ελληνικές αρχές επιβολής του νόμου, ακόμα και στο πλαίσιο διεθνών επιχειρήσεων.

Από αυτή τη διαδικασία, έγινε δυνατός ο προσδιορισμός των βασικών εγκληματικών δραστηριοτήτων που απασχόλησαν τις ελληνικές αρχές, ενώ, στη συνέχεια, και με βάση το ίδιο υλικό, εντοπίστηκαν οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα, λαμβάνοντας υπόψη τη δραστηριότητα και τον τρόπο δράσης τους.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ανάλυση τόσο των επιπτώσεων – συνεπειών, που προκαλούνται στην ελληνική κοινωνία από τη δράση των εγκληματικών ομάδων (σε φυσικό, ψυχολογικό, οικονομικό, πολιτικό, κοινωνικό, τεχνολογικό και περιβαλλοντικό επίπεδο), όσο και των παραγόντων που επηρεάζουν το Σοβαρό και Οργανωμένο Έγκλημα (πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντικών και νομοθετικών), ώστε να διαμορφωθεί ο βαθμός απειλής τους.

Με βάση τα συμπεράσματα των παραπάνω αναλύσεων, αλλά και τη μελέτη ανοικτών πηγών πληροφόρησης και εκθέσεων, για το Οργανωμένο Έγκλημα στην Ελλάδα και διεθνώς, καθορίστηκαν τελικά τα γενικά χαρακτηριστικά του Σοβαρού & Οργανωμένου Εγκλήματος και των εγκληματικών ομάδων, που δραστηριοποιήθηκαν στη Χώρα μας, κατά το 2019.

2 Παράγοντες που επηρεάζουν το Σοβαρό & Οργανωμένο έγκλημα.

2.1 Γενικά.

Το οργανωμένο έγκλημα αποτελεί πολυσύνθετο φαινόμενο, το οποίο γεννάται, εξελίσσεται και διαμορφώνεται, ως αποτέλεσμα πολιτικοοικονομικών και κοινωνικών, κυρίως, συνιστώσων. Αυτές οι συνιστώσες δεν είναι αποκλειστικά

εγκληματογόνες, αλλά έχουν γενικότερο χαρακτήρα και αφορούν νόμιμες δομές, οι οποίες εκ των πραγμάτων γεννούν ευκαιρίες για υψηλό κέρδος και χαμηλό ρίσκο από την οργανωμένη εγκληματική δράση.

Η ένταση και οι επιπτώσεις του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος, διαμορφώνονται από παράγοντες που είτε αφορούν τρωτότητες στην κοινωνία που διευκολύνουν και ευνοούν την δράση των εγκληματικών ομάδων, είτε παράγοντες που δρουν αντίθετα, αποτρέποντας τη διάπραξη εγκλημάτων και είναι κοινοί για τους περισσότερους τομείς της εγκληματικότητας και τις περισσότερες εγκληματικές ομάδες.

Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι οικονομικοί παράγοντες, η γεωπολιτική κατάσταση, η τεχνολογική ανάπτυξη και ειδικότερα η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, η υπάρχουσα νομοθεσία, η δράση των διωκτικών αρχών και η στάση της κοινωνίας απέναντι στο έγκλημα. Οι ανωτέρω παράγοντες συνδυαστικά, επηρεάζουν σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό τη μορφή και τα ειδικότερα χαρακτηριστικά των εγκληματικών δραστηριοτήτων των οργανωμένων εγκληματικών ομάδων, καθώς και τη συμπεριφορά τόσο των δραστών όσο και των θυμάτων εντός του κοινωνικού συνόλου.

2.2 Γεωπολιτικοί.

Η γεωγραφική θέση μιας χώρας (π.χ. η εγγύτητα της Ελλάδας με άλλες χώρες, όπως η Αλβανία, η Τουρκία, η Βουλγαρία, η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας κ.α., το γεγονός ότι αποτελεί μέλος της Ε.Ε.), οι μορφολογικές και κλιματολογικές της συνθήκες (π.χ. η ύπαρξη εκτεταμένων χερσαίων και θαλάσσιων συνόρων, λιμένων, αερολιμένων και οδικών αρτηριών, η συγκοινωνιακή διασύνδεση με άλλες χώρες της Ε.Ε. και των Βαλκανίων), η πολιτική οργάνωσή της και κατάσταση, είναι παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη συγκεκριμένων δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος (π.χ. διακίνηση παράτυπων μεταναστών, ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπόριο προϊόντων, εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας κ.λπ.).

Οι ένοπλες συρράξεις και η συνέχιση της πολιτικής αστάθειας στις χώρες της Αφρικής (Λιβύη, Ερυθραία, Αίγυπτος) και της Ασίας (Συρία, Αφγανιστάν, Ιράκ, Πακιστάν), έχουν ως επακόλουθο την οικονομική τους υποβάθμιση, με αποτέλεσμα να ωθούν μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους στη νόμιμη αλλά, κυρίως, στην παράτυπη μετανάστευση.

Περαιτέρω, η πολιτική αστάθεια και η έντονη διαφθορά σε χώρες παραγωγής ναρκωτικών ουσιών (Αφγανιστάν, Κολομβία) ή σε γειτνιάζουσες με αυτές (Ιράν, Βενεζουέλα, Βραζιλία), σε συνδυασμό με την προβληματική δράση των κρατικών αρχών έρευνας και δίωξης στις χώρες αυτές, ευνοεί την απρόσκοπτη καλλιέργειά τους από τα εγκληματικά δίκτυα. Τα εν λόγω φαινόμενα διαφθοράς –πολλές φορές και σε επίπεδο κυβερνητικών αξιωματούχων – συντείνουν στη

«θετική σχέση» μεταξύ κρατικών οικονομιών και της παραγωγής-εμπορίας ναρκωτικών.

Οι χώρες της Ε.Ε. συνεχίζουν να αποτελούν ελκυστικό προορισμό λόγω εγγύτητας, οικονομικής και πολιτικής σταθερότητας, της δυνατότητας παροχής νομικής προστασίας (πολιτικό άσυλο) και πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, αλλά και της ύπαρξης σε αυτές διευρυμένων μεταναστευτικών κοινοτήτων (επιθυμία για οικογενειακή συνένωση).

Επιπρόσθετα, η ασκούμενη μεταναστευτική πολιτική από μια χώρα ή/και την Ε.Ε. εν γένει, είναι παράγοντας που επηρεάζει τις μεταναστευτικές ροές. Για παράδειγμα η υιοθέτηση πολιτικής «ανοιχτών συνόρων» και η κατανομή των προσφύγων εντός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ενδεχομένως να συνιστούν παράγοντες έλξης των προσφύγων και παράτυπων μεταναστών, προερχόμενων από Ασιατικές & Αφρικανικές χώρες. Από την άλλη βέβαια συνιστούν και παράγοντα αποδυνάμωσης του ρόλου που διαδραματίζουν σε αυτήν τα εγκληματικά δίκτυα παράνομης διακίνησης μεταναστών, καθόσον πλέον η μεταφορά των μεταναστών και προσφύγων γίνεται νόμιμα από τις κρατικές δομές.

Περαιτέρω, η κατασκευή συνοριακών φραχτών και άλλων τεχνητών εμποδίων σε χώρες όπως η Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, η Κροατία, η Σλοβενία, η Ουγγαρία, η Βουλγαρία, επηρεάζει τις ακολουθούμενες διαδρομές των μεταναστευτικών ροών.

Επιπλέον, η υιοθέτηση πολιτικής «ανοιχτών συνόρων» από την Τουρκία για πολίτες προερχόμενους από μουσουλμανικές χώρες της Ασίας και της Αφρικής, είναι ένας από τους λόγους που την έχει καταστήσει τον σημαντικότερο ίσως ενδιάμεσο σταθμό προ της άφιξης των μεταναστών και προσφύγων στην Ευρώπη (κυρίως μέσω του αεροδρομίου της Κωνσταντινούπολης).

Τέλος, η απουσία ελέγχων στα σύνορα μεταξύ χωρών της Ε.Ε (ελεύθερη διακίνηση εμπορευμάτων και αγαθών), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η χώρα μας, λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί συνδυαστικό κρίκο μεταξύ τρίτων χωρών και χωρών της Ε.Ε., όπως επίσης και η εγγύτητα της Ελλάδας με τις Βαλκανικές Χώρες, διευκολύνουν την είσοδο στην ελληνική επικράτεια εγκληματικών ομάδων, καθώς επίσης και τη μεταφορά – διάθεση λαθραίων προϊόντων και προϊόντων παρακάραξης.

2.3 Οικονομικοί.

Οι οργανωμένες εγκληματικές δραστηριότητες είναι πρωτίστως επιχειρηματικές δραστηριότητες. Ισχυρό κίνητρο των εγκληματικών ομάδων είναι το κέρδος, συνεπώς, οι οικονομικοί παράγοντες που διέπουν την αγορά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του οργανωμένου εγκλήματος. Ως εκ τούτου, η οργανωμένη εγκληματική δραστηριότητα επηρεάζεται άμεσα από τις εξελίξεις στην οικονομία και την αγορά εργασίας.

Η έντονη οικονομική ύφεση των προηγούμενων ετών, σε συνδυασμό με την υψηλή κερδοφορία ορισμένων εγκληματικών δραστηριοτήτων όπως π.χ. η παράνομη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών, ναρκωτικών ουσιών, λαθρεμπόριο προϊόντων, τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, οι οργανωμένες απάτες, εκβιάσεις κ.α., αποτελεί παράγοντα που διευκολύνει αφενός την ανάπτυξη εγκληματικών συμπεριφορών, που στόχο έχουν εν γένει την αποκόμιση οικονομικού οφέλους με οποιοδήποτε τρόπο και, αφετέρου, τη στρατολόγηση από τις εγκληματικές ομάδες, νέων μελών (ημεδαπών και αλλοδαπών). Το τελευταίο είναι αποτέλεσμα της παροχής δυνατότητας σε ανειδίκευτα άτομα, που ενδεχομένως στερούνται δυνατότητας πρόσβασης στη νόμιμη αγορά εργασίας, να αποκομίσουν ένα χαμηλότερο ή υψηλότερο, κατά περίπτωση, οικονομικό όφελος.

Η υψηλή φορολόγηση τα τελευταία χρόνια και η επιβολή επιπλέον τελών σε ορισμένα προϊόντα, όπως καύσιμα, αλκοολούχα ποτά, τσιγάρα, απόρροια των δύσκολων οικονομικών συγκυριών που επικρατούν στην χώρα μας, έχει διπλή επιρροή στη διαμόρφωση της οργανωμένης εγκληματικότητας: αφενός η προσπάθεια αποκόμισης οικονομικού οφέλους ή αποφυγής της καταβολής των αναλογούντων φόρων ωθεί τους δράστες στην πλαστογραφία των απαιτούμενων παραστατικών εγγράφων και δικαιολογητικών, για την εξαπάτηση του Ελληνικού Δημοσίου και τροφοδοτεί την παράνομη αγορά των πλαστών εγγράφων με πελάτες. Από την άλλη, η αυξανόμενη ζήτηση για φθηνά προϊόντα και υπηρεσίες, εν μέρει αποτέλεσμα επίσης της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης, οδηγεί σε έξαρση της παραοικονομίας και ωθεί τους καταναλωτές στην αναζήτηση λαθραίων προϊόντων, σε χαμηλότερες τιμές συγκριτικά με τις προσφερόμενες στη νόμιμη αγορά, προς αποφυγή των υψηλών δασμών. Με τον τρόπο αυτό, η παραοικονομία επιτυγχάνει να παρεισφρήσει στις κοινωνικές δομές, καθώς τα άτομα καθίστανται ουσιαστικά καταναλωτές προϊόντων εγκληματικής δραστηριότητας.

Η αυξανόμενη χρήση πιστωτικών καρτών και ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής (e-banking, προμήθεια μηχ/των POS από πλειοψηφία των καταστημάτων) επηρεάζει ορισμένες εγκληματικές δραστηριότητες της οργανωμένης εγκληματικότητας (π.χ. αφενός μείωση υποθέσεων παραχάραξης και κυκλοφορίας πλαστών χαρτονομισμάτων, λόγω περιορισμένης χρήσης μετρητών, αφετέρου αύξηση υποθέσεων απατών σε βάρος πολιτών ή/και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων διαμέσου Διαδικτύου ή/και Η/Υ, κ.λπ.).

2.4 Νομοθεσία και δράση των διωκτικών αρχών.

Οι εγκληματικές ομάδες εκμεταλλεύονται τα κενά και τις ελλείψεις στη νομοθεσία για να υποβοηθήσουν την παράνομη δραστηριότητά τους.

Ειδικότερα, οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις της ελληνικής πολιτείας για αποσυμφόρηση των σωφρονιστικών καταστημάτων, κατά τα τελευταία έτη⁸, η ψήφιση νέων κωδίκων, η μετάπτωση υψηλής κοινωνικής απαξίας κακουργημάτων σε πλημμελήματα (διακεκριμένες κλοπές και' επάγγελμα τελούμενες από συμμορίες⁹), η οποία οδήγησε και θα οδηγήσει σε αποφυλακίσεις μελών των ομάδων, αλλά και η μη προφυλάκιση αυτών, είτε λόγω πλημμελούς προανακριτικού έργου, είτε λόγω μη ορθής εκτίμησης από Εισαγγελικές & ανακριτικές αρχές, επιτρέπει στις εγκληματικές ομάδες να συνεχίζουν τη δράση τους, καθώς δεν επηρεάζεται σε σημαντικό βαθμό η δομή τους.

Επιπλέον, οι διεθνείς εγκληματικές ομάδες ή/και δίκτυα τείνουν να εκμεταλλεύονται κενά και διαφορές στις νομοθεσίες μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. προκειμένου, αφενός να διευκολύνουν τις εγκληματικές τους δραστηριότητες και αφετέρου να αποκρύπτουν τα εγκληματικά τους κέρδη (όπως π.χ. οι ομάδες που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων και εκμεταλλεύονται τις διαφορές στις νομοθεσίες περί όπλων μεταξύ των χωρών της Ε.Ε., διευκολύνοντας τη νόμιμη εισαγωγή όπλων κρότου-αερίου, απενεργοποιημένων όπλων, τα οποία στη συνέχεια με κατάλληλη επεξεργασία μετατρέπουν σε λειτουργικά).

Επιπροσθέτως, η δράση των εγκληματικών οργανώσεων δύναται να υποβοηθηθεί από την ελλιπή δράση των διωκτικών αρχών. Ειδικότερα, η υποστελέχωση ορισμένων διωκτικών Υπηρεσιών που έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων τους (π.χ. πραγματοποιείται μικρότερος αριθμός ελέγχων κ.λπ.), η αδυναμία-ατολμία-έλλειψη διάθεσης σε βάθος έρευνας υποθέσεων και μεταξύ τους διασύνδεσης (κάθε υπόθεση αντιμετωπίζεται κατά βάση ως αυτοτελής και η έρευνα σταματά με τη σύλληψη μερικών μελών της ομάδας, χωρίς να αναζητούνται επιπλέον μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, τα οποία πιθανόν βρίσκονται σε άλλες χώρες), η γραφειοκρατία και η μη έγκαιρη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διωκτικών αρχών των όμορων κρατών, σε συνδυασμό με την έλλειψη ενιαίου περιβάλλοντος αναζήτησης πληροφοριών (υφίστανται πολλές διάσπαρτες εφαρμογές με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής και χρονοβόρα για τον τελικό χρήστη-αστυνομικό, ο οποίος διενεργεί σχετικούς ελέγχους στο δρόμο) και η αδυναμία άσκησης αυστηρών συννοριακών ελέγχων ή η κατάργηση αυτών, ευνοούν την ανάπτυξη του εγκλήματος και δίνουν στις εγκληματικές ομάδες ευκαιρίες για δραστηριοποίηση. Σε αυτό συμβάλλει και η δυσκολία αμέσου εντοπισμού των δραστών, καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις μεσολαβεί αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι την ανακάλυψή τους, ιδιαίτερα αν πρόκειται για εγκληματική ομάδα.

⁸ Ενδεικτικά αναφέρονται οι Νόμοι 4411/2016, 4322/2015, 4198/2013, 4043/2012 σχετικά με υφ'όρον απόλυση κρατούμενων, παραγραφή αξιοποιήσιμου συγκεκριμένων αδικημάτων, κ.λπ.

⁹ Ν.4619/2019 (ΦΕΚ Α'95 από 11/06/2019) «Κύρωση Ποινικού Κώδικα» και Ν.4620/2019 (ΦΕΚ Α'96 από 11/06/2019) «Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας».

Περαιτέρω, σε αυτή την κατηγορία υπάγονται οι παράγοντες που αφορούν γενικά στη λειτουργία του κράτους και των κρατικών δομών. Η διαφθορά ορισμένων κρατικών υπαλλήλων κυβερνητικών υπηρεσιών (Υπουργεία, Ο.Τ.Α., ΕΛ.ΑΣ., Λ.Σ., Τελωνεία, Εφορίες κ.λπ.), διευκολύνουν την παράνομη δραστηριότητα σε ποικίλους τομείς. Στον τομέα της αρχαιοκαπηλίας ειδικότερα, η ελλιπής φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, η μη καταγραφή των πολιτιστικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές (αδυναμία πιστοποίησης και επαναπατρισμού τους, στην περίπτωση που αυτά εμφανιστούν στη διεθνή αγορά) και η χαμηλή και όχι γρήγορη κρατική αποζημίωση σε περίπτωση ανεύρεσης πολιτιστικών προϊόντων, δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, καθώς μπορούν να αποκτήσουν ή να αφαιρέσουν πολιτιστικά προϊόντα, χωρίς την ανάληψη υψηλού ρίσκου και να τα διαθέσουν στην παράνομη αγορά, όπου τα περιθώρια κέρδους είναι υψηλά.

Τέλος, η μείωση της γραφειοκρατίας κατά τις οικονομικές συναλλαγές και η ελαχιστοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών για τη σύναψη συμβάσεων ή την πραγματοποίηση συναλλαγών με ένα νομικό πρόσωπο (π.χ. τράπεζα), προκαλεί ενδεχόμενη τρωτότητα στη συναλλακτική ασφάλεια αυτών των προσώπων και τη διευκόλυνση διάπραξης απατών σε βάρος τους.

Από την άλλη πλευρά η ορθή νομοθέτηση, η στοχευμένη και έγκαιρη δράση των διωκτικών και δικαστικών αρχών και η υιοθέτηση από την πολιτεία συγκεκριμένων δράσεων, περιορίζουν τη δράση οργανωμένων εγκληματικών ομάδων.

Συγκεκριμένα, στον τομέα της παράτυπης μετανάστευσης, οι ληφθείσες πρωτοβουλίες, εκ μέρους της Πολιτείας, αναφορικά με την αναχαίτιση, κατά το δυνατόν, της παράτυπης μετανάστευσης (με τη δημιουργία των επιχειρήσεων ΑΣΠΙΔΑ, ΣΑΡΙΣΑ, ανάπτυξη ενισχυτικών δυνάμεων Frontex και Europol), την αντιμετώπιση των επιπτώσεων αυτής, τη διευκόλυνση επαναπατρισμού τους και τη σύλληψη μελών και εξιχνίαση εγκληματικών ομάδων διακίνησης μεταναστών (διεξαγωγή κοινών επιχειρήσεων με άλλες διωκτικές αρχές Ευρωπαϊκών κρατών υπό την αιγίδα της Europol και του Frontex), επηρέασαν την εξέλιξη του φαινομένου και το 2019.

Επιπρόσθετα, ρυθμίσεις που αφορούν κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων, στις περιπτώσεις όπου, βάσει της στάθμισης των πιθανοτήτων και με την επιφύλαξη άδειας που εκδίδει δικαστική αρχή, είναι δυνατόν να οριστεί ότι τα εν λόγω αγαθά προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες ή έχουν χρησιμοποιηθεί για εγκληματικές δραστηριότητες, λειτουργούν αποτρεπτικά περιορίζοντας την εγκληματική δραστηριότητα.

Θετικό ρόλο στην εξάρθρωση των εγκληματικών ομάδων διαδραματίζει και η εκπαίδευση του αστυνομικού προσωπικού σχετικά με τη διερεύνηση υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων, για άμεση και στοχευμένη εκδήλωση δράσεων όσον αφορά μεμονωμένες περιπτώσεις δραστών και σε βάθος συστηματική έρευνα για

αποδόμηση εγκληματικών οργανώσεων (με χρήση ειδικών ανακριτικών τεχνικών).

2.5 Διαδίκτυο-Νέες Τεχνολογίες.

Η συνεχιζόμενη παγκόσμια ανάπτυξη του διαδικτύου και η ευρεία χρήση του για νόμιμες δραστηριότητες, έχει γίνει ένας σημαντικός παράγοντας στην εξάπλωση του σοβαρού και οργανωμένου εγκλήματος. Η χρήση του διαδικτύου διευκολύνει την αναζήτηση και την πρόσβαση σε πληροφορίες, την αλίευση των θυμάτων, την απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων και τη νομιμοποίηση εγκληματικών εσόδων. Επιπλέον, προσφέρει ανωνυμία και παρέχει τη δυνατότητα μαζικής διάπραξης εγκλημάτων από απόσταση, καθιστώντας πιο δύσκολο τον εντοπισμό και σύλληψη των δραστών. Για τους λόγους αυτούς, παρατηρείται μια διαρκώς αυξανόμενη χρήση του.

Συγκεκριμένα, τα μέλη των εγκληματικών ομάδων κατορθώνουν να πλησιάζουν μεγάλο αριθμό δυνητικών θυμάτων μέσω της δόλιας χρήσης του διαδικτύου, εκμεταλλευόμενοι ιδίως τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα μη επιθυμητά ηλεκτρονικά μηνύματα (spamming), τα λογισμικά κακόβουλης λειτουργίας για ηλεκτρονικό "ψάρεμα" ("phishing websites") και τους πλειστηριασμούς που διεξάγονται στο διαδίκτυο. Η άγνοια και η έλλειψη ευαισθητοποίησης των πολιτών σε θέματα ασφάλειας, θέτει τα προσωπικά τους δεδομένα ολοένα και περισσότερο σε κίνδυνο εκμετάλλευσης από εγκληματίες του κυβερνοχώρου. Τα προσωπικά δεδομένα που μπορεί κανείς να τα αποκτήσει μέσω διαδικτύου, εν αγνοία του ατόμου, μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή πλαστών ή παραποιημένων εγγράφων.

Επιπροσθέτως, οι εγκληματικές ομάδες βρίσκουν νέες διεξόδους και τρόπους για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (σε δραστηριότητες όπως η εμπορία ανθρώπων, η παράνομη διακίνηση πυροβόλων όπλων, η διακίνηση ναρκωτικών, λαθρεμπόριο προϊόντων, απάτες, κ.λπ.), εκμεταλλευόμενες τις τεχνικές ανωνυμοποίησης και ανώνυμους μηχανισμούς πληρωμών για εγκληματικές συναλλαγές.

Επιπλέον, η διάδοση της χρήσης του διαδικτύου, δίνει τη δυνατότητα, αφενός στους καταναλωτές να παραγγείλουν ευκολότερα ναρκωτικές ουσίες (κυρίως συνθετικά ναρκωτικά και κάνναβη από άλλες χώρες) και αφετέρου στους παραγωγούς, να έχουν πρόσβαση στα ερευνητικά και φαρμακευτικά δεδομένα. Περαιτέρω, διευκολύνει την επικοινωνία (μέσω εξειδικευμένων λογισμικών-εφαρμογών) τόσο μεταξύ των μελών των εγκληματικών ομάδων ή/και δικτύων όσο και μεταξύ πελατών και προμηθευτών, προσφέροντάς τους «ιδιωτικότητα» (π.χ. «Darknet» το οποίο προσφέρει ανωνυμία στους χρήστες αποκρύπτοντας την IP των χρηστών).

Η γενικότερη εξέλιξη της τεχνολογίας [όπως π.χ. τα συστήματα μη επανδρωμένων αεροσκαφών (drones)] και η πρόσβαση σε ηλεκτρονικές συσκευές διευκολύνει, σε ορισμένες περιπτώσεις, τις εγκληματικές

δραστηριότητες (κατόπτευση υποψήφίων στόχων, διακίνηση ναρκωτικών και όπλων κ.α. με χρήση ΣμηΕΑ, δημιουργία υψηλής πιστότητας πλαστών εγγράφων ή χαρτονομισμάτων με τη χρήση εξελιγμένων ηλεκτρονικών υπολογιστών, φωτοτυπικών μηχανημάτων, σαρωτών κ.λπ. – χρήση ειδικού ηλεκτρονικού εξοπλισμού ή ακόμη και λογισμικού για κλοπή οχημάτων, με παράκαμψη/αχρήστευση ηλεκτρονικών συστημάτων ασφαλείας οχημάτων «IMMOBILIZER», ή με παρεμβολή στη λειτουργία με τηλεχειρισμό «KEYLESS SYSTEM» των καινούριας τεχνολογίας οχημάτων.

Η τεχνολογία 5G είναι η επόμενη γενιά του δικτύου κινητής τηλεφωνίας. Ήδη σε δοκιμές σε πολλές χώρες, η 5G αναμένεται να ξεκινήσει παγκοσμίως το 2020. Η 5G αναμένεται να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες απαιτήσεις των επικοινωνιακών μας αναγκών, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη την ανάπτυξη της τεχνολογίας του Διαδικτύου, παρέχοντας ταχύτερες και πιο αξιόπιστες συνδέσεις για όλες τις συσκευές. Ως αναδυόμενη τεχνολογία, η 5G έχει λάβει και λαμβάνει μεγάλη προσοχή όσον αφορά την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια. Σύμφωνα με μελέτη του ENISA¹⁰ σχετικά με τις πιθανές επιφυλάξεις ασφαλείας που δημοσιεύτηκε την 5^η Μαρτίου 2018, το 5G δημιουργεί ορισμένες ιδιαίτερες προκλήσεις για την επιβολή του νόμου. Η δυνατότητα της τεχνολογίας 5G για λήψη δεδομένων από πολλαπλές πηγές (όπως Wi-Fi, πύργοι δικτύου και δορυφόροι) ταυτόχρονα, θα κάνει τη διερεύνηση των επικοινωνιών όλο και πιο πολύπλοκη. Επιπλέον, με την τρέχουσα τεχνολογία 4G, η επιβολή του νόμου μπορεί να χρησιμοποιήσει το μοναδικό αναγνωριστικό που έχει εκχωρηθεί σε μια συσκευή για να αποδώσει τη συσκευή σε ένα άτομο, αλλά το 5G αντικαθιστά αυτό με ένα προσωρινό αναγνωριστικό, προκαλώντας την αμφισβήτηση της ανάθεσης. Δεδομένου ότι η 5G αναμένεται να φέρει εκθετικές αυξήσεις δεδομένων, υψηλότερες ταχύτητες και ισχυρότερη αποκρυπτογράφηση, η προσπάθεια τόσο των παρόχων επικοινωνιών όσο και των υπηρεσιών επιβολής του νόμου για την επίτευξη νόμιμης παρακολούθησης αναμένεται να καταστεί δυσχερέστερη.

Στον αντίποδα, οι νέες τεχνολογίες εφόσον αξιοποιηθούν κατάλληλα από τις διωκτικές αρχές, μπορούν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση εγκληματικών δραστηριοτήτων του οργανωμένου εγκλήματος τόσο εγχώρια, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η χρήση των νέων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης μέσω δορυφόρου και της χρήσης ΣμηΕΑ από τις διωκτικές αρχές, μπορούν να συμβάλουν στον εντοπισμό π.χ. της πορείας των πλοίων που πραγματοποιούν παρανόμως απαγορευμένες μεταφορές, εκφορτώσεις και μεταφορτώσεις εμπορευμάτων, στην καλύτερη επιτήρηση συνόρων και στην αποτύπωση του γεωγραφικού ανάγλυφου περιοχών στο πλαίσιο αναζήτησης καλλιεργείων ναρκωτικών. Περαιτέρω, οι μεγάλες δυνατότητες μεταφοράς εικόνας των ΣμηΕΑ σε πραγματικό χρόνο στα κέντρα επιχειρήσεων και λήψεων αποφάσεων, τα καθιστούν αποτελεσματικά μέσα πρόληψης και καταστολής, ως συμπληρωματικό μέσο για την αντιμετώπιση της

¹⁰ European Union Agency for Network and Information Security

δράσης του οργανωμένου εγκλήματος. Στην ίδια κατεύθυνση, η προώθηση της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι συναλλαγές, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι χρηματοπιστωτικές, είναι ανιχνεύσιμες και μπορούν να συνδεθούν με τραπεζικούς λογαριασμούς τους οποίους κατέχουν φυσικά πρόσωπα ή εταιρείες, τηρουμένης της αρχής της εμπιστευτικότητας, αυξάνει τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στις διωκτικές αρχές για την παρακολούθηση της χρηματοδότησης του οργανωμένου εγκλήματος.

2.6 Κοινωνικοί.

Κοινωνικοί παράγοντες όπως η ανεργία¹¹, η έντονη αστικοποίηση της κοινωνίας, η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού, η ομοιογένειά του ή μη, η κοινωνική διαστρωμάτωση (καθώς εμπλέκονται άτομα από όλα τα κοινωνικά στρώματα), η ύπαρξη τυχόν «στεγανοποιημένων» τμημάτων αυτού (γκέτο), η παράτυπη μετανάστευση, η συσσώρευση μεγάλου αριθμού παράτυπων μεταναστών και προσφύγων σε κέντρα δομών υποδοχής και φιλοξενίας, επηρεάζουν και διαμορφώνουν το οργανωμένο έγκλημα σε κάθε χώρα.

Επιπλέον, η στάση και η συμπεριφορά της κοινωνίας έχει σημαντική επιρροή στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα. Η ανοχή απέναντι σε κάποιες μορφές εγκλήματος ή/και η έλλειψη ευαισθητοποίησης, δημιουργεί ένα ευνοϊκό περιβάλλον για ορισμένα εγκλήματα, μειώνοντας τους κινδύνους για τις εγκληματικές ομάδες, ενώ αυξάνει τη ζήτηση των προϊόντων των παράνομων δραστηριοτήτων. Παραδείγματος χάρη, η κατανάλωση των νέων ψυχοδραστικών ουσιών και η αγορά των παραποιημένων προϊόντων πολυτελείας, με μοναδικό κριτήριο τη συγκριτικά φθηνότερη τιμή τους έναντι των γνήσιων, ενόψει μάλιστα και της οικονομικής κρίσης που πλήττει τη Χώρα μας, απολαμβάνουν τα υψηλότερα επίπεδα της κοινωνικής ανεκτικότητας. Παρά τις εκστρατείες των μέσων ενημέρωσης, τέτοιες δραστηριότητες σπάνια θεωρούνται προβληματικές ή επικίνδυνες από το ευρύ κοινό.

Επίσης αυξημένη είναι η κοινωνική ανοχή απέναντι σε εγκλήματα που δεν εμπεριέχουν το στοιχείο της βίας ή το θύμα δεν είναι φυσικό πρόσωπο. Το γεγονός ότι η απάτη ως έγκλημα, σπάνια εμπεριέχει το στοιχείο της βίας, ενώ τα θύματα είναι πολλές φορές νομικά πρόσωπα, δημιουργεί μια ιδιότυπη κοινωνική ανοχή σε τέτοιες συμπεριφορές, οι οποίες, σε συνδυασμό με την άγνοια του κοινού για τις κοινωνικές και οικονομικές προεκτάσεις τέτοιων εγκλημάτων, δημιουργούν προϋποθέσεις διάπραξης αυτών. Επίσης, στην περίπτωση των υποθέσεων αρχαιοκαπηλίας, οι επιπτώσεις σε βάρος των πολιτών είναι μηδαμινές, καθόσον πρόκειται για μία εγκληματική δραστηριότητα που στρέφεται εναντίον πραγμάτων και δεν τους θίγει άμεσα, εκτός από την

¹¹ Σύμφωνα με σχετική Έκθεση του UNODC «Monitoring impact of economic crisis on crime», προκύπτει ότι η υψηλή ανεργία συσχετίζεται με την αύξηση ορισμένων κατηγοριών εγκλημάτων (π.χ. η υψηλή ανεργία σε νέες ηλικίες συσχετίζεται με την αύξηση των εγκλημάτων των τροχοφόρων).

περίπτωση κλοπής αντικειμένων από ιδιωτικές συλλογές (υποθέσεις οι οποίες δεν απαντώνται συχνά στην Χώρα μας).

Περαιτέρω, στην εμπορία ανθρώπων για σεξουαλική ή εργασιακή εκμετάλλευση, η αλλαγή του τρόπου δράσης των δραστών και ο περιορισμός σε ορισμένες περιπτώσεις της χρήσης βίας, ως μέσο εξαναγκασμού των θυμάτων, έχει ως αποτέλεσμα να μην αισθάνονται τα θύματα την ανάγκη να καταγγείλουν την εκμετάλλευσή τους στις διωκτικές αρχές. Επιπλέον, η ζήτηση παροχής των υπηρεσιών αυτών από πελάτες επηρεάζει και ευνοεί την ανάπτυξη της συγκεκριμένης «παράνομης» αγοράς.

Στον τομέα των οργανωμένων απατών, η ιδιαιτερότητα των θυμάτων, η οποία έγκειται σε διαφορετικούς, κατά περίπτωση, παράγοντες, όπως το προχωρημένο της ηλικίας τους, η εμπιστοσύνη στο πλαίσιο των εμπορικών συναλλαγών, η ανάγκη διεξόδου από την οικονομική κρίση κ.ά. ευνοεί τη θυματοποίησή τους.

Σημαντικό στοιχείο είναι ο κλονισμός της εμπιστοσύνης των πολιτών προς το χρηματοπιστωτικό σύστημα, ο οποίος οδήγησε στη μαζική ανάληψη κεφαλαίων από τις τράπεζες και στη φύλαξή τους εντός των οικιών. Το φαινόμενο αυτό φαίνεται να έχει ήδη αντιστραφεί, ως προκύπτει από την αύξηση των διαθέσιμων κεφαλαίων των νοικοκυριών στις ελληνικές τράπεζες το ερευνώμενο έτος, πλην όμως παραμένει ένα στοιχείο που εντείνει τη δυσπιστία των πολιτών.

3 Εγκληματικές δραστηριότητες.

3.1 Παράνομη διακίνηση μεταναστών.

Παρούσα κατάσταση.

Η παράνομη διακίνηση μεταναστών αποτέλεσε και το 2019, όπως και τα προηγούμενα έτη, τη μεγαλύτερη παράνομη αγορά στην Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εμπλεκομένων (διακινητές, μετανάστες κ.λπ.) και τη συχνότητα διάθεσης των παράνομων υπηρεσιών. Η Χώρα μας, ένεκα της γεωγραφικής της θέσης, συνεχίζει να αποτελεί σημαντική «πύλη» εισόδου μη νόμιμων αλλοδαπών στην Ευρώπη, οι οποίοι έχουν ως απώτερο στόχο-προορισμό χώρες της Κεντρικής & Βόρειας Ευρώπης. Σε αντίθεση με την πτωτική τάση που είχε αρχίσει να διαφαίνεται κατά τα έτη 2016 και 2017, οι ροές των μεταναστών και προσφύγων **το έτος 2019, σε συνέχεια της αυξητικής τάσης του 2018, παρουσιάζουν εκ νέου αύξηση.**

Ειδικότερα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι μεταναστευτικές πιέσεις **στον άξονα της Αν. Μεσογείου**, τμήμα του οποίου αποτελεί και η Χώρα μας, εμφανίζουν αύξηση κατά **47,33%** συγκριτικά με το προηγούμενο έτος. Σημειώνεται ότι, το 2018 είχε καταγραφεί επίσης αύξηση κατά **25,17%**, ενώ τα δύο προηγούμενα έτη (2017 και 2016), είχαν καταγραφεί σημαντικές μειώσεις, κατά **87%** το 2017 (σε σχέση με το 2016), και **79%** το 2016 (σε σχέση με το 2015), ως αποτέλεσμα, κατά κύριο λόγο, της συνέχισης εφαρμογής της Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Τουρκία για το μεταναστευτικό-προσφυγικό (τέθηκε σε εφαρμογή μετά την 20/03/2016), χωρίς ωστόσο να επιτευχθεί πλήρης αποτροπή των προσπαθειών μετάβασης παράτυπων μεταναστών προς την Ελλάδα δια αυτής της οδού. Σημαντική μείωση, κατά **40,37%**, παρατηρείται **στον άξονα της Κεντρικής Μεσογείου**, συνεχίζοντας την τάση που είχε παρατηρηθεί και κατά τα έτη 2017 και 2016. Ομοίως, **στον άξονα της Δυτικής Μεσογείου**, στον οποίο οι μεταναστευτικές ροές παρουσιάζουν πτώση κατά **57,38%** σε αντίθεση με τη σημαντική αύξηση που είχε καταγραφεί τα δύο προηγούμενα έτη (το 2018 παρουσιάστηκε αύξηση κατά 147% σε σχέση με το 2017, σε συνέχεια της αύξησης κατά 132% που καταγράφηκε το 2017 σε σχέση με το 2016). Από τα παραπάνω συνάγεται ότι, κατά το προηγούμενο έτος, η μεταναστευτική πίεση στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. μεταφέρεται εκ νέου στην Ανατολική Μεσόγειο, ενώ μειώνεται σταδιακά στον άξονα της Κεντρικής Μεσογείου και εν μέρει στον άξονα της Δυτικής Μεσογείου.

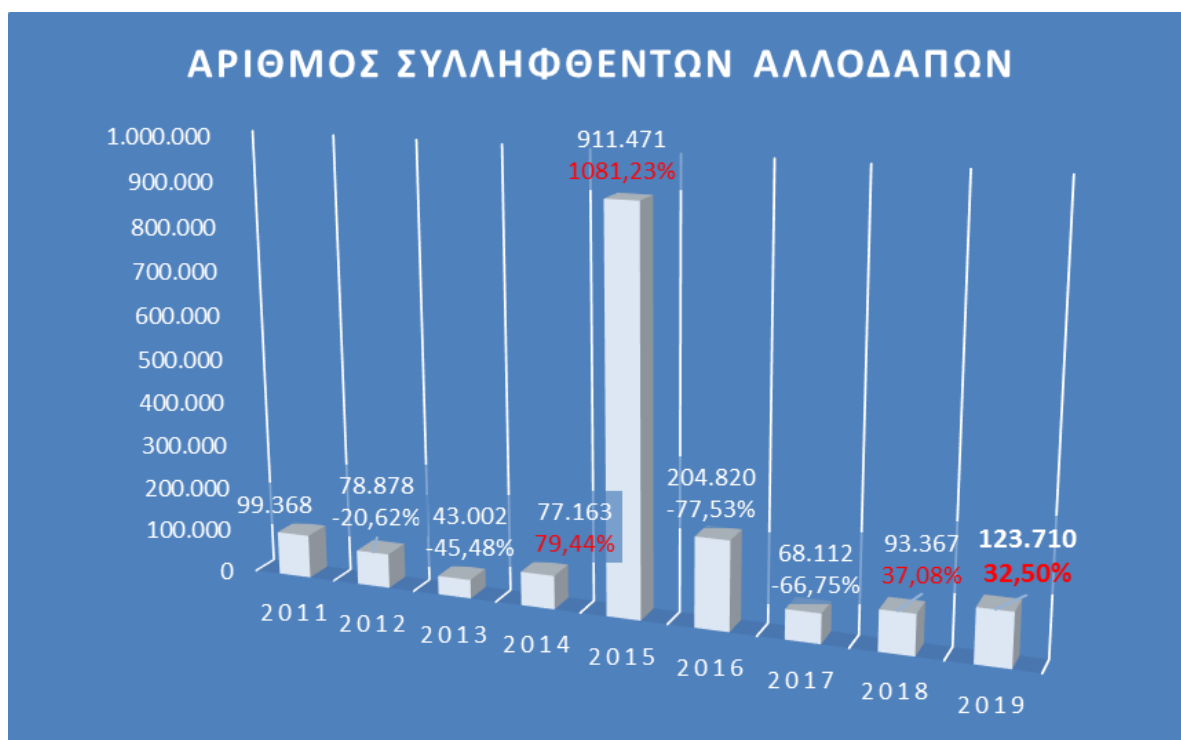
Στη Χώρα μας, οι συλλήψεις¹² αλλοδαπών για παράνομη είσοδο και παραμονή παρουσίασαν, σε συνέχεια της αύξησης που είχε καταγραφεί το 2018 (κατά 37,08%), εκ νέου αύξηση της τάξεως του **32,50%** (σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος), σε αντίθεση με τις σημαντικές μειώσεις που είχαν καταγραφεί τα έτη 2017 και 2016 (κατά 66,75% και 77,53%, αντίστοιχα).

¹² Από αστυνομικές και λιμενικές Αρχές.

Συγκεκριμένα, το έτος 2019, πραγματοποιήθηκαν **123.710** συλλήψεις αλλοδαπών για παράνομη είσοδο και παραμονή στην επικράτεια (από Αστυνομικές και Λιμενικές Αρχές), έναντι **93.367** συλλήψεων το έτος 2018.

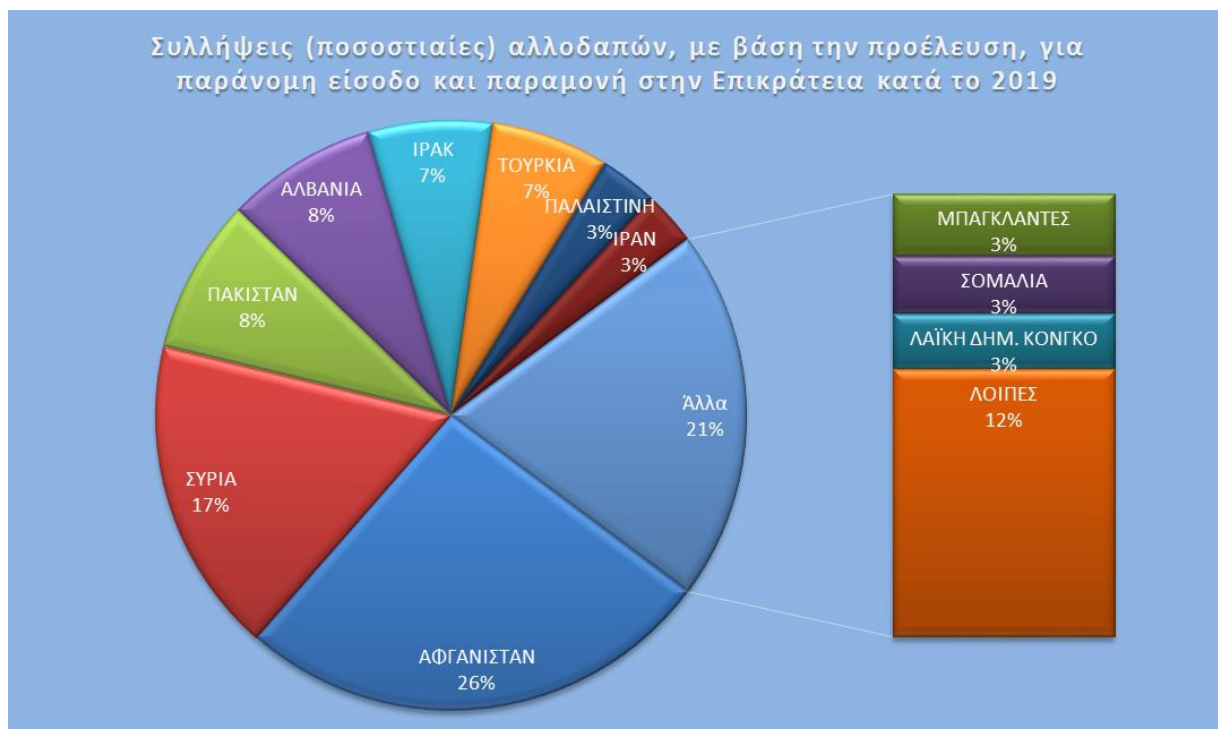
Παρακάτω παρατίθεται γράφημα συνολικού αριθμού αλλοδαπών που συνελήφθησαν για παράνομη είσοδο και παραμονή, από αστυνομικές και λιμενικές Αρχές στην Επικράτεια (αριθμός και ποσοστιαία μεταβολή), κατά τα έτη 2011 έως 2019.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης των συλληφθέντων παράτυπων μεταναστών, οι υπήκοοι **Αφγανιστάν** υπερδιπλασιάστηκαν σε αριθμό καταγράφοντας αύξηση κατά **124,21%** σε σχέση με το προηγούμενο έτος και καταλαμβάνουν την πρώτη θέση. Ακολουθούν οι υπήκοοι **Συρίας**, καταγράφοντας αύξηση κατά 33,35% σε σχέση με το 2018, οι υπήκοοι **Πακιστάν** με αύξηση κατά 3,31%, οι υπήκοοι **Αλβανίας**, οι οποίοι καταγράφουν μείωση κατά 8,83% σε σχέση με το 2018. Την 5^η θέση στον αριθμό παράτυπων αλλοδαπών που συνελήφθησαν, καταλαμβάνουν οι υπήκοοι **Ιράκ**, με μείωση κατά 39,29% σε σχέση με το 2018. Οι **Τούρκοι** υπήκοοι, καταλαμβάνουν την 6^η θέση στον αριθμό των συλλήψεων, καταγράφοντας ποσοστιαία μείωση σε σχέση με το έτος 2018 (κατά **9,91%**) και παραμένουν σε σχετικά υψηλή θέση συγκριτικά με τις υπόλοιπες υπηκοότητες [αναλυτικότερα βλ. ΓΡΑΦΗΜΑ 2].

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

Παράλληλα, μείωση καταγράφεται στις συλλήψεις διακινητών (κατά **7,26%**), ο αριθμός των οποίων έφτασε τους 1.533.

Παρακάτω παρατίθεται γράφημα συνολικού αριθμού διακινητών που συνελήφθησαν από αστυνομικές και λιμενικές Αρχές στην επικράτεια (αριθμός και ποσοστιαία μεταβολή), κατά τα έτη 2011 έως 2019.

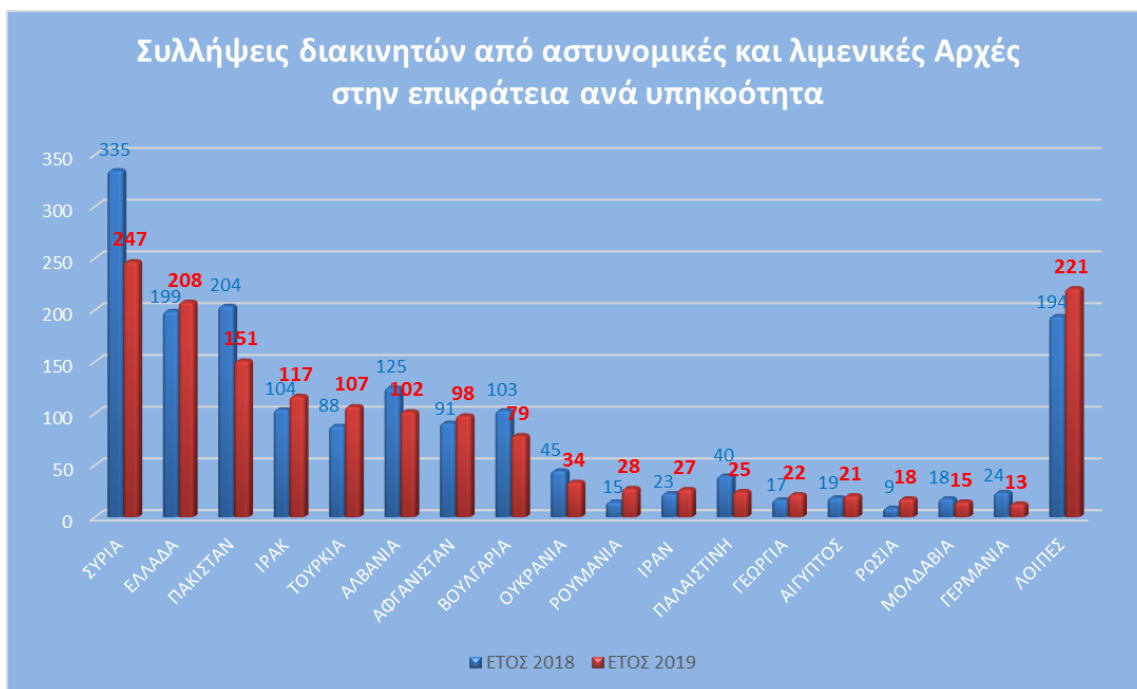
ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Όσον αφορά στους διακινητές, το 2019, στην πρώτη θέση εξακολουθούν να βρίσκονται οι προερχόμενοι από τη **Συρία**, στους οποίους ωστόσο παρατηρείται

μείωση κατά 26,27%. Ακολουθούν οι **ημεδαποί**, οι οποίοι καταγράφουν αύξηση κατά 4,52% και οι υπήκοοι **Πακιστάν**, οι οποίοι καταγράφουν μείωση κατά 25,98%. [αναλυτικότερα βλ. ΓΡΑΦΗΜΑ 4].

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

Η **ελληνο - τουρκική μεθόριος** εξακολουθεί να αποτελεί και το 2019 το κύριο σημείο εισόδου στη Χώρα¹³. Ωστόσο, παρατηρείται μείωση της πίεσης στα **ελληνοτουρκικά χερσαία** σύνορα, καθώς το 2018 καταγράφηκαν 15.266 και το 2019 5.642 συλλήψεις αλλοδαπών, παρουσιάζοντας μείωση κατά **62,98%**, αριθμός ο οποίος είναι παρόμοιος με αυτόν που είχε καταγραφεί το 2017 (5.651). Η κύρια πίεση, ωστόσο, των μεταναστευτικών ροών δεν έχει μετατοπιστεί από την **ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου**.

Όσον αφορά τα λοιπά μεθοριακά σημεία, κατά το 2019 σε σχέση με το 2018, στα σύνορα Ελλάδας – Αλβανίας παρατηρείται **μείωση** κατά 25,37% (3.712 από 4.974 συλλήψεις), στα σύνορα Ελλάδας – Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας **μείωση** κατά **48,45%** (599 από 1.162 συλλήψεις) και στα σύνορα Ελλάδας - Βουλγαρίας **μείωση** κατά **40,48%** (2.213 από 3.718 συλλήψεις) στον αριθμό συλλήψεων.

Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι, τα εγκληματικά δίκτυα διακίνησης παράτυπων μεταναστών συνεχίζουν να χρησιμοποιούν, κατά κύριο λόγο, τη **θαλάσσια οδό** για την προώθηση των αλλοδαπών στη χώρα μας από την Τουρκία. Συγκεκριμένα, όπως προαναφέρθηκε, καταγράφεται εκ νέου αύξηση των συλλήψεων στα ελληνοτουρκικά θαλάσσια σύνορα και την ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου (κατά **112,89%**, σε σχέση με το 2018).

¹³Το **63,34%** του συνολικού αριθμού συλληφθέντων μη νόμιμων αλλοδαπών εντοπίστηκε στην Ε/Τ μεθόριο.

Οι προαναφερόμενες (αυξητικές και μειωτικές, κατά περίπτωση) τάσεις οφείλονται σε παράγοντες όπως:

- Η πορεία της εφαρμογής της Συμφωνίας της Ε.Ε. με την Τουρκία για το μεταναστευτικό-προσφυγικό, σε συνάρτηση με τα μέτρα για την καταπολέμηση της παράτυπης μετανάστευσης που λαμβάνονται από τις τουρκικές αρχές.
- Η εγγύτητα των ακτών της Τουρκίας με τα νησιά του Αιγαίου, σε συνδυασμό με τη μεγάλη ακτογραμμή θαλασσιών συνόρων της Χώρας μας, η οποία είναι δύσκολο να φυλαχθεί επαρκώς επί 24ώρου βάσεως από τους διαθέσιμους πόρους των λιμενικών αρχών, αλλά και των ενισχυτικών δυνάμεων του FRONTEX.
- Η επικρατούσα κατάσταση στη Συρία και η αστάθεια στο Αφγανιστάν.
- Η οικονομική κατάσταση στη Μέση Ανατολή και τη Νότια Ασία.
- Οι διακυμάνσεις στην ευκολία πρόσβασης των διακινούμενων εργαζομένων στην αγορά εργασίας της Σαουδικής Αραβίας ή οι αλλαγές στις αντιλήψεις των μεταναστών σχετικά με την προσβασιμότητα των χωρών της Ε.Ε..
- Η εφαρμογή του σχεδίου «ΣΑΡΙΣΑ», σε συνδυασμό με την εκκένωση του καταυλισμού της Ειδομένης το 2016 και των παράπλευρων άτυπων καταυλισμών, δράσεις οι οποίες συμβάλλουν στην αποτροπή εισόδου στο έδαφος της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας.
- Το κλείσιμο των συνόρων και η περαιτέρω ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων, σε συνδυασμό με την τοποθέτηση αποτρεπτικών εμποδίων στις μεθορίες από τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία) σε συνεργασία με το Δ.Ο. FRONTEX, καθιστά τη Βαλκανική οδό κλειστή καθ' όλο το μήκος της μέχρι Αυστρία και Γερμανία, γεγονός το οποίο αυξάνει τις πιθανότητες εγκλωβισμού των μεταναστών σε κάποια άλλη χώρα κατά τη διαδρομή τους.
- Η συνέχιση της επιχείρησης «ΑΣΠΙΔΑ» στην περιοχή του Έβρου, η οποία έχει οδηγήσει στην εξεύρεση άλλων οδών διέλευσης στην Ε.Ε. (θαλάσσια Ε/Τ σύνορα).
- Η κατασκευή τεχνητού εμποδίου (φράχτη) από τη Βουλγαρία, κατά μήκος των συνόρων της με την Τουρκία.

3.1.2. Εγκληματικές ομάδες.

Αρ. ΕΟ (2019)	Εγκλήματα συνδεόμενα με κύρια εγκληματική δραστηριότητα	Αλλοδαπέ S	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εγχώριες	Εμπλεκόμενες. Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
18	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πλαστογραφίες ▪ Υφαρπαγή ψευδούς βεβαιώσης ▪ Αρπαγή ▪ Παράνομη κατακράτηση ▪ Κλοπή ▪ Εκβίαση ▪ Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος ▪ Ανθρωποκτονία με πρόθεση ▪ Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα 	15	2	1	<p>Προέλευσης: Αφγανιστάν, Συρία, Πακιστάν, Αλβανία, Ιράκ, Τουρκία, Παλαιστίνη, Ιράν, Μπαγκλαντές, Σομαλία, Λαϊκή Δημοκρατία Κονγκό, Μαρόκο, Αλγερία, Αίγυπτος, Γεωργία, Καμερούν, Κονγκό</p> <p>Ενδιάμεσες (transit): Ελλάδα, Τουρκία, Ιταλία, Αυστρία</p> <p>Προορισμού: Ελλάδα, χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γενικά) Ηνωμένο Βασίλειο, Ιταλία, Γερμανία, Σουηδία, Αλβανία</p>

Κατά το προηγούμενο έτος (2019), από τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές διωκτικές αρχές και αφορούσαν τη διευκόλυνση εισόδου και μεταφορά παράτυπων μεταναστών εντός της χώρας, τη διευκόλυνση εξόδου αυτών προς χώρες της Ε.Ε. και την πλαστογραφία εγγράφων για τη νόμιμη παραμονή τους στη χώρα ή τη μετάβασή τους σε χώρες της Ε.Ε, αναλύθηκαν ενδελεχώς **δέκα οκτώ (18)** περιπτώσεις πολυμελών εγκληματικών ομάδων και δικτύων που εξαρθρώθηκαν.

Οι ομάδες αυτές απαρτίζονταν συνολικά από **115** μέλη, με το μέγεθός τους να ποικίλλει κατά περίπτωση (3-19 μέλη, με μέσο όρο 6 μέλη ανά ομάδα).

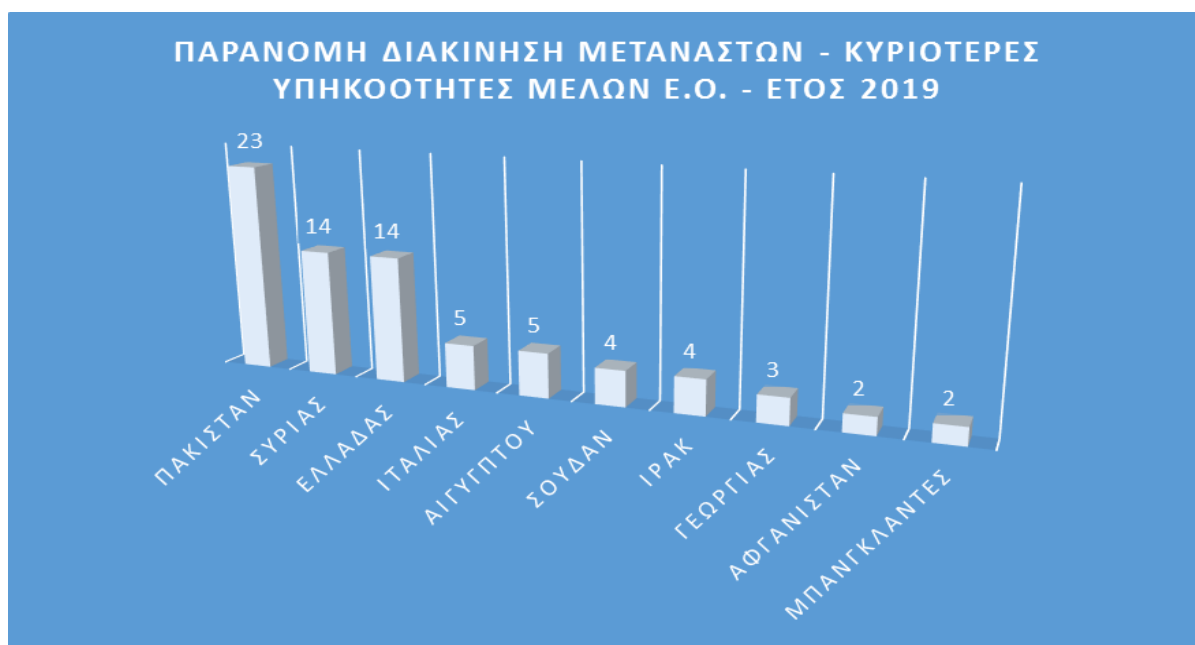
Επρόκειτο, στην πλειοψηφία τους, για ολιγομελείς ομάδες (12 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων, οι οποίες αποτελούνταν από 3 έως 5 μέλη) και

πολυμελείς ομάδες (5 περιπτώσεις εγκληματικών ομάδων, με σύσταση από 6 έως 12 μέλη). Ωστόσο, διαπιστώθηκε η δράση ενός εγκληματικού δικτύου (με σύσταση 19 μέλη).

Η πλειοψηφία των εγκληματικών ομάδων που εξαρθρώθηκαν ήταν ανομοιογενείς¹⁴ (σε ποσοστό **61%** επί του συνόλου) και είχαν υπηκοότητα μελών, στις περισσότερες περιπτώσεις, αλλοδαπή¹⁵ (αμιγώς αλλοδαπή προέλευση μελών στις 9 από τις 11 υποθέσεις και συνδυασμός μελών ελληνικής και αλλοδαπής προέλευσης στις 2 από τις 11 υποθέσεις). Οι ομοιογενείς ομάδες διαπιστώθηκε ότι είχαν, κατά κύριο λόγο, υπηκοότητα μελών αλλοδαπή.

Οι χώρες προέλευσης των μελών των εγκληματικών ομάδων ήταν κυρίως, το Πακιστάν, η Συρία και η Ελλάδα (αναλυτικότερα βλ. Γράφημα 5).

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

Από τη σύγκριση των στοιχείων (μεταξύ των διακινητών και των μελών των εγκληματικών ομάδων) διαπιστώνονται ορισμένες διαφοροποιήσεις:

- Όπως και το 2018, οι υπήκοοι Συρίας, εξακολουθούν να εμφανίζονται ψηλά τόσο στις συλλήψεις μελών εγκληματικών ομάδων (2^η θέση), όσο και στις συλλήψεις διακινητών (1^η θέση).
- Ομοίως οι ημεδαποί (3^η θέση στις συλλήψεις μελών εγκληματικών ομάδων και 2^η θέση στις συλλήψεις διακινητών) και οι υπήκοοι Πακιστάν (3^η θέση στις συλλήψεις διακινητών και 1^η θέση στις συλλήψεις μελών

¹⁴ **Ομοιογενής (Homogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει την ίδια υπηκοότητα. **Ανομοιογενής ή ετερογενής (Heterogeneous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη, που αντίθετα με την ομοιογενή, τα μέλη της έχουν διαφορετικές υπηκοότητες.

¹⁵ **Εγχώρια (Indigenous)** εγκληματική ομάδα είναι εκείνη που η συντριπτική πλειοψηφία των μελών της έχει ελληνική υπηκοότητα. **Αλλοδαπή (Non-Indigenous)** είναι εκείνη, που αντίθετα με την εγχώρια, τα μέλη της δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα. **Εγχώρια και Αλλοδαπή μαζί (Indigenous & Non-Indigenous)** είναι εκείνη που τα μισά περίπου μέλη της έχουν ελληνική υπηκοότητα και τα άλλα μισά δεν έχουν.

ε.ο.), για δεύτερο συνεχόμενο έτος είναι οι πιο συχνά εμφανιζόμενες υπηκοότητες, μετά τη συριακή και στις δύο κατηγορίες.

- Οι υπήκοοι Αιγύπτου, εμφανίζονται ψηλά στις συλλήψεις μελών ε.ο.(4η θέση), αλλά πιο χαμηλά στις συλλήψεις διακινητών (14η θέση).
- Οι υπήκοοι Τουρκίας, εμφανίζονται σχετικά ψηλά στις συλλήψεις διακινητών (5^η θέση), όχι όμως και στις συλλήψεις μελών ε.ο. που εμπλέκονται στο υπόψη εγκληματικό πεδίο. Ομοίως και οι υπήκοοι Αλβανίας, όπως και το 2018, εξακολουθούν να είναι ψηλά στις συλλήψεις διακινητών (6^η θέση) αλλά χαμηλά στις συλλήψεις μελών εγκληματικών οργανώσεων.
- Οι υπήκοοι Ιράκ έχουν αξιοσημείωτη αντιπροσώπευση στις συλλήψεις τόσο διακινητών (4^η θέση), όσο και μελών ε.ο. (7^η θέση).

Όσον αφορά στους υπηκόους Αλβανίας και Τουρκίας, εκτιμάται ότι η διαφορά οφείλεται αφενός στο γεγονός ότι η πλειοψηφία αυτών που συλλαμβάνονται στη Χώρα μας, έχουν εκτελεστικό-περιφερειακό ρόλο (πρόκειται κυρίως για μεταφορείς-διακινητές οι οποίοι μετέφεραν, από Αλβανία ή Τουρκία προς Ελλάδα, μη νόμιμους αλλοδαπούς) και αφετέρου, ότι ενδεχομένως, ανήκουν σε εγκληματικά δίκτυα που δραστηριοποιούνται στη χώρα προέλευσής τους.

Αναφορικά με τη δομή των ομάδων, διαπιστώθηκε σαφής **ιεραρχική δομή** σε ποσοστό **50%**. Το υπόλοιπο ποσοστό (50%) αφορά σε εγκληματικές ομάδες στις οποίες ανιχνεύθηκαν σαφείς σχέσεις ιεραρχίας (επίπεδη δομή). Αυτό ενδεχομένως οφείλεται στο γεγονός ότι, σε σημαντικό αριθμό περιπτώσεων συλλήψεων μελών ε.ο. που δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση μη νόμιμων αλλοδαπών, αυτοί ανήκαν σε εγκληματικά δίκτυα της χώρας διέλευσης ή της χώρας προέλευσής τους, με αποτέλεσμα να καθίσταται δυσχερής η πλήρης αποδόμηση των εγκληματικών ομάδων από τις διωκτικές αρχές.

Στις περιπτώσεις των πολυμελών δικτύων (με αριθμό μελών άνω των 12), η δομή τους ήταν χαλαρή, με την ύπαρξη υποομάδων, οι οποίες αναλαμβάνουν συγκεκριμένο ρόλο και των οποίων τα ηγετικά μέλη-συντονιστές, συνεργάζονται μεταξύ τους. Πρόκειται για ευέλικτα και ρευστά-χαλαρά εγκληματικά δίκτυα (loose-liquid criminal networks), τα οποία χαρακτηρίζονται ως πραγματοπαγή και όχι ως προσωποπαγή, ήτοι στο πλαίσιο της εδραίωσης του δικτύου και της απόκτησης ευελιξίας, τα εν λόγω εγκληματικά δίκτυα που λειτουργούν με όρους και τακτικές επιχειρηματικότητας, αναπτύσσουν δραστηριότητες με κύριο στόχο την κανονική και αδιάκοπη λειτουργία του δικτύου, χρησιμοποιώντας συχνά κύκλο προσώπων που δύναται να εμπλακεί περιστασιακά και κατά τόπους σε δευτερεύουσες - βοηθητικές αρμοδιότητες, παραλλάσσοντας τον τρόπο συνεργασίας και αντικαθιστώντας συχνά πρόσωπα που εμπλέκονται στα διάφορα στάδια - φάσεις της διαδικασίας, ανάλογα με τις διαμορφωθείσες συνθήκες, με τρόπο ώστε να εξυπηρετούν τη λειτουργία του (loose networks).

Στις εγκληματικές ομάδες που εμφάνισαν ιεραρχική δομή, ηγετικό ρόλο είχαν κυρίως, υπήκοοι Συρίας, ενώ κύρια μέλη αποτελούσαν κυρίως ακόμα με,

πρωτίστως, πακιστανική και ελληνική και ακολούθως συριακή και γεωργιανή υπηκοότητα. Περιφερειακό ή/ και υποστηρικτικό ρόλο έχουν συνήθως ημεδαποί και μέλη πακιστανικής υπηκοότητας (κυρίως μεταφορείς-διακινητές, εισπράκτορες-εγγυητές, πλαστογράφοι για κατάρτιση και νόθευση ταξιδιωτικών εγγράφων για διευκόλυνση διακίνησης μη νόμιμων αλλοδαπών, μεταφορά μη νόμιμων αλλοδαπών κ.λπ.).

Όπως παρατηρήθηκε και τα προηγούμενα έτη, οι εν λόγω ομάδες, στη συντριπτική τους πλειοψηφία (σε ποσοστό **89%** το 2019) είχαν διεθνή ή έστω διασυνοριακή διάσταση και συνεργάζονταν με μέλη άλλων εγκληματικών ομάδων, δραστηριοποιούμενα κατά κύριο ρόλο σε όμορες χώρες (Τουρκία, Βουλγαρία, Αλβανία) ή/και χώρες καταγωγής αλλοδαπών, καθώς και σε λοιπές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες αποτελούσαν τον τελικό προορισμό των παρανόμως διακινούμενων αλλοδαπών, είτε ακτοπλοϊκώς μέσω Ιταλίας, είτε δια της αεροπορικής οδού, μέσω διεθνών αερολιμένων της ηπειρωτικής ή νησιωτικής Επικράτειας

Τα εγκληματικά δίκτυα, έχοντας διεθνή δράση, φροντίζουν για την εύρεση «πελατών» στις χώρες προέλευσης των μεταναστών, από άτομα ίδιας συνήθως υπηκοότητας και στη συνέχεια μεριμνούν για τον τρόπο καταβολής του οικονομικού ανταλλάγματος, τη διακίνηση, διαμονή, έκδοση εισιτηρίων και τελική μεταφορά με διαφόρων τύπων σκάφη. Ένα ικανό ποσοστό αυτών, εμφάνισαν πολυδιάστατη εγκληματική δράση και συγκεκριμένα εμπλέκονταν σε:

- Κατάρτιση και διακίνηση πλαστών ταξιδιωτικών και λοιπών νομιμοποιητικών εγγράφων (σε 10 εκ των 18 υποθέσεων εγκληματικών οργανώσεων), με τα οποία εφοδιάζονται οι παράνομοι μετανάστες και πρόσφυγες,
- Αρπαγή, παράνομη κατακράτηση και εκβίαση των παρανόμως μετακινούμενων μεταναστών (σε 5 εκ των 18 υποθέσεων εγκληματικών οργανώσεων), σε εγκαταλειμμένα κτίρια, αποθήκες ή διαμερίσματα, μετά την άφιξή τους στην ελληνική επικράτεια, με σκοπό την καταβολή από αυτούς ή συγγενικά τους πρόσωπα, επιπρόσθετου οικονομικού ανταλλάγματος από το αρχικά συμφωνηθέν, προκειμένου να αφεθούν ελεύθεροι,
- Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (σε 3 υποθέσεις), όπου οι εγκληματικές ομάδες, κάνοντας χρήση κυρίως βασικών ή πιο εξειδικευμένων μεθόδων ξεπλύματος (μέσω ιδρύσεως επιχειρήσεων), επιχειρούσαν να νομιμοποιήσουν τα παρανόμως κτηθέντα έσοδα.

Οι εν λόγω ομάδες, εκμεταλλεύονται ευρέως τις νομότυπες δομές (σε ποσοστό 66%) για την αλίευση πελατών (εφαρμογές κοινωνικών δικτύων στο Διαδίκτυο, διάφορες ιστοσελίδες κ.λπ., καταστήματα-καφέ που συχνάζουν αλλοδαποί), διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους (όπως π.χ. δημόσιες συγκοινωνίες για τη μεταφορά μεταναστών, εταιρίες ταχυμεταφορών

για τη διακίνηση πλαστών εγγράφων, εταιρίες μεταφοράς χρημάτων για τη διακίνηση εγκληματικών προσόδων, ίδρυση και λειτουργία καταστημάτων ταξιδιωτικών γραφείων, κομμωτηρίων, Μίνι-μάρκετ, ηλεκτρονικών ειδών και κινητών τηλεφώνων, για είσπραξη και διανομή χρημάτων, χρήση αποθηκευτικών εγκαταστάσεων ή δωματίων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων για απόκρυψη αλλοδαπών μετά την είσοδό τους στην ελληνική επικράτεια για όσο διαρκεί η περαιτέρω διαχείρισή τους, έως την οριστική διευκόλυνση εξόδου προς άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) και έκδοση αεροπορικών ή ακτοπλοϊκών εισιτηρίων για διευκόλυνση της παράνομης εισόδου ή/και εξόδου, προς και από την Ελλάδα.

Επιπλέον, λάμβαναν ισχυρά αντίμετρα σύλληψης, όπως χρήση οχημάτων με κρύπτες, χρήση προπομπών κατά τη μεταφορά των μεταναστών, χρήση κλεμμένων αυτοκινήτων ή/και τοποθέτηση κλεμμένων ή/και πλαστών πινακίδων σε οχήματα μεταφοράς, συχνή αλλαγή χρησιμοποιούμενων αυτοκινήτων, χρήση πολλαπλών τηλεφωνικών συνδέσεων ή / και «ghost numbers¹⁶», χρήση πλαστών εγγράφων (ταξιδιωτικά έγγραφα, Δ.Α.Τ.), χρήση συνθηματικών λέξεων στις τηλεφωνικές τους συνομιλίες, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών για τις επικοινωνίες τους, χρήση τρίτων προσώπων (αχυρανθρώπων) ως αποστολείς και παραλήπτες για διακίνηση χρημάτων μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων. Στις περισσότερες περιπτώσεις έχει διαπιστωθεί η οργάνωση της διακίνησης (μέρος και ώρα αναχώρησης λέμβου, οδηγίες για το δρομολόγιο, ανταλλαγή φωτογραφιών και χαρτών) και η επικοινωνία μεταξύ διακινητών και διακινούμενων, να πραγματοποιείται μέσω κλειστών ομάδων σε διαδικτυακές εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης και ηλεκτρονικές εφαρμογές.

Ακόμα, εμφανίζουν εξειδίκευση, συνεργαζόμενες με πλαστογράφους, τεχνίτες-μηχανικούς (αυτοκινήτων, σκαφών για τη μεταποίηση αυτών, κ.λπ.), για τη διευκόλυνση και απόκρυψη των εγκληματικών δραστηριοτήτων τους.

Ως προς τις μεθόδους δράσης (modi operandi) των ανωτέρω εγκληματικών ομάδων επισημαίνονται τα εξής:

Η μεταφορά-διακίνηση παράτυπων μεταναστών από τα χερσαία Ε/Τ σύνορα (παρέβρια περιοχή) στη χώρα μας, πραγματοποιείται κυρίως με ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτοκίνητα, ΔΧΕ αυτοκίνητα ή/και λεωφορεία του ΚΤΕΛ διαμέσου της Εγνατίας οδού ή/και του επαρχιακού δικτύου. Όπως και κατά τα προηγούμενα έτη, τα οικονομικά πακέτα μεταξύ διακινούμενων και διακινητών/ μελών εγκληματικών δικτύων, κλείνονται συνήθως στην Τουρκία. Από εκεί, με Ι.Χ.Ε. ή Ι.Χ.Φ οχήματα, μετανάστες και πρόσφυγες, μεταφέρονται στον ποταμό Έβρο, προκειμένου να μεταβούν στο ελληνικό έδαφος με πλαστικές βάρκες. Η διακίνηση συνεχίζεται από τους συνεργάτες-μέλη των κυκλωμάτων, με τα προαναφερόμενα οχήματα, που μπορούν να διαθέτουν ειδικές κρύπτες, με προορισμό -κατά βάση- τη Θεσσαλονίκη ή την Αθήνα και από εκεί τα σύνορα

¹⁶Πρόκειται για κάρτες κινητής τηλεφωνίας που ταυτοποιούνται μαζικά σε αλλοδαπούς (συνήθως) ή ημεδαπούς («αχυράνθρωποι») που ουδεμία σχέση έχουν με τον αληθή χρήστη αυτών.

Ελλάδας – Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας, Ελλάδας-Αλβανίας ή τους λιμένες Πάτρας και Ηγουμενίτσας, προκειμένου μεταβούν στην Ιταλία.

Η **μεταφορά-διακίνηση παράτυπων μεταναστών από τα θαλάσσια Ε/Τ σύνορα** στα νησιά Βορείου & Νοτίου Αιγαίου (ως επί το πλείστον) στη χώρα μας, πραγματοποιείται, κατά κύριο λόγο, με λέμβους (φουσκωτές, πλαστικές και ξύλινες βάρκες, ταχύπλοα), ιστιοφόρα σκάφη (τύπου yacht) και μικρά πλοία. Σε αρκετές περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι τις λέμβους τις χειρίζονται οι ίδιοι οι μετανάστες (τους εκπαιδεύουν οι διακινητές με αντάλλαγμα τη δωρεάν μεταφορά τους). Υπολογίζεται ότι η αμοιβή για τη μεταφορά από Τουρκία-Ελλάδα στοιχίζει από 600-1.800 Ευρώ ανά άτομο (αναλόγως αν πρόκειται για ταχύπλοο ή απλή βάρκα, με χρήση σωσιβίου ή χωρίς). Στη συνέχεια, οι αλλοδαποί, κάνοντας χρήση των πλοίων της γραμμής, ταξιδεύουν προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όπου στη συνέχεια αναζητούν τρόπους προώθησής τους σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

Η **διευκόλυνση της εξόδου των παράτυπων μεταναστών** σε χώρες της Ε.Ε. πραγματοποιείται με ποικίλους τρόπους (οδικώς, δια θαλάσσης και αεροπορικώς).

Η τάση των τελευταίων χρόνων για αύξηση των περιπτώσεων **αεροπορικής διακίνησης παράτυπων μεταναστών**, εμφανίζεται και το 2019, γεγονός που οφείλεται και στο κλείσιμο των συνόρων με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και λοιπών χωρών της Βαλκανικής Οδού (Μαυροβούνιο, Σερβία, Κροατία, Ουγγαρία). Η διακίνηση εξακολουθεί να γίνεται είτε απ' ευθείας από τα περιφερειακά αεροδρόμια χώρας (κυρίως Θεσσαλονίκης, νησιών Κυκλάδων, Νοτίου Αιγαίου & Κρήτης) ή/και από το διεθνή αερολιμένα Αθηνών, με πτήσεις εταιριών χαμηλού κόστους. Οι μετανάστες εφοδιάζονται συνήθως με γνήσια (κλεμμένα και μη) ή/και πλαστά ταξιδιωτικά έγγραφα τρίτων (προτιμώνται διαβατήρια ή ταυτότητες χωρών Ε.Ε.) για την έκδοση καρτών επιβίβασης. Για το σκοπό αυτό συνεργάζονται με ομάδες πλαστογράφων και ταξιδιωτικά γραφεία.

Τέλος, παρατηρείται αυξημένη μεταφορά μεταναστών προς άλλες χώρες της Ευρώπης και με πτήσεις τσάρτερ (μισθωμένες πτήσεις), ιδιαίτερα κατά το χρονικό διάστημα από τέλη μήνα Μαρτίου έως τέλη μήνα Οκτωβρίου, όπου η ταξιδιωτική κίνηση στη χώρα μας παρουσιάζεται ιδιαίτερα αυξημένη.

Αναφορικά με τη **θαλάσσια οδό**, τα μέλη της εγκληματικής οργάνωσης, ομοίως, αφού συγκεντρώσουν τον επιθυμητό αριθμό διακινούμενων, τους μεταφέρουν από τους χώρους όπου διαμένουν – αποκρύπτονται, κυρίως στην Αθήνα, με αυτοκίνητα ή φορτηγά οχήματα στα νότια παράλια της Πελοποννήσου ή της Δυτικής Ελλάδας (συμπεριλαμβανομένης και της Λευκάδας). Στη μέθοδο αυτή, πέραν από το όχημα μεταφοράς των διακινούμενων, συμμετέχει και τουλάχιστον ένα όχημα ως προπομπός που «ελέγχει» τη διαδρομή για αστυνομική παρουσία.

Αφού μεταβούν στο καθορισμένο παραλιακό σημείο, οι διακινούμενοι, παραμένουν αθέατοι για όσο χρονικό διάστημα απαιτηθεί (συνήθως κυμαίνεται

από 1 έως 3 ημέρες) και αναλόγως των καιρικών συνθηκών που επικρατούν στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή. Εν συνεχεία, επιβιβάζονται σε πλωτά σκάφη, έχοντας ως προορισμό, στις περισσότερες των περιπτώσεων, τα παράλια της Ιταλίας.

Επιπλέον, πολύ συχνά, μετανάστες επιχειρούν να εξέλθουν παράνομα από τη χώρα μας προς Ιταλία, κρυμμένοι σε ΙΧΦ οχήματα που επιβιβάζονται σε πλοία στους λιμένες Πάτρας και Ηγουμενίτσας.

Η **χερσαία μεταφορά** παράτυπων μεταναστών γίνεται, αφού τα μέλη της εγκληματικής οργάνωσης συγκεντρώσουν τον επιθυμητό αριθμό διακινούμενων, τους μεταφέρουν από τους χώρους όπου διαμένουν – αποκρύπτονται, με αυτοκίνητα, φορτηγά οχήματα ή με λεωφορεία των ΚΤΕΛ στη περιοχή της Θεσσαλονίκης ή σε όμορους νομούς και από εκεί, με παρόμοιο τρόπο, στα βόρεια σύνορα της χώρας μας με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και την Αλβανία. Εκεί, υπό τη καθοδήγηση μελών της ε.ο., διέρχονται πεζοί τα σύνορα από μη θεσμοθετημένα σημεία διέλευσης και εισέρχονται στο έδαφος της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας και της Αλβανίας.

Εν συνεχεία, διαδοχικά (και πάντα υπό τη καθοδήγηση μελών της ε.ο.), μεταβαίνουν, παράνομα, στο έδαφος των ανωτέρω χωρών και στη συνέχεια, αναλόγως με τον προορισμό που έχει συμφωνήσει ο κάθε διακινούμενος με την ε.ο., μεταφέρονται σε χώρες της Κεντρικής ή Βόρειας Ευρώπης.

Κατά τα τελευταία έτη, έχει παρατηρηθεί, όπως προαναφέρθηκε, η αυξημένη **χρήση πλαστών ταξιδιωτικών εγγράφων**, προκειμένου οι μετανάστες επιτύχουν την έξοδό τους, κυρίως προς τις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης. Το παραπάνω οφείλεται κυρίως στη λήψη αυξημένων μέτρων από τα κράτη κατά μήκος της Βαλκανικής οδού η οποία, από το 2016 και έπειτα, είναι κλειστή για τις μεταναστευτικές ροές, αλλά και στον γεωγραφικό περιορισμό που υφίσταται για τους μετανάστες που εισέρχονται στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

Οι αλλοδαποί υπήκοοι, οι οποίοι επιχειρούν να εξέλθουν από την ελληνική Επικράτεια, με πλαστά – παραποιημένα ταξιδιωτικά έγγραφα, προμηθεύονται είτε με πλαστά - παραποιημένα ταξιδιωτικά έγγραφα, είτε με κλεμμένα – απολεσθέντα έγγραφα τα οποία παραποιούνται στη συνέχεια. Οι τιμές των πλαστών – παραποιημένων εγγράφων, διαφέρουν, ανάλογα την κατηγορία που ανήκουν καθώς και τη χώρα έκδοσης. Ειδικότερα, τα δελτία ταυτότητας κυμαίνονται περίπου από 200 έως 500 ευρώ, ενώ το αντίτιμο για τα διαβατήρια κυμαίνεται μεταξύ των 500 και 1500 ευρώ. Όσον αφορά, τα εργαστήρια παρασκευής των πλαστών – παραποιημένων ταξιδιωτικών εγγράφων, αυτά εντοπίζονται κατά κύριο λόγο στην περιοχή της Αττικής, όπου έχουν εξαρθρωθεί και τα περισσότερα.

Τέλος, το **χρηματικό ποσό** που καταβάλλει κάθε μεταφερόμενος αλλοδαπός δεν είναι σταθερό και μεταβάλλεται αναλόγως με την εγκληματική οργάνωση που αναλαμβάνει τη μεταφορά, τον τελικό προορισμό και άλλους αστάθμητους

παράγοντες. Τα χρήματα αυτά παραδίδουν συνήθως συγγενείς τους, στις χώρες καταγωγής τους και μεταβιβάζονται στα μέλη της εμπλεκόμενης εγκληματικής ομάδας¹⁷ ή/ και μέσω διεθνών εταιριών αποστολής χρημάτων, καθώς και δια ζώσης («χέρι-χέρι»), κυρίως σε Μίνι-Μάρκετ, καταστήματα εμπορίας τηλεφωνίας ή/και άλλων ηλεκτρονικών συσκευών, ταξιδιωτικά γραφεία ιδιοκτησίας μελών των ομάδων.

3.2 Διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.

3.2.1. Παρούσα κατάσταση.

Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις «πύλες εισόδου» των ναρκωτικών ουσιών στην Ε.Ε. (χώρα διέλευσης) και χώρα προορισμού ναρκωτικών ουσιών για εγχώρια κατανάλωση. Η γεωγραφική θέση Ελλάδας, η οποία βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων, καθώς τα ιδιαίτερα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της, με την εκτεταμένη ακτογραμμή, τα πολυάριθμα νησιά και λιμάνια, δημιουργούν πρόσφορες συνθήκες δράσης για τις εγκληματικές οργανώσεις που εμπλέκονται στη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών. Η Ελλάδα δε συγκαταλέγεται μεταξύ αυτών που παράγουν ναρκωτικές ουσίες, με εξαίρεση κάποιες περιορισμένες συγκριτικά ποσότητες κάνναβης.

Ειδικότερα, η Χώρα μας, βρίσκεται πάνω σε έναν από τους βασικότερους δρόμους διακίνησης ναρκωτικών, τον «Βαλκανικό Άξονα», ο οποίος ενώνει τη χώρα με τη μεγαλύτερη παραγωγή οπιούχων στον κόσμο (το Αφγανιστάν και τις γειτνιαζουσες με αυτό Ιράν και Πακιστάν) με τις αντίστοιχες της βορειοδυτικής Ευρώπης που καταναλώνουν, κατά κύριο λόγο, τις παραγόμενες ναρκωτικές ουσίες.

Χάρτης 1

¹⁷ Η διαδικασία έχει ως εξής: οι πληρωμές των μεταναστών δίδονται συνήθως σε μέλος του δικτύου που έχει το ρόλο «εγγυητή» (hawalander), λαμβάνοντας σχετικό κωδικό, και στη συνέχεια, αφού ολοκληρωθεί η μεταφορά-διακίνηση, ο σχετικός κωδικός αποστέλλεται από το μετανάστη ή πρόσφυγα στο διακινητή, ο οποίος εισπράττει την αμοιβή του. Οι σχετικές πληρωμές καταγράφονται κωδικοποιημένα σε τετράδια και άτυπα βιβλία, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολη η δικανική απόδειξη των υποθέσεων αυτών.

Παράλληλα, γειτνιάζει με χώρες όπως η Αλβανία και η Τουρκία, όπου η δράση εγκληματικών ομάδων είναι ιδιαίτερα έντονη, στην παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και οι οποίες, τα τελευταία χρόνια, έχουν αναδειχθεί σε κομβικό σημείο προέλευσης και διέλευσης κάνναβης και ηρωίνης, αντίστοιχα. Τέλος, η ύπαρξη πολλών διεθνών λιμένων και αερολιμένων στην επικράτεια της, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι τα εκτεταμένα ελληνικά σύνορα αποτελούν ταυτόχρονα και σύνορα της Ε.Ε., την καθιστούν εν δυνάμει χώρα εισόδου φορτίων κοκαΐνης, που προέρχονται κυρίως από χώρες της Λατινικής Αμερικής.

Οι σημαντικότερες ναρκωτικές ουσίες που διακινήθηκαν στη χώρα μας, με βάση τις υποθέσεις που απασχόλησαν τις Διοικητικές Αρχές κατά το έτος 2019, είναι η **κάνναβη**, η **ηρωίνη**, η **κοκαΐνη**, τα **ναρκωτικά δισκία Cartagon**.

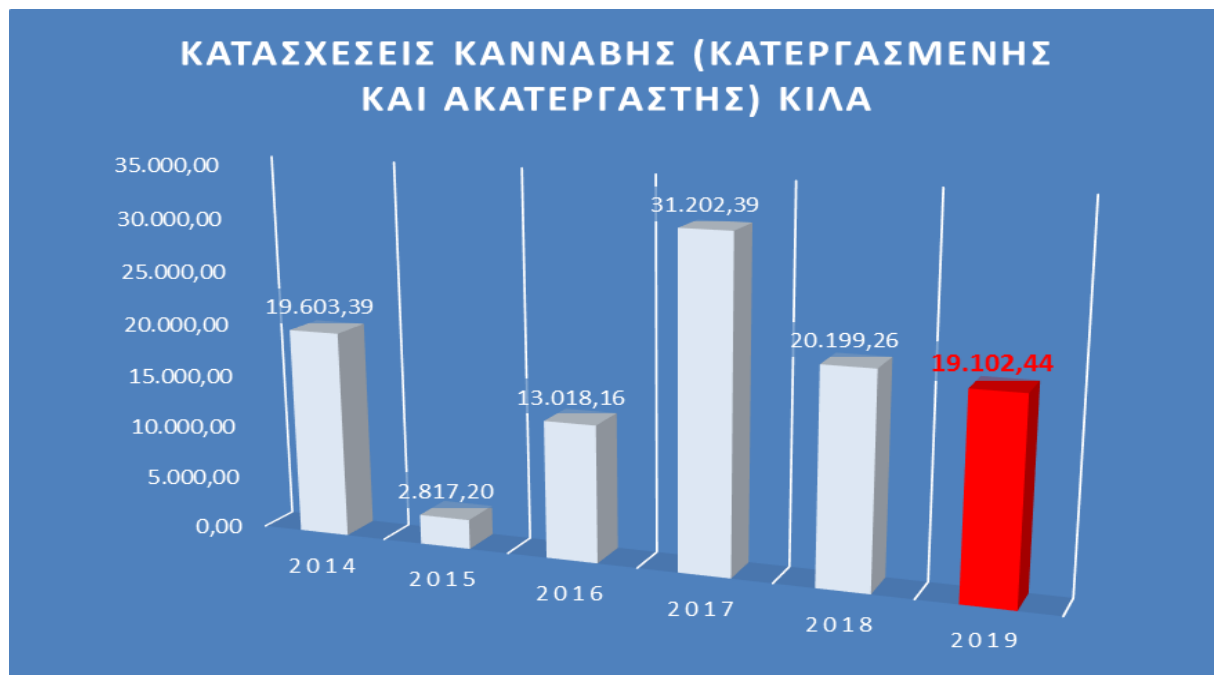
Ειδικότερα κατά το έτος 2019, εξαρθρώθηκαν εγκληματικά δίκτυα με διεθνείς διασυνδέσεις και τζίρο εκατομμυρίων ευρώ. Οι ποσότητες που κατασχέθηκαν στη Χώρα μας θα μπορούσαν να αποφέρουν στις εγκληματικές οργανώσεις συνολικά έσοδα της τάξεως των 40 εκατομμυρίων ευρώ και πλέον.

Στα ακόλουθα υποκεφάλαια περιλαμβάνονται ανάλυση της εγκληματικής δράσης ανά ναρκωτική ουσία, στατιστικά στοιχεία, και επιπρόσθετα στοιχεία σχετικά με τις εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν από τις Διοικητικές Αρχές της Χώρας μας κατά το έτος 2019 και δραστηριοποιούνταν στη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών.

3.2.1.1.Κάνναβη.

Η συνολική ποσότητα κάνναβης (κατεργασμένης και ακατέργαστης) που κατασχέθηκε στη χώρα μας από τις Αρχές επιβολής του νόμου το έτος 2019 ήταν **19.102,441** κιλά, εμφανίζοντας μικρή μείωση σε σχέση με το έτος 2018 (κατά **5,43%**).

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

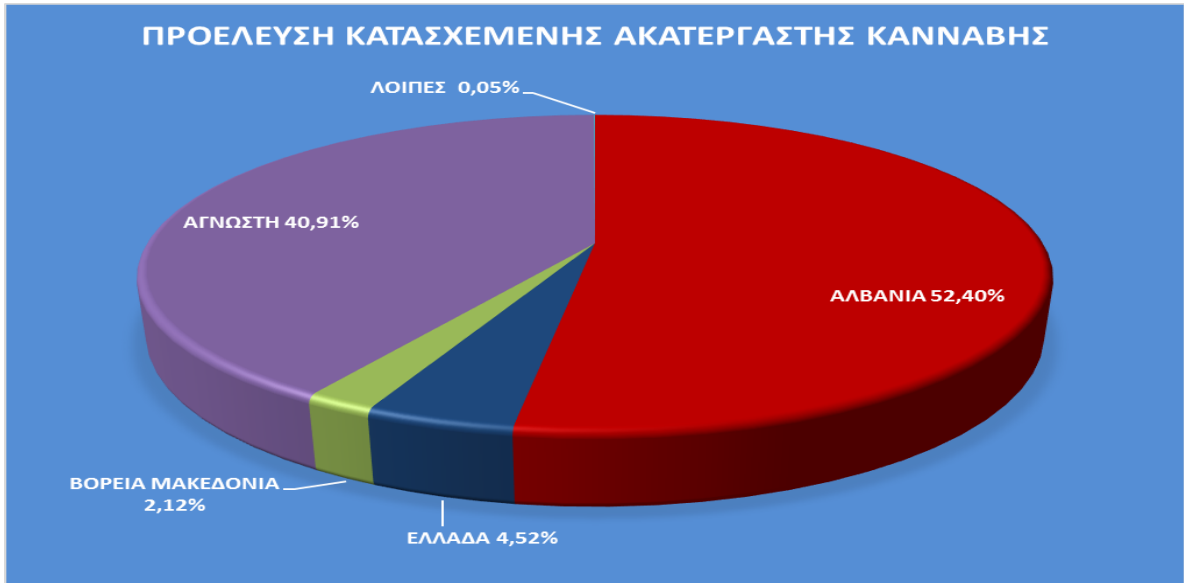
Η Ελλάδα αποτελεί χώρα παραγωγής περιορισμένων ποσοτήτων κάνναβης, για κάλυψη κυρίως εγχώριας ζήτησης. Επιπλέον, λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί χώρα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για εγκληματικά δίκτυα που εμπλέκονται στην εν λόγω εγκληματική δραστηριότητα, χρησιμοποιώντας την ως τόπο διαμετακόμισης και προορισμού της ουσίας (ποσοτήτων από το εξωτερικό). Στο γεγονός αυτό συμβάλει σημαντικά η γειννίαση με την Αλβανία, η οποία εξακολουθεί να αποτελεί την κυριότερη παραγωγό χώρα κάνναβης στην Ευρώπη, προμηθεύοντας όλες τις χώρες της ηπείρου, είτε απευθείας, από τα βόρεια σύνορά της, είτε μέσω του άξονα Ελλάδας – Ιταλίας.

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από το ποσοστό της κατασχεμένης κάνναβης προερχόμενης από Αλβανία¹⁸, το οποίο το 2019, όπως και κατά προηγούμενα έτη, παραμένει υψηλό (**52,40%** επί του συνόλου των ποσοτήτων που κατασχέθηκαν, έναντι **62%** το 2018 και **71%** το 2017).

Παρακάτω παρατίθεται γράφημα χωρών προέλευσής των κατασχεμένων ποσοτήτων ακατέργαστης κάνναβης και χάρτης κατασχέσεων κατά περιφερειακή ενότητα.

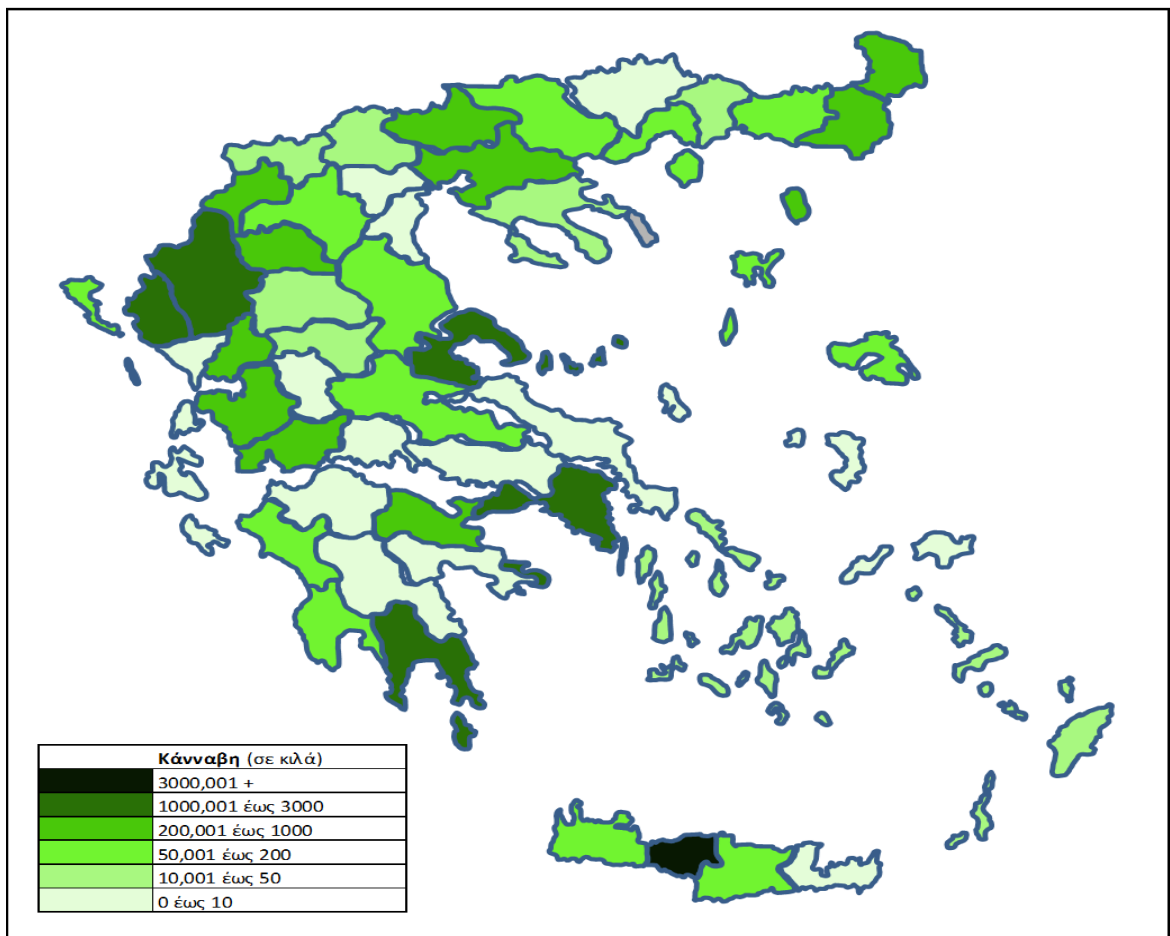
¹⁸ Πρέπει να διευκρινιστεί ότι για μεγάλο αριθμό υποθέσεων (40,91%) που αφορούσαν κατασχέσεις κάνναβης, δεν προέκυψε η προέλευση της, αν και πιθανολογείται ότι αυτή ήταν η Αλβανία, καθώς σε σημαντικό αριθμό υποθέσεων οι κατασχέσεις πραγματοποιήθηκαν σε περιοχές που βρίσκονται κοντά στα ελληνο-αλβανικά σύνορα.

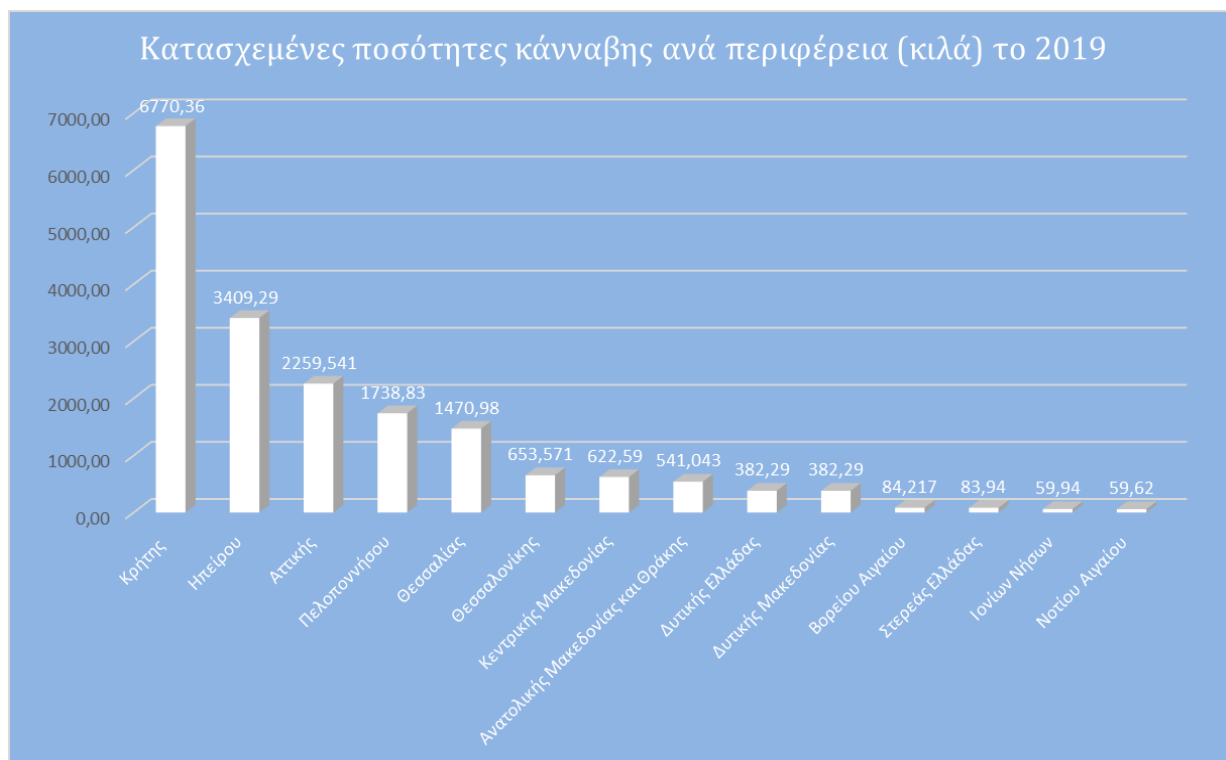
ΓΡΑΦΗΜΑ 7

Παρακάτω αποτυπώνονται (σε χάρτη και γράφημα) οι κατασχέσεις κάνναβης από τις Διοικητικές Αρχές, ανά Περιφερειακή Ενότητα και ανά Περιφέρεια:

Χάρτης 2

ΓΡΑΦΗΜΑ 8

Από τα παραπάνω, εμφανίζεται ότι οι κατασχέσεις στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου ήταν οι μεγαλύτερες σε ποσότητα και αφορούσαν σε μεγάλης κλίμακας διακίνηση κατεργασμένης κάνναβης με ρυμουλκό (Ρ/Κ) πλοίο διερχόμενο της θαλάσσιας περιοχής νότια της Κρήτης (σε μία υπόθεση).

Επιπρόσθετα, οι κατασχέσεις που πραγματοποιήθηκαν σε περιοχές της Βορειοδυτικής Ελλάδας, αποτέλεσμα σαφώς, της εγγύτητας των περιοχών αυτών με την Αλβανία, επιβεβαιώνουν, αφενός τον διαμετακομιστικό ρόλο της χώρας μας στην εισαγωγή ποσοτήτων κάνναβης από την εν λόγω χώρα και την ακόλουθη εξαγωγή τους, μέσω των δυτικών λιμένων μας (κυρίως Ηγουμενίτσας) στην Ιταλία και αφετέρου τον ρόλο της γειτονικής χώρας στην παραγωγή κάνναβης. Επίσης, μεγάλες ποσότητες κατασχέθηκαν στην περιοχή της Αττικής.

Τέλος, σημαντικές ποσότητες κατασχέθηκαν στη θαλάσσια περιοχή της Λακωνίας και της Μαγνησίας, για τις οποίες επιχειρήθηκε να μεταφερθούν από την Αλβανία στην Τουρκία μέσω Ι/Φ και Τ/Χ σκάφους αντίστοιχα).

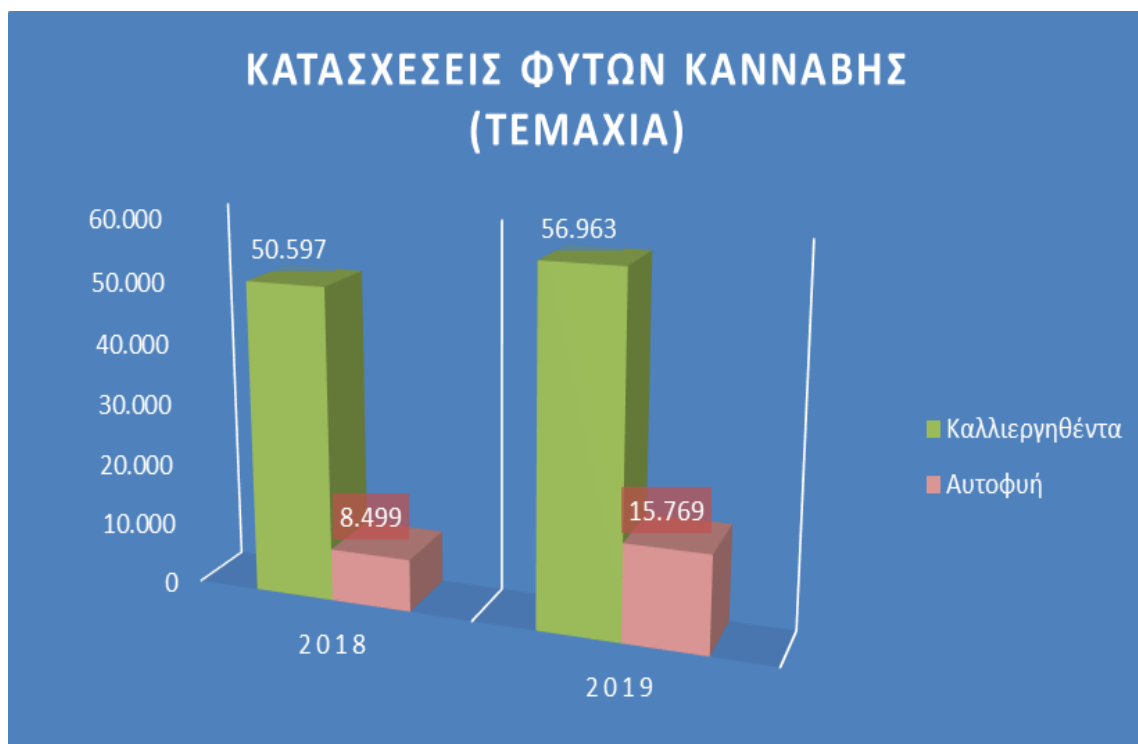
Καλλιέργεια Κάνναβης: Ο συνολικός αριθμός καλλιεργηθέντων δενδρυλλίων κάνναβης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας, από τις αρχές επιβολής του νόμου, το έτος 2019, ήταν **56.963** τεμάχια, εμφανίζοντας **αύξηση** σε σχέση με το έτος 2018 (κατά 12,58%), σε συνέχεια της τάσης που είχε παρατηρηθεί και το 2018 (είχε καταγραφεί αύξηση κατά **84,23%**). Επιπρόσθετα, αύξηση διαπιστώθηκε στις κατασχέσεις των αυτοφυών δενδρυλλίων (κατά 85,67%). **Μειωμένος** εμφανίζεται ο αριθμός των σχετικών υποθέσεων κατασχέσεων (καλλιεργηθέντα), σε σχέση με το έτος 2018 (κατά **4,26%**). **Αυξημένος**, αντίθετα, εμφανίζεται ο

αριθμός των κατηγορηθέντων ατόμων, σε σχέση με το έτος 2018 (κατά **19,48%**). Η πλειοψηφία των συλληφθέντων ήταν Έλληνες (493 από τους 643), γεγονός που καταδεικνύει την έντονη δραστηριοποίηση ημεδαπών και εγχώριων εγκληματικών ομάδων.

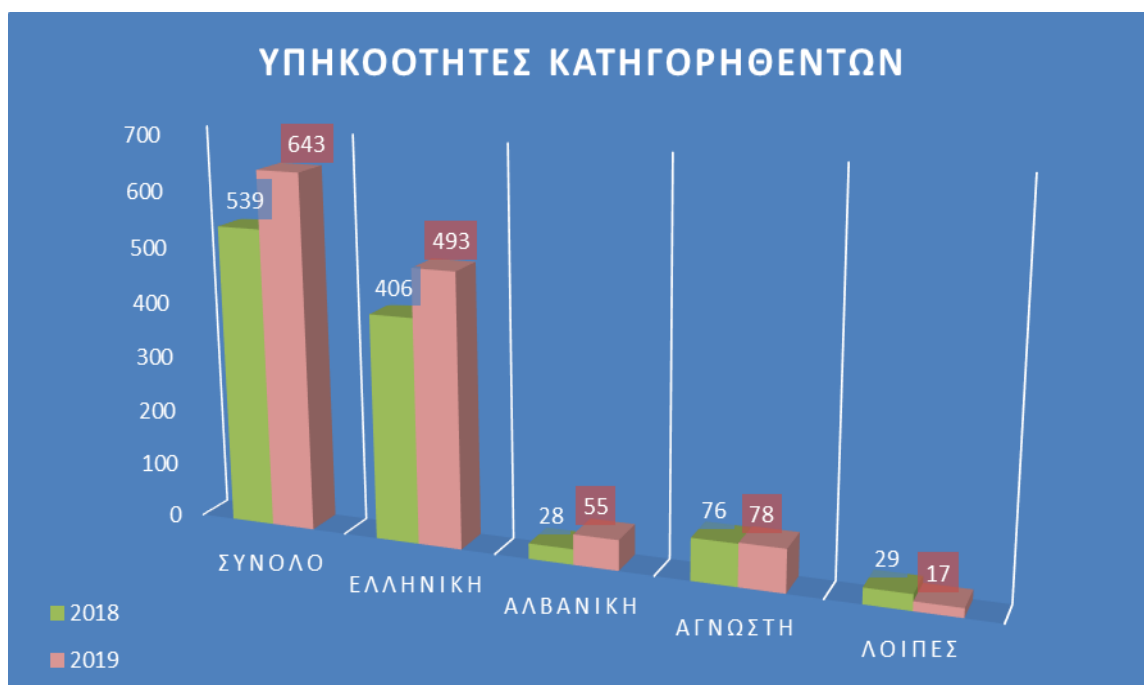
Από τα ανωτέρω στατιστικά στοιχεία προκύπτει ότι, οι κατασχέσεις καλλιεργηθέντων δενδρυλλίων κάνναβης παρουσίασαν αύξηση. Περαιτέρω, εντοπίστηκαν μεγάλες φυτείες δενδρυλλίων σε δυσπρόσιτες δασικές περιοχές, με πυκνή βλάστηση. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης ειδικά διαμορφωμένες και περιφραγμένες εγκαταστάσεις οι οποίες περιλάμβαναν αυξημένα μέτρα προφύλαξης.

Παρακάτω παρατίθενται γραφήματα με τον αριθμό των κατασχέσεων φυτών κάνναβης και με τις υπηκοότητες των κατηγορηθέντων καλλιεργητών, καθώς επίσης γράφημα και χάρτης, στον οποίο απεικονίζονται οι κατασχέσεις δενδρυλλίων κατά περιφερειακή ενότητα (μη αυτοφυή).

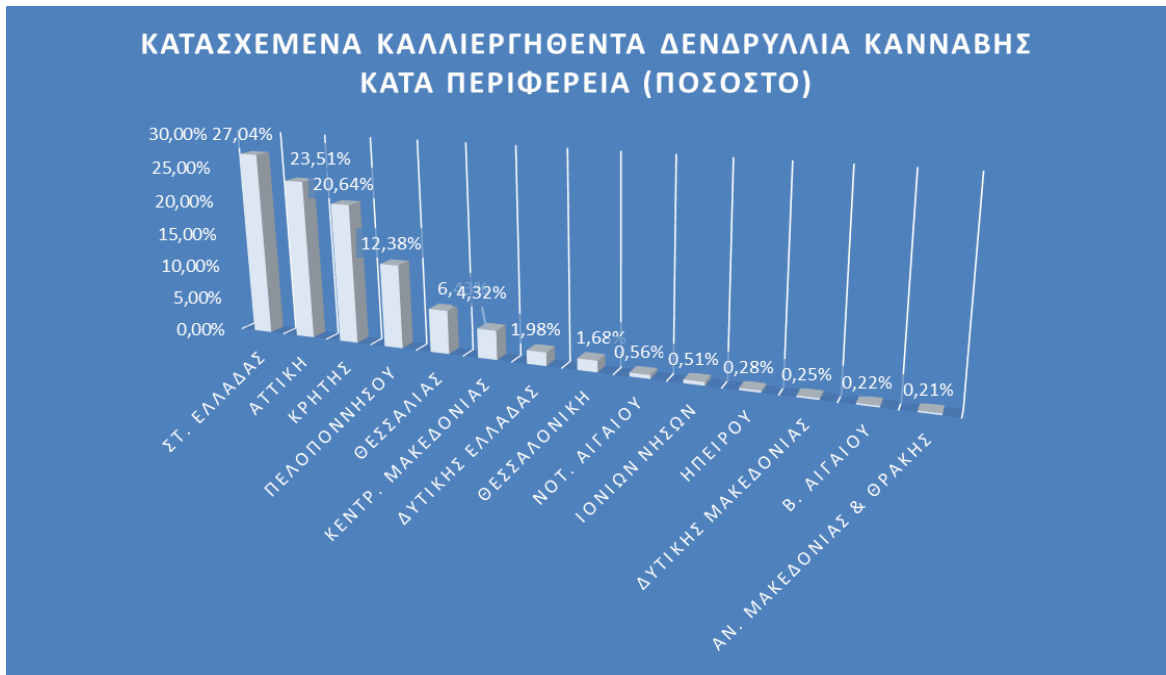
ΓΡΑΦΗΜΑ 9

ΓΡΑΦΗΜΑ 10

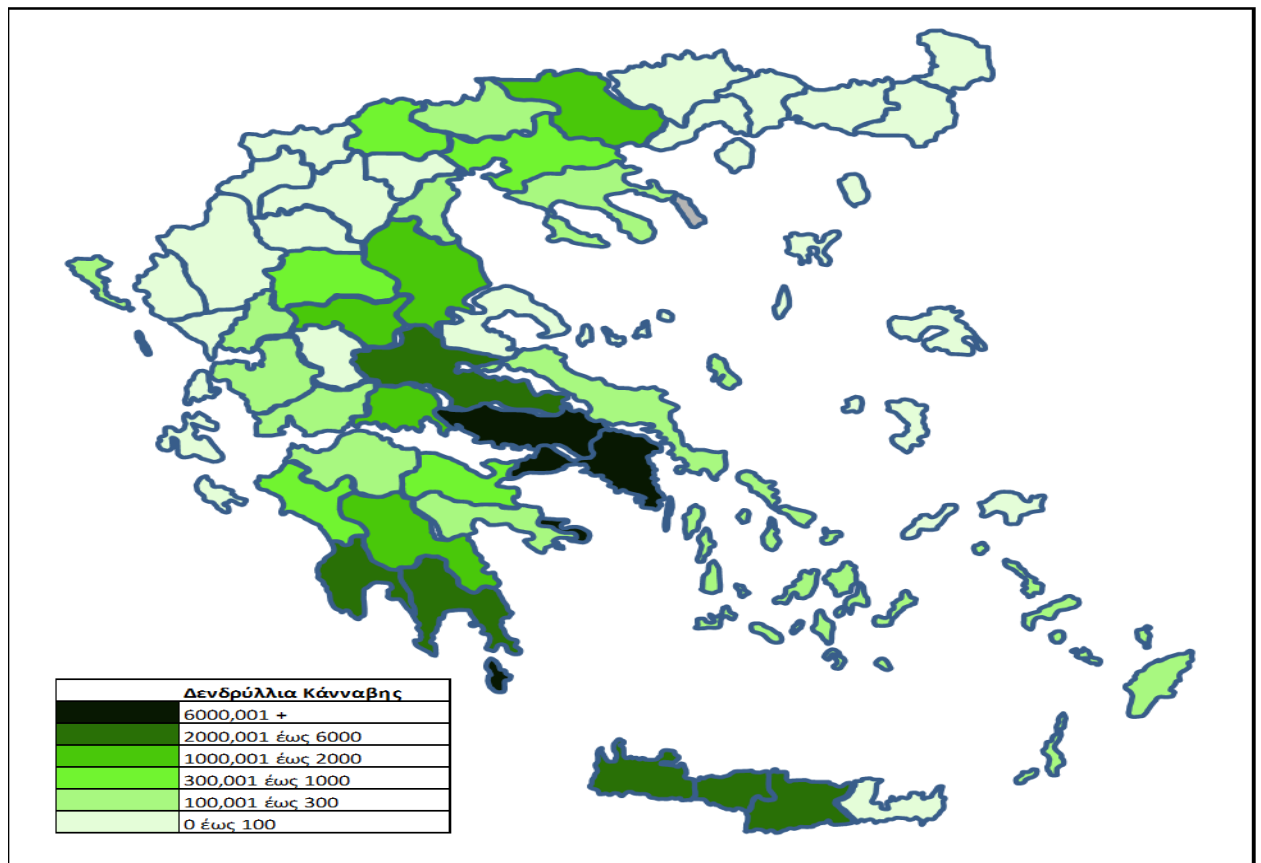

ΓΡΑΦΗΜΑ 11

Χάρτης 3

Κατασχεμένος αριθμός καλλιεργηθέντων δενδρυλλίων κάνναβης ανά Περιφερειακή Ενότητα κατά το έτος 2019

Διακίνηση κάνναβης: Κατά το προηγούμενο έτος, η διακίνηση κάνναβης με τελικό ή ενδιάμεσο προορισμό την χώρα μας πραγματοποιήθηκε ως ακολούθως:

- μέσω αφύλακτων διαβάσεων της ελληνοαλβανικής μεθορίου: μέλη ομάδων που έχουν τον ρόλο του μεταφορέα έκρυβαν επιμελώς την κάνναβη, συνήθως εντός ταξιδιωτικών σάκων, σε δασώδεις, δύσβατες και ερημικές περιοχές των ελληνο-αλβανικών συνόρων και κατά δεύτερο λόγο πλησίον των συνόρων με τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας. Τις ποσότητες μεταφέρουν πεζοί, με οχήματα ή με ζώα (μουλάρια). Στη συνέχεια, μέλη των εγκληματικών ομάδων αναλάμβαναν την περαιτέρω προώθηση προς τη Χώρα μας.
- με ΙΧΕ οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στον χώρο των αποσκευών και σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες. Για την αποφυγή του αστυνομικού ελέγχου συχνά προπορευόταν όχημα προπομπός, στο οποίο επέβαιναν μέλη των εγκληματικών ομάδων. Συχνά τα οχήματα προέρχονταν από τα ελληνοαλβανικά σύνορα. Σε κάποιες εκ των περιπτώσεων τα οχήματα ήταν νοικιασμένα.
- με φορητά οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες σε όχημα τύπου κλούβα, το οποίο ήταν κλεμμένο και έφερε επίσης κλεμμένες πινακίδες κυκλοφορίας,
- με ρυμουλκό σκάφος: απέπλευσε από τις ακτές της Συρίας με τελικό προορισμό τη Λιβύη μεταφέροντας μεγάλες ποσότητες κατεργασμένης κάνναβης (6.561,7 κιλά κατεργασμένης κάνναβης και 258.000 δισκία Cartagon), επιμελώς κρυμμένες σε στεγανά διαμερίσματα, τα οποία ήταν επικαλυμμένα και σφραγισμένα με σκυρόδεμα πάχους 10 εκατοστών.
- με ταχύπλοα σκάφη με ισχυρή ιπποδύναμη: τα μέσα αυτά ήταν συχνά ειδικά τροποποιημένα, ώστε να αναπτύσσουν πολύ υψηλές ταχύτητες και να διαθέτουν μεγάλη αυτονομία πλεύσεως.
- με ιστιοφόρο σκάφος: το μέσο αυτό χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά μεγάλων ποσοτήτων ακατέργαστης κάνναβης από την Αλβανία στην Τουρκία, μέσω των ελληνικών χωρικών υδάτων.
- με ταχυδρομικά δέματα: μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών σε δέματα με προορισμό ή προέλευση τη χώρα.
- με οχήματα δημοσίας χρήσης (ΚΤΕΛ): οι ναρκωτικές ουσίες διακινήθηκαν και μεταφέρθηκαν σε λεωφορεία εσωτερικών δρομολογίων.

3.2.1.2. Ηρωίνη.

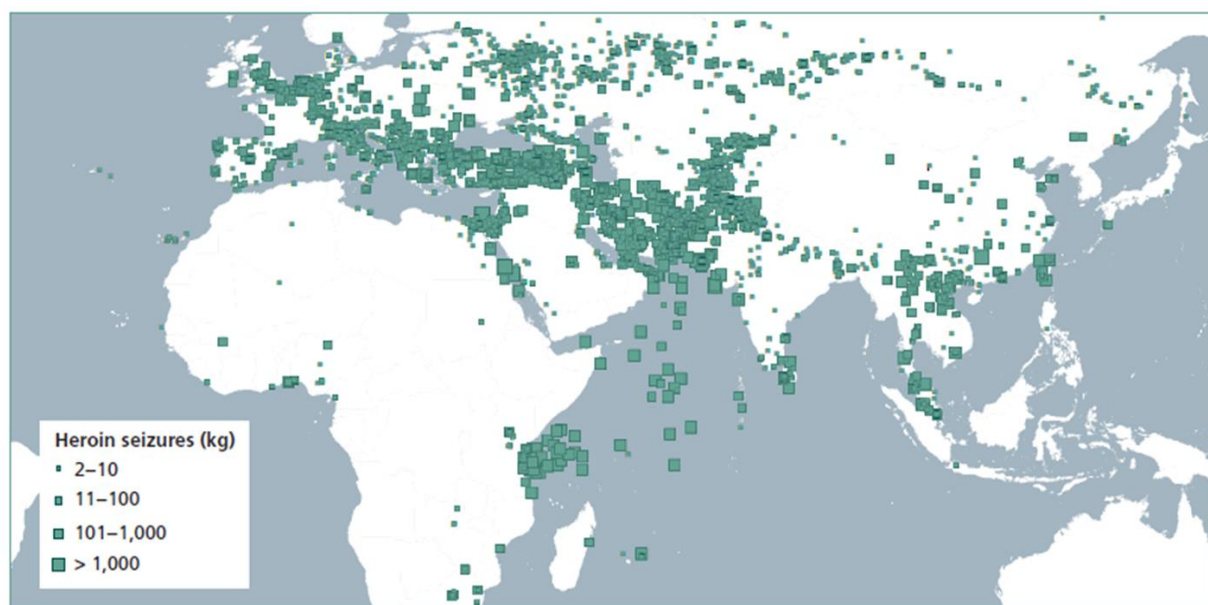
Η μεγαλύτερη ποσότητα ηρωίνης που καταναλώνεται στην Ευρώπη παρασκευάζεται από όπιο που καλλιεργείται στη νοτιοδυτική Ασία και κυρίως στο Αφγανιστάν (ακολουθούν χώρες όπως το Πακιστάν, Μιανμάρ κ.α).

Παρά τις παρατηρούμενες διαφοροποιήσεις στις διαδρομές διακίνησης ηρωίνης, η λεγόμενη βαλκανική οδός, στην οποία η Τουρκία και οι τουρκικές εγκληματικές οργανώσεις διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο, έχει διατηρήσει τη σημασία της ως η κύρια διαδρομή για την εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων ηρωίνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σε μικρότερο βαθμό, έχει παρατηρηθεί μεταφορά ηρωίνης από ασιατικές χώρες (Πακιστάν, Αφγανιστάν κ.α.) προς την Ευρώπη, μέσω της αεροπορικής οδού. Σε αυτές τις περιπτώσεις οι ποσότητες συσκευάζονται επιμελώς και μεταφέρονται είτε στις αποσκευές επιβατών/ δραστών σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες, είτε ενδοσωματικά. Επιπλέον, έχει διαπιστωθεί η παράνομη διακίνηση μέσω ταχυδρομικών δεμάτων.

Στον παρακάτω χάρτη εμφανίζονται οι μεγαλύτερες ποσότητες ηρωίνης που έχουν κατασχεθεί σε παγκόσμιο επίπεδο κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου 2013 – Απριλίου 2019¹⁹.

Χάρτης 4

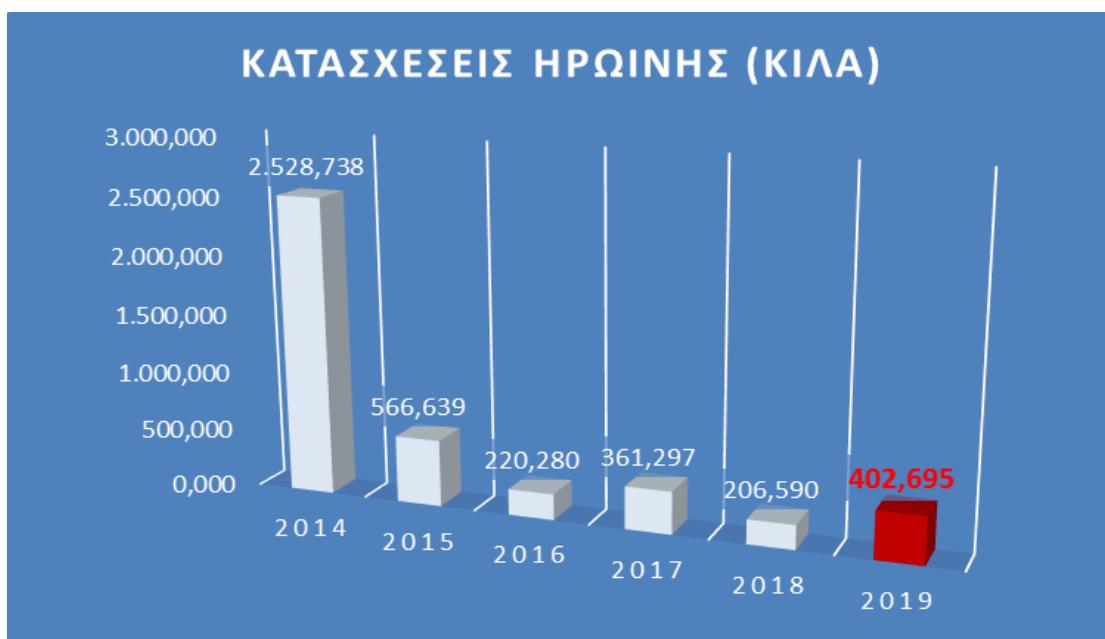
Η Ελλάδα αποτελεί, κατά κύριο λόγο, χώρα διέλευσης (transit) και, σε δευτερεύοντα βαθμό, χώρα προορισμού της ηρωίνης. Οι κατασχέσεις ηρωίνης παρουσίασαν σημαντική **αύξηση** κατά το έτος 2019 (κατά **94,92%**). Ειδικότερα οι ποσότητες που κατασχέθηκαν στη Χώρα μας, εισήχθησαν από την Τουρκία

¹⁹ .Πηγή: United Nations Office on Drugs and Crime; World Drug Report 2019.

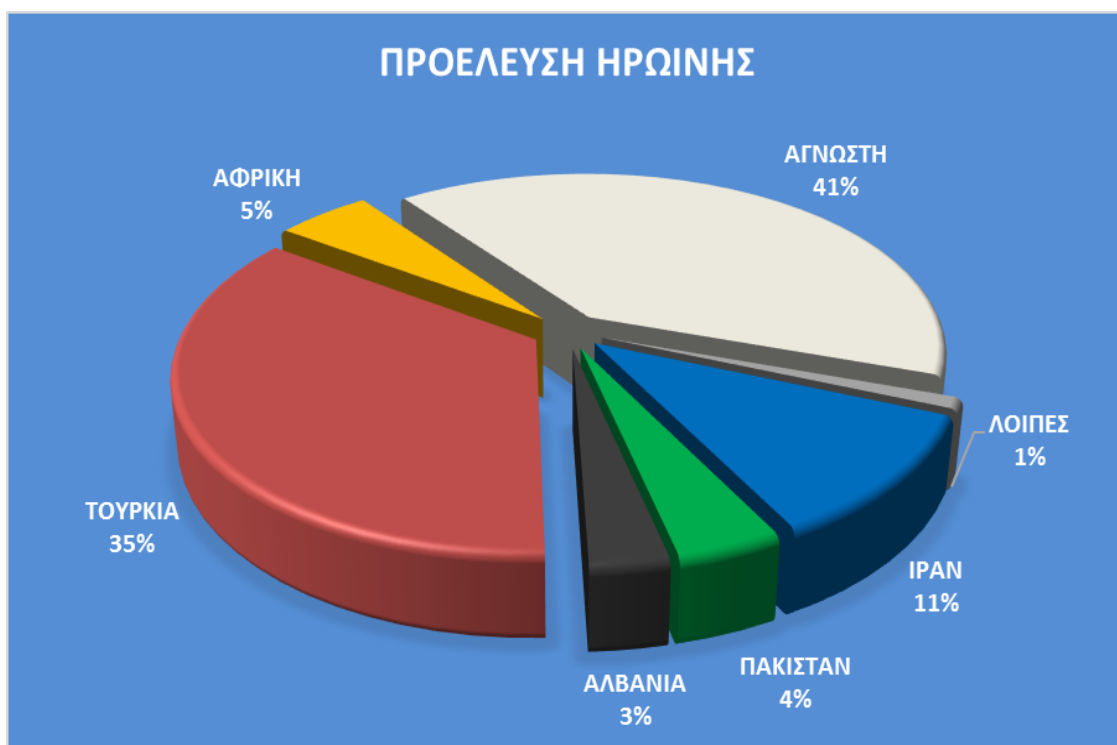
(35%), το Ιράν (11%), χώρες της Αφρικής - με ταχυδρομικά δέματα (6%) και το Πακιστάν (4%), ενώ για σημαντικό ποσοστό αυτών δεν προέκυψε η προέλευσή τους.

Παρακάτω παρατίθενται οι συνολικές κατασχέσεις ηρωίνης, οι χώρες προέλευσής της και οι κατασχέσεις κατά Περιφερειακή Ενότητα.

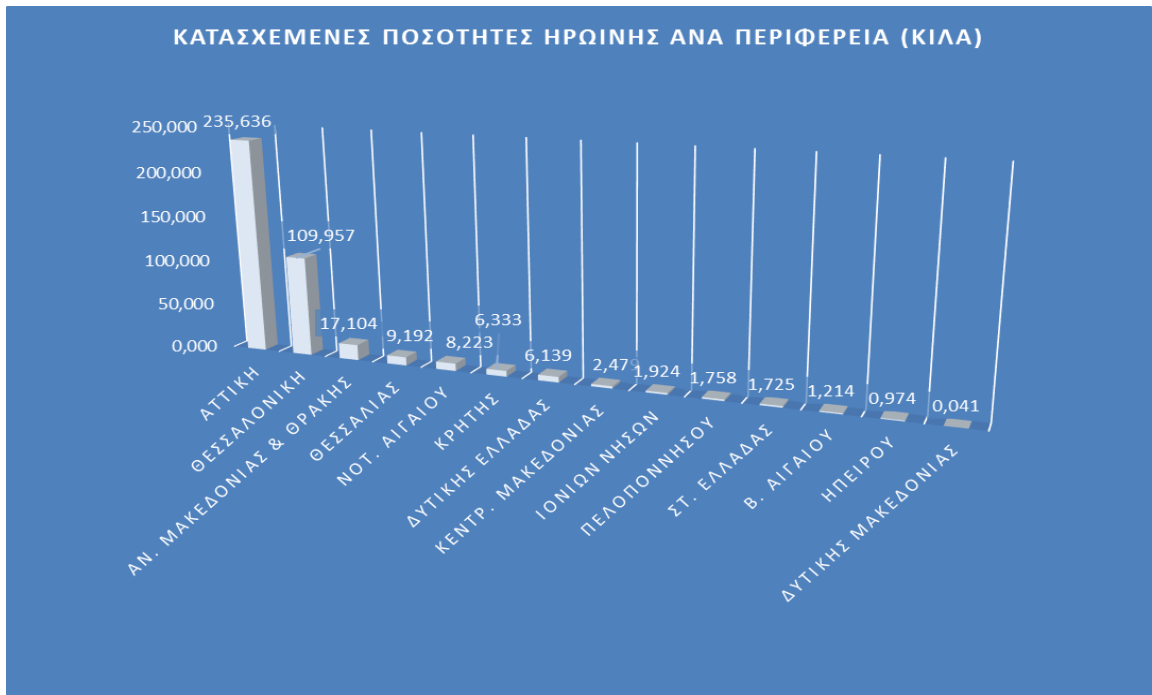
ΓΡΑΦΗΜΑ 12

ΓΡΑΦΗΜΑ 13

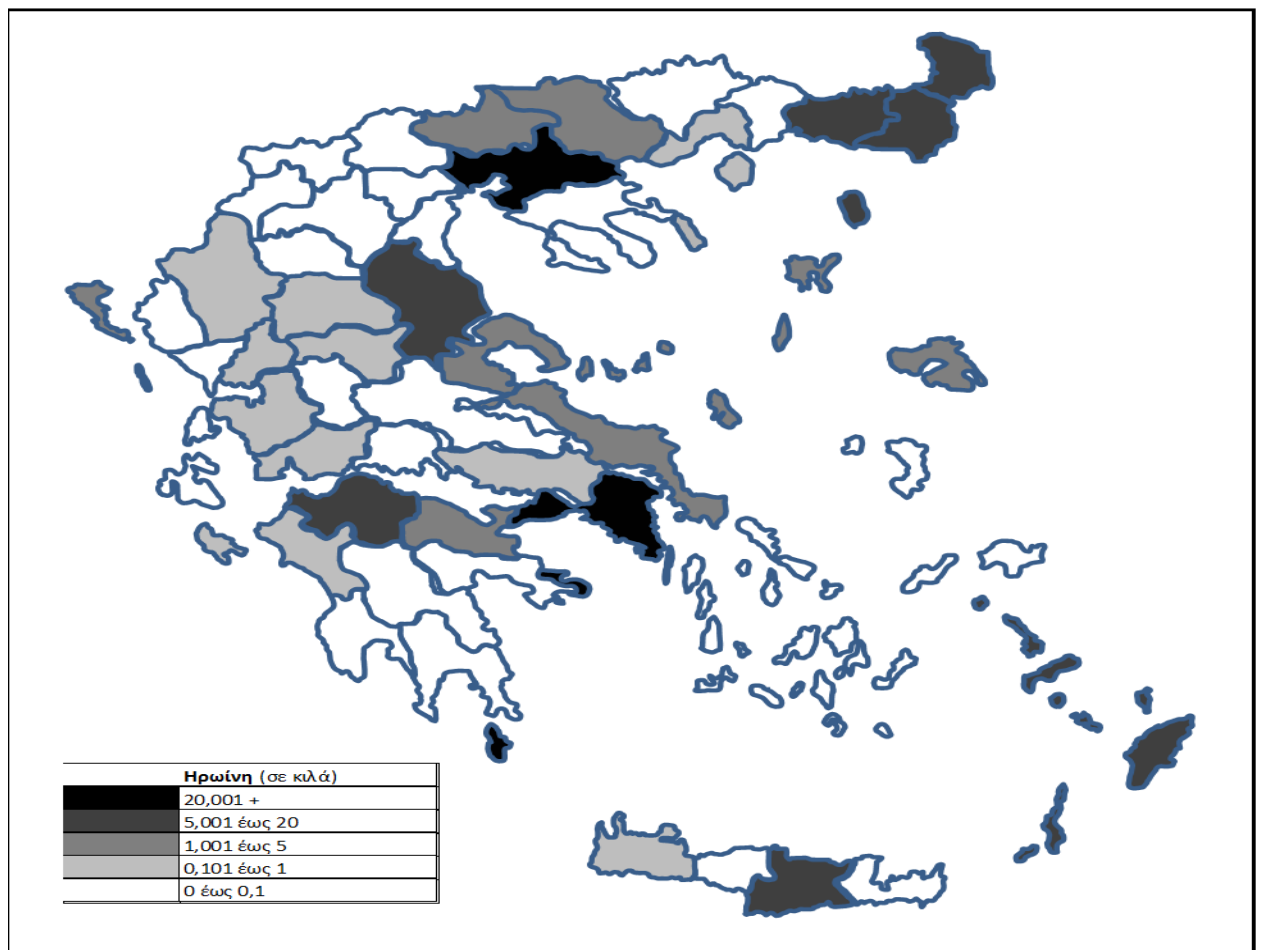

ΓΡΑΦΗΜΑ 14

ΧΑΡΤΗΣ 5

Κατασχεμένες ποσότητες ηρωίνης ανά Περιφερειακή Ενότητα – Έτος 2019

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι:

- εντός της Ελληνικής επικράτειας για το έτος 2019, οι μεγαλύτερες κατασχέσεις ηρωίνης πραγματοποιήθηκαν, όπως και κατά το 2018, στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα της Χώρας, ήτοι στην Περιφέρεια Αττικής (περίπου 235,6 κιλά) και ακολούθως στην Περιφέρεια Θεσσαλονίκης (110 κιλά).
- Σημαντικές ποσότητες κατασχέθηκαν στις Περιφερειακές Ενότητες Έβρου (σημείο εισόδου από Τουρκία), Ρόδου, Λάρισας, Ροδόπης (πλησίον σημείου εισόδου από Τουρκία), Ηρακλείου και Αχαΐας.

Οι **τρόποι και τα μέσα** που παρατηρήθηκαν στη **διακίνηση-εισαγωγή** ηρωίνης στη Χώρα μας κατά το έτος 2019, ήταν τα ακόλουθα:

- αεροπορικώς: μέσω των Διεθνών Αερολιμένων της Χώρας. Συχνά παρατηρήθηκε το φαινόμενο απόκρυψης ποσοτήτων ηρωίνης στις αποσκευές επιβατών.
- με ΙΧΕ οχήματα: οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες στον χώρο των αποσκευών ή σε διάφορα σημεία εσωτερικά των οχημάτων (σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες).
- με ταχυδρομικά δέματα: μέσω ταχυδρομείου και εταιρειών ταχυμεταφορών σε δέματα με προορισμό την Ελλάδα, προερχόμενα από Ουγκάντα, Μοζαμβίκη, Τανζανία, Ζάμπια, Ινδία, Ναμίμπια, Ν. Αφρική, Ρουάντα, Κονγκό, Σουατίνι (Σουαζιλάνδη) και Κένυα.
- από μη θεσμοθετημένο σημείο εισόδου των συνόρων Ελλάδας – Βόρειας Μακεδονίας.
- με λεωφορείο: προερχόμενο από τη Βουλγαρία.

3.2.1.3. Κοκαΐνη.

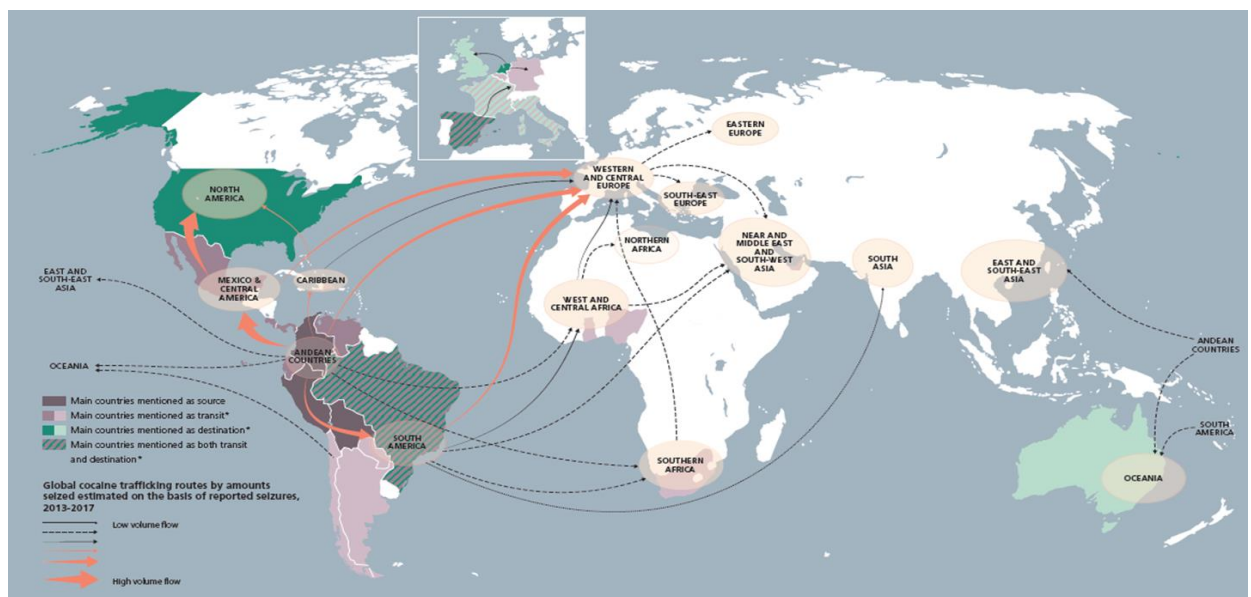
Η κοκαΐνη (βενζοϋλομεθυλεκγονίνη) είναι ένα κρυσταλλικό τροπανιοειδές αλκαλοειδές που λαμβάνεται από τα φύλλα του φυτού κόκα. Οι σημαντικότερες χώρες παραγωγής της κοκαΐνης παγκοσμίως βρίσκονται στην Κεντρική και Νότια Αμερική (Κολομβία, Περού, Βολιβία κ.ά.). Η διακίνηση με προορισμό την Ευρώπη πραγματοποιείται σε μεγάλες ποσότητες, κυρίως δια θαλάσσης από παραθαλάσσιες περιοχές/λιμένες χωρών της Νότιας Αμερικής (Κολομβία, Βραζιλία, Παναμά, Εκουαδόρ, Χιλή, Βενεζουέλα κ.ά.) και των Νησιών της Καραϊβικής. Τα κύρια σημεία εισόδου της κοκαΐνης που διακινείται δια θαλάσσης από την Λατινική Αμερική προς τη Νότια Ευρώπη, είτε απευθείας, είτε μέσω της Δυτικής Αφρικής, μέσω της Μεσογείου, είναι η Ισπανία, καθώς και η Γαλλία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ελλάδα. Αντίστοιχα, τα σημεία εισόδου κοκαΐνης δια θαλάσσης στη Βόρεια Ευρώπη είναι, κυρίως, η Ολλανδία,

το Βέλγιο και η Γερμανία και στη συνέχεια, οι ποσότητες προωθούνται στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Για μικρότερες ποσότητες κοκαΐνης, η διακίνηση προς την Ευρώπη πραγματοποιείται μέσω της αεροπορικής οδού από τη Βραζιλία και από άλλες χώρες της Νότιας Αμερικής. Οι ποσότητες κοκαΐνης συσκευάζονται επιμελώς και τοποθετούνται στις αποσκευές επιβατών/δραστών σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες, ενώ σε άλλες περιπτώσεις τα ναρκωτικά μεταφέρονται ενδοσωματικά. Επίσης, χρησιμοποιείται και η μέθοδος των απευθείας αποστολών στην Ευρώπη με ταχυδρομικά δέματα.

Χάρτης 6

Κύριες οδοί διακίνησης κοκαΐνης (2013 - 2019)²⁰

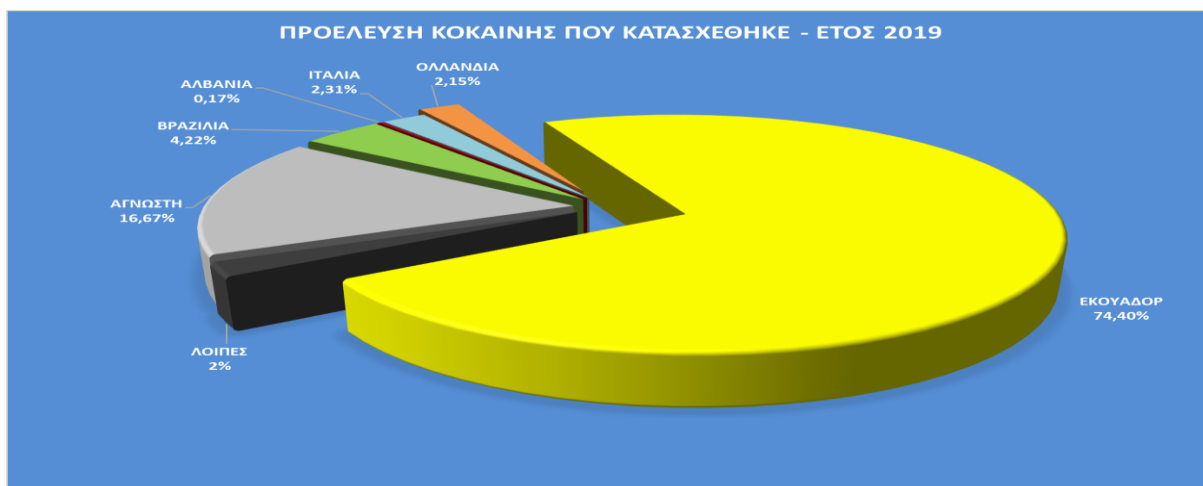

Η Ελλάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, συνεχίζει να αποτελεί ιδανική χώρα για τη θαλάσσια μεταφορά κοκαΐνης, είτε απευθείας από τις χώρες παραγωγής της, είτε μέσω των ενδιάμεσων λιμένων της Ισπανίας και της Ιταλίας. Έτσι, φορτία κοκαΐνης διακινούνται με πλοία εντός εμπορευματοκιβωτίων (Containers) με την κάλυψη νόμιμου φορτίου. Η Ελλάδα λειτουργεί κυρίως ως πύλη εισόδου της ουσίας στην Ε.Ε., με προορισμό τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης.

Στο παρακάτω γράφημα, το οποίο αναφέρει την προέλευση των ποσοτήτων κοκαΐνης που κατασχέθηκαν, επιβεβαιώνεται το συμπέρασμα ότι μεγάλες ποσότητες κοκαΐνης μεταφέρονται και διακινούνται απευθείας από χώρες της Νοτίου - Κεντρικής Αμερικής. Το ποσοστό της κατασχεμένης κοκαΐνης προερχόμενης απευθείας από χώρες της Λατινικής Αμερικής ήταν συνολικά **78,62%**.

²⁰ Πηγή: United Nations Office on Drugs and Crime; World Drug Report 2019.

ΓΡΑΦΗΜΑ 15

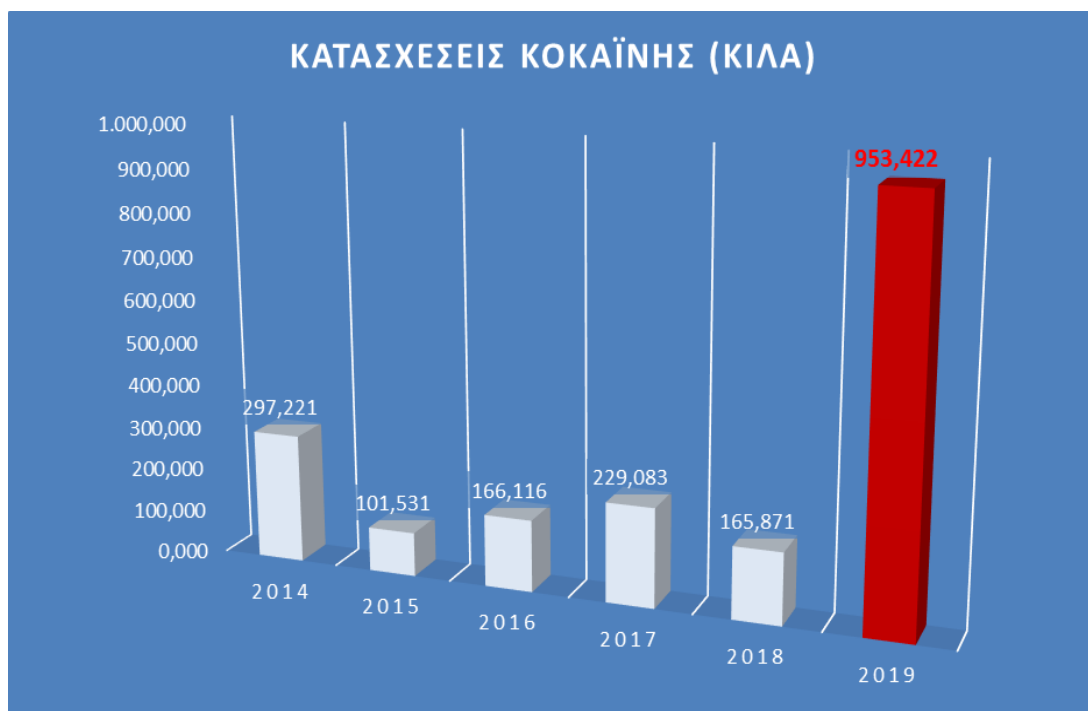

Από το παραπάνω γράφημα προκύπτει ότι κατά το 2019, το μεγαλύτερο ποσοστό των ποσοτήτων κοκαΐνης που κατασχέθηκαν από τις ελληνικές Διοικητικές Αρχές προέρχονταν από το Εκουαδόρ. Σχεδόν στο σύνολο των σχετικών υποθέσεων ο προορισμός ήταν το λιμάνι του Πειραιά.

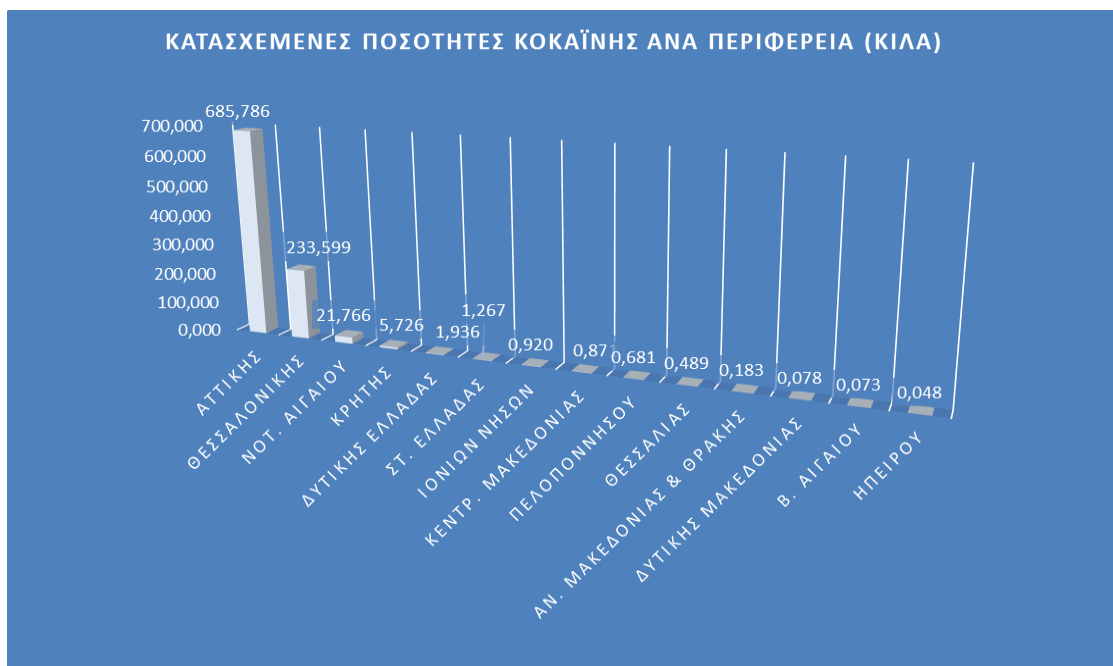
Η συνολική ποσότητα κοκαΐνης που κατασχέθηκε στη Χώρα μας το έτος **2019** ήταν **953,422** κιλά, εμφανίζοντας σημαντική **αύξηση** σε σχέση με το 2018 (**474,79%**).

Στα παρακάτω Γραφήματα και Χάρτη παρατίθενται οι κατασχέσεις κοκαΐνης συνολικά και ανά Περιφερειακή Ενότητα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 16

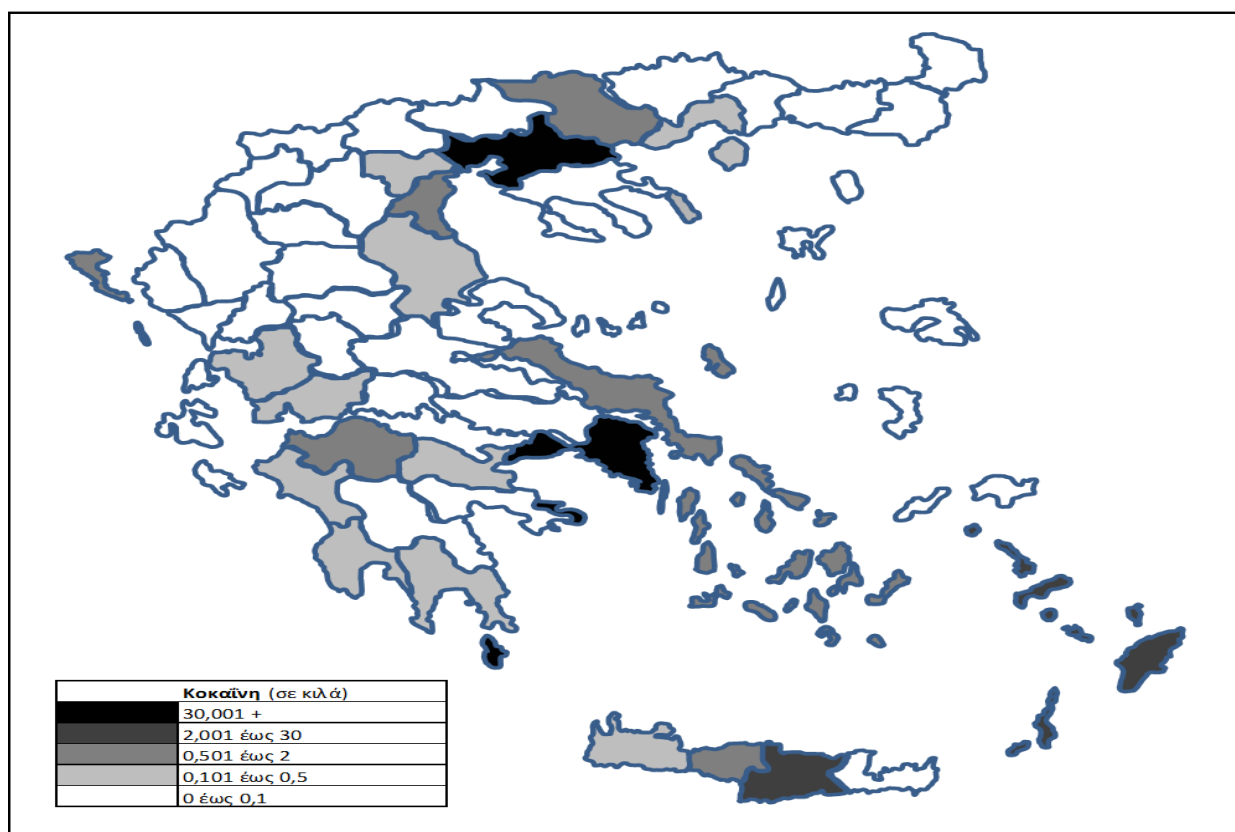

ΓΡΑΦΗΜΑ 17

ΧΑΡΤΗΣ 7

Κατασχεμένες ποσότητες κοκαΐνης ανά Περιφερειακή Ενότητα – Έτος 2019

Όπως φαίνεται στον παραπάνω χάρτη, οι μεγαλύτερες ποσότητες κοκαΐνης για το έτος **2019** κατασχέθηκαν κυρίως από τις Υπηρεσίες της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, από όλες τις Διοικητικές Αρχές (ΕΛ.ΑΣ., Τ.Υ., ΛΣ-ΕΛΑΚΤ, ΣΔΟΕ) και αφορούσαν σε κατασχέσεις στους αντίστοιχους εμπορικούς λιμένες, σε εμπορευματοκιβώτια προερχόμενα από Εκουαδόρ.

Οι τρόποι (και τα μέσα) που παρατηρήθηκαν στη διακίνηση - εισαγωγή κοκαΐνης στη χώρα μας κατά το έτος 2019 ήταν οι ακόλουθοι:

- με εμπορευματοκιβώτια: οι συσκευασίες κοκαΐνης ήταν τοποθετημένες κυρίως στο χώρο ψύξης, αλλά και στα εσωτερικά τους τοιχώματα, σε εμπορευματοκιβώτια έμπορτα με μπανάνες προερχόμενα από το Εκουαδόρ και με τελικό προορισμό την Ελλάδα (Πειραιάς- Θεσσαλονίκη) και την Αλβανία. Η συγκεκριμένη μεθοδολογία διακίνησης κοκαΐνης απασχόλησε πλήθος ευρωπαϊκών χωρών, ενώ είχε καταγραφεί στη Χώρα μας και κατά το έτος 2018
- Αεροπορικώς: μέσω του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» και άλλων Διεθνών Αερολιμένων της Χώρας μας.
- με ταχυδρομικά δέματα: μέσω εταιρειών ταχυμεταφορών σε δέματα με προορισμό την Ελλάδα, προερχόμενα από Βραζιλία, Νότιο Αφρική και Τρινιδάδ & Τομπάγκο. Σε μία εκ των υποθέσεων η ποσότητα κοκαΐνης διαπιστώθηκε ότι ήταν εμποτισμένη σε αποξηραμένα φρούτα ACAI,
- Οχήματα Ι.Χ.Ε.: στον χώρο των αποσκευών ή σε διάφορα σημεία εσωτερικά των οχημάτων, τόσο στα μηχανικά μέρη αυτών, όσο και σε ειδικές κρύπτες, που κατασκευάστηκαν για τον σκοπό αυτό.
- Επίσης, σε μία περίπτωση με ιστιοφόρο σκάφος (οι συσκευασίες της κοκαΐνης επρόκειτο να μεταφερθούν από τη Ρόδο στο Ισραήλ δια θαλάσσης), ενώ σε άλλη υπόθεση χρησιμοποιήθηκε φορτηγό όχημα προερχόμενο από Ιταλία (οι συσκευασίες ήταν τοποθετημένες σε ειδικά διαμορφωμένη κρύπτη στην οροφή του οχήματος).

3.2.1.4. Συνθετικά Ναρκωτικά.

Τα συνθετικά ναρκωτικά αποτελούν κατηγορία ουσιών τα οποία παρασκευάζονται σε παράνομα εργαστήρια και ως εκ τούτου η παρασκευή τους δεν περιορίζεται γεωγραφικά (όπως ισχύει για την ηρωίνη ή την κοκαΐνη), καθώς η διαδικασία δεν περιλαμβάνει την εκκύλιση των δραστικών συστατικών από τα φυτά, που πρέπει να καλλιεργηθούν σε ορισμένες συνθήκες για να αναπτυχθούν. Τα πιο δημοφιλή συνθετικά ναρκωτικά είναι οι αμφεταμίνες, μεθαμφεταμίνες, MDMA, LSD, συνθετικές εκδοχές της κάνναβης και οπιοειδών κ.ά.

Ειδική κατηγορία αποτελούν οι Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες. Την κατηγορία αυτή αποτελούν όλες οι ψυχοτρόπες ουσίες, οι οποίες δεν ελέγχονται από την ενιαία Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα ναρκωτικά του 1961 ή τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1971 αλλά ενδέχεται να απειλούν τη δημόσια υγεία εξίσου σοβαρά με τις ουσίες οι οποίες περιλαμβάνονται στις εν λόγω Συμβάσεις. Πολλές Νέες Ψυχοδραστικές Ουσίες, οι οποίες στην παράνομη αγορά κυκλοφορούν ως «νόμιμα διεγερτικά» (“legal highs”), δύναται να ελέγχονται σε κάποια κράτη, όταν αυτό προβλεφθεί από τη νομοθεσία τους. Στις περισσότερες περιπτώσεις, παράγονται μαζικά εκτός της ΕΕ (από χημικές και φαρμακευτικές

εταιρίες της Κίνας και σε μικρότερο βαθμό, της Ινδίας) και εισάγονται στα κράτη-μέλη, όπου στη συνέχεια μεταποιούνται, συσκευάζονται και πωλούνται.

Πρόδρομες χημικές ουσίες:

Για την παραγωγή συνθετικών ναρκωτικών χρησιμοποιούνται πρόδρομες χημικές ουσίες. Το γεγονός αυτό προσφέρει ευελιξία, λόγω του πλήθους των χημικών ουσιών που υπάρχει η δυνατότητα να χρησιμοποιηθούν. Οι πρόδρομες ουσίες συχνά έχουν νόμιμη χρήση (σε φαρμακευτικούς και βιομηχανικούς κλάδους), γεγονός που προσφέρει στις Διοικητικές Αρχές τη δυνατότητα αυτοματοποιημένου ελέγχου της διακίνησής τους, χρησιμοποιούνται ωστόσο και μη ελεγχόμενες χημικές ουσίες. Χώρες παραγωγής είναι κατά κύριο λόγο η Κίνα και η Ινδία και δευτερευόντως οι χώρες της ανατολικής Ευρώπης. Κύρια σημεία εισόδου στην Ευρώπη είναι οι εμπορικοί λιμένες της Ολλανδίας και του Βελγίου.

Η κατάσταση στην Ευρώπη:

Η Ευρώπη έχει κομβικό ρόλο στην παραγωγή και διακίνηση συνθετικών ναρκωτικών σε όλο τον κόσμο. Την τελευταία δεκαετία παρατηρήθηκε μια εκθετική αύξηση της παραγωγής, της διακίνησης και της κατανάλωσης συνθετικών ναρκωτικών στην ΕΕ. Ειδικότερα η Ολλανδία και το Βέλγιο κυριαρχούν στην παρασκευή και διανομή MDMA και αμφεταμίνης. ωστόσο, έχουν εντοπιστεί παράνομα εργαστήρια σε πλήθος άλλες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και στη Σκανδιναβία. Η παραγωγή συνθετικών ναρκωτικών πραγματοποιείται σε παράνομα εργαστήρια που εγκαθίστανται κυρίως σε ιδιωτικές κατοικίες, δωμάτια ξενοδοχείων, διαμερίσματα, αποθήκες, γκαράζ, βιομηχανικούς χώρους, εμπορευματοκιβώτια κ.ά. Επιλέγονται συνήθως αραιοκατοικημένες περιοχές και λαμβάνονται αυξημένα μέτρα αποτροπής ελέγχου, κυρίως με κάμερες παρακολούθησης. Ο εξειδικευμένος εξοπλισμός που συναντάται σε χώρους παράνομης παραγωγής συνθετικών ναρκωτικών, παράγεται συνήθως από ειδικούς μηχανικούς, οι οποίοι συχνά συνεργάζονται με τις εγκληματικές οργανώσεις.

Η κατάσταση στην Ελλάδα:

Στην Ελλάδα, η εξάπλωση των συνθετικών ναρκωτικών δεν βρίσκεται στα επίπεδα άλλων κρατών. Η Χώρας μας λειτουργεί κυρίως ως τόπος διέλευσης ποσοτήτων συνθετικών ναρκωτικών και δευτερευόντως ως χώρα προορισμού για εγχώρια κατανάλωση. Ειδικότερα, από την Ελλάδα διήλθαν, μέσω της θαλάσσιας οδού και των εμπορικών λιμένων, μεγάλες ποσότητες συνθετικών ναρκωτικών Cartagon, τοποθετημένες σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες (σε εμπορευματοκιβώτια, ΙΧΕ οχήματα και ρυμουλκό σκάφος, προερχόμενο από Συρία και τελικό προορισμό τη Λιβύη).

3.2.2. Εγκληματικές Ομάδες

Αρ. ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλεκόμενες Χώρες που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των ερευνών
105	<ul style="list-style-type: none"> • Νομοθεσία Περί όπλων • Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα 	28	39	38	<p>Προέλευσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αλβανία • Ελλάδα • Τουρκία • Βουλγαρία • Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, • Ολλανδία • Εκουαδόρ • Χώρες λατινικής Αμερικής <ul style="list-style-type: none"> • Ιράν • Συρία <p>Ενδιάμεσες (transit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελλάδα, • Τουρκία, • Ιταλία • Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας <p>Προορισμού:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ελλάδα • Χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης <ul style="list-style-type: none"> • Τουρκία, • Λιβύη • Κύπρος • Ισραήλ

Τα εγκληματικά δίκτυα των ναρκωτικών, σε παγκόσμιο επίπεδο, παρουσιάζουν υψηλή προσαρμοστικότητα στην αντιμετώπιση των ενεργειών που καταβάλουν οι αρχές επιβολής του νόμου για την εξάρθρωσή τους. Το έργο των διωκτικών αρχών καθίσταται διαρκώς πολυσχιδέστερο, όσον αφορά τον εντοπισμό και την εξιχνίαση των νέων μεθόδων δράσης που επιστρατεύονται από τις εγκληματικές οργανώσεις για την τέλεση των παράνομων δραστηριοτήτων τους. Τα οικονομικά κέρδη και η υψηλή τεχνογνωσία, τους επιτρέπουν να επενδύουν σε μέσα διακίνησης (αεροσκάφη, οχήματα, πλοία, ταχύπλοα, υποβρύχια²¹ κ.α.), σε τεχνολογίες (τηλεπικοινωνίες, διαδικτυακές υπηρεσίες κ.α.) και σε «συνεργασίες» με στελέχη των κρατικών μηχανισμών, αναζητώντας το στρατηγικό πλεονέκτημα. Επιπρόσθετα, δεν διστάζουν να προβαίνουν σε επιθετικές ενέργειες τόσο κατά

²¹ Ενδεικτική των δυνατοτήτων που διαθέτουν οι ΕΟ, είναι η απόπειρα μεταφοράς μεγάλης ποσότητας κοκαΐνης με τη χρήση υποβρυχίου και προορισμό την Ισπανία.

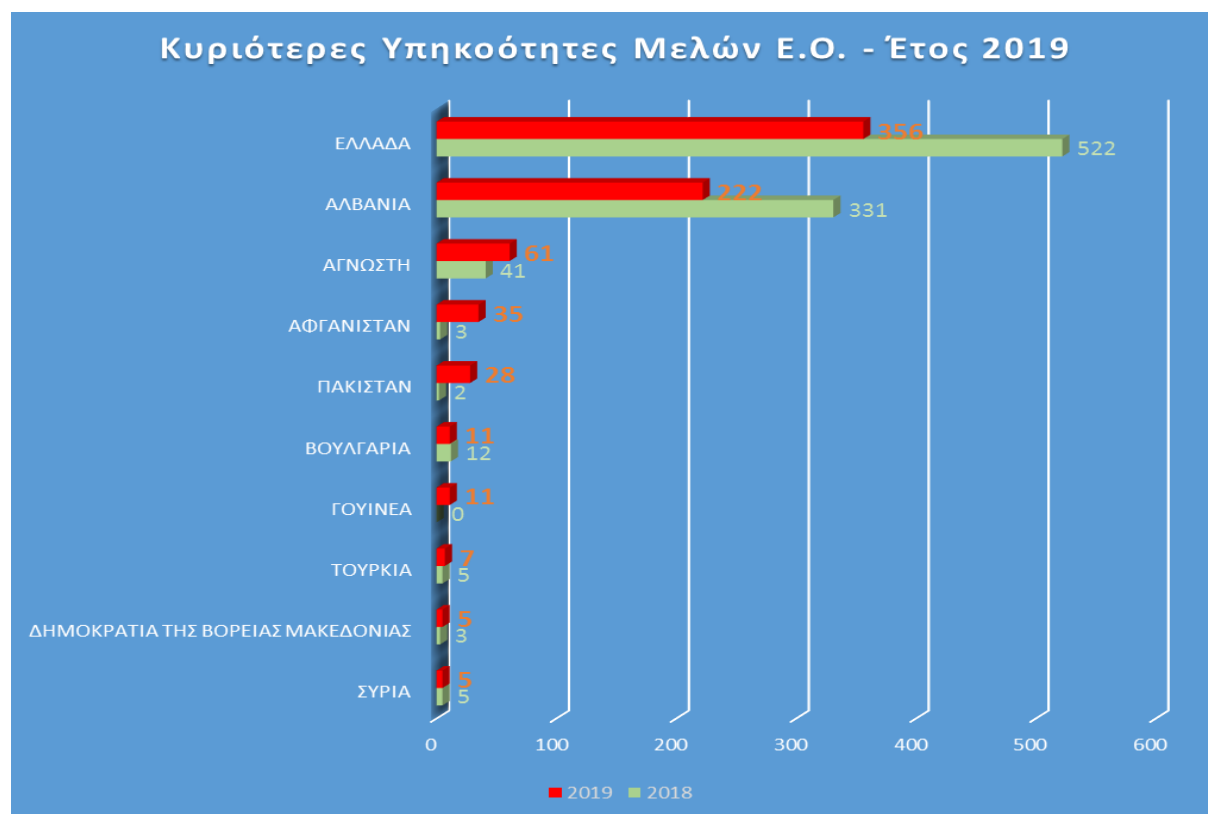
των αρχών επιβολής του νόμου, όσο και κατά αντιπάλων εγκληματικών οργανώσεων, προκειμένου να «προστατέψουν» τις παράνομες δραστηριότητές τους.

Το **2019**, στη Χώρα μας εξαρθρώθηκαν συνολικά **εκατόν πέντε (105)** εγκληματικές ομάδες, οι οποίες αποτελούνταν συνολικά από **(765)** μέλη.

Η πλειοψηφία αυτών (**39** υποθέσεις, σε ποσοστό **37,14%** επί του συνόλου) είχε αλλοδαπή, κατά κύριο λόγο, προέλευση μελών. Ακολουθούν οι μικτές (εγχώριες και αλλοδαπές) εγκληματικές οργανώσεις (**38** υποθέσεις, σε ποσοστό **36,19%** επί του συνόλου) με συχνότερη σύνθεση μελών ελληνικής και αλβανικής υπηκοότητας. Τέλος, σε **28 (26,66%** επί του συνόλου) η πλειοψηφία των μελών είχε αμιγώς ελληνική υπηκοότητα.

Παρακάτω παρατίθεται γράφημα με τις κυριότερες υπηκοότητες μελών εγκληματικών οργανώσεων που δραστηριοποιήθηκαν στο εγκληματικό πεδίο της διακίνησης ναρκωτικών ουσιών κατά το έτος 2019 (συγκριτικά με το προηγούμενο έτος) στη Χώρα μας.

Γράφημα 18

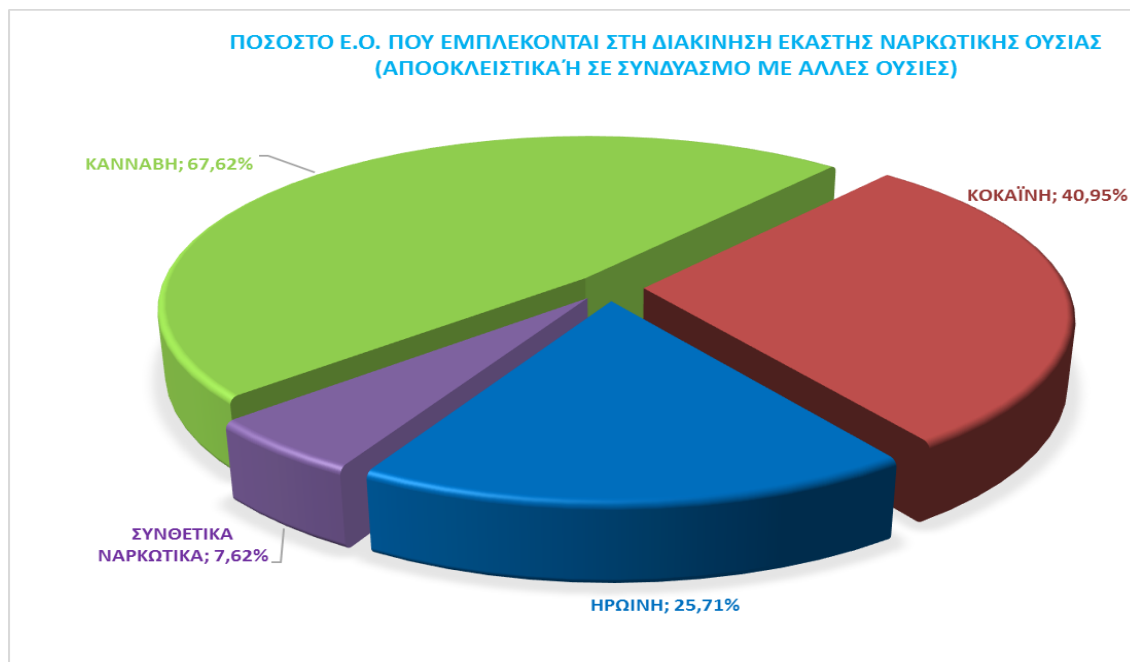

Επίσης, παρουσιάζουν **ιεραρχική δομή (78** υποθέσεις, σε ποσοστό **74,28%** επί του συνόλου), με την ύπαρξη ενός ηγετικού μέλους ή πυρήνα ατόμων, που οργανώνει τις διακινήσεις και συντονίζει τις ενέργειες των λοιπών κύριων ή περιφερειακών μελών, οι ρόλοι των οποίων είναι σαφώς διαχωρισμένοι. Έχει παρατηρηθεί ότι, συνήθως, τα ηγετικά μέλη αποφεύγουν την άμεση συμμετοχή τους στη διακίνηση για την αποφυγή της σύλληψής τους.

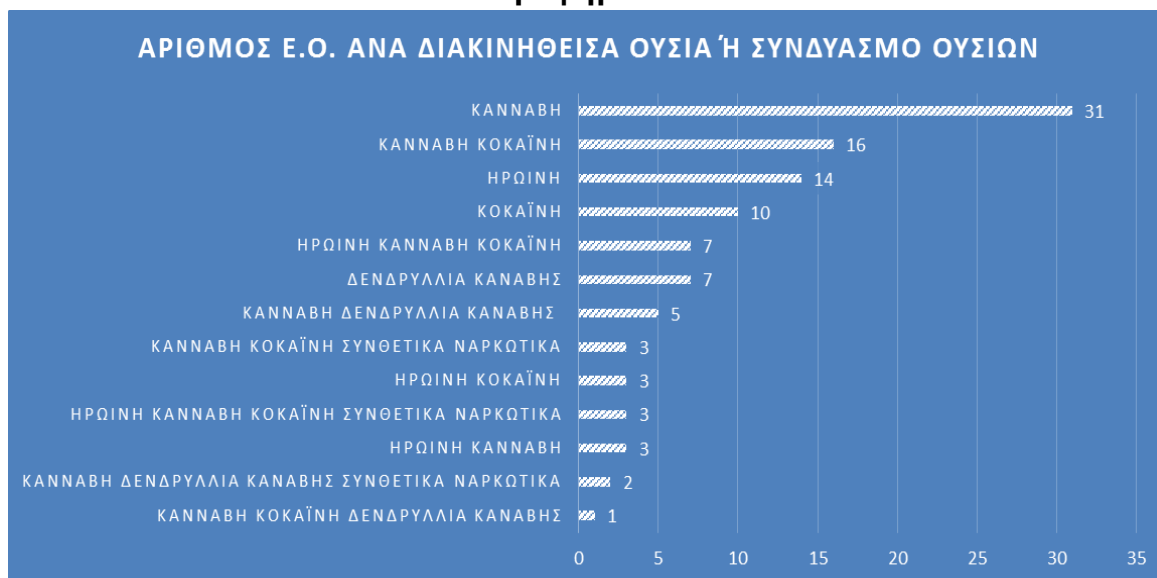
Επίσης, η πλειοψηφία αυτών (**77** υποθέσεις, σε ποσοστό **68,75%** επί του συνόλου) δραστηριοποιούνται στη **διακίνηση κάνναβης**. Άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι περίπου το ένα τρίτο εξ αυτών (**37** υποθέσεις, σε ποσοστό **33,04%** επί του συνόλου) δραστηριοποιούνται στη διακίνηση περισσότερων της μίας ουσίας (**Polydrug groups**), με το συνδυασμό κάνναβης και κοκαΐνης να υπερισχύει (23 υποθέσεις).

- Αναλυτικότερα βλ. παρακάτω [ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ 19 & 20].

ΓΡΑΦΗΜΑ 19

Γράφημα 20

Η δράση των συγκεκριμένων ομάδων σε πολλές περιπτώσεις συνδυάζεται και με άλλες εγκληματικές δραστηριότητες (poly-criminal groups), όπως παραβάσεις της νομοθεσίας περί όπλων και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα.

Προκειμένου οι εν λόγω ομάδες να παραπλανήσουν τις διωκτικές αρχές και να αποφύγουν τη σύλληψη, χρησιμοποιούν πληθώρα **αντιμέτρων**, όπως χρήση

νοικιασμένων οχημάτων και μέτρων αντιπαρακολούθησης (προπομποί-τοιλιαδόροι-ασύρματοι επικοινωνίας), εγκατάσταση συστημάτων καταγραφής εικόνας και ήχου σε οικίες που χρησιμοποιούσαν ως χώρους αποθήκευσης ή εργαστήρια, συχνή εναλλαγή τ/φ συνδέσεων, χρήση τ/φ συνδέσεων που ανήκουν σε ανύπαρκτα άτομα (ghost numbers), χρήση προσωνυμιών και συνθηματικών εκφράσεων. Συνηθισμένη είναι επίσης η χρήση για τις μεταξύ τους επικοινωνίες εφαρμογών του διαδικτύου, δεδομένου των δυσχερειών που υφίστανται στην καταγραφή των πραγματοποιούμενων διαμέσου αυτών συνομιλιών. Παράλληλα, προκειμένου νομιμοποιήσουν τα παράνομα κέρδη τους, εκμεταλλεύονταν μεταξύ άλλων εμπορικές εταιρίες (χρήση κερδισμένων δελτίων ΟΠΑΠ κ.λπ.).

Ειδικότερα, οι εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιήθηκαν στη **διακίνηση κάνναβης** εμπλέκονταν σε σημαντικό ποσοστό στην παράλληλη διακίνηση περισσότερων ουσιών (Poly-drug groups). Συγκεκριμένα, πολλές από αυτές τις οργανώσεις διακινούσαν παράλληλα κοκαΐνη, ηρωίνη, ΧΤC, κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη και μεθαδόνη. Τα μέλη τους είναι κυρίως ημεδαποί, με τους υπηκόους Αλβανίας να ακολουθούν στη δεύτερη θέση, ενώ σημαντική κατά το 2019 ήταν και η συμμετοχή υπηκόων Πακιστάν. Μικρότερη συμμετοχή είχαν υπήκοοι άλλων χωρών (Γουινέα, Αφγανιστάν, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Τουρκία κ.ά.).

Η συνεργασία μεταξύ ημεδαπών και υπηκόων Αλβανίας στο υπόψη εγκληματικό πεδίο παρατηρείται και κατά το έτος 2019, καθώς από τις τριάντα μία (31) εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνταν με τη διακίνηση **αποκλειστικά κάνναβης**, οι τέσσερις (4) απαρτίζονταν από ημεδαπούς υπηκόους (κατά συντριπτική πλειοψηφία), οι επτά (7) απαρτίζονταν από υπηκόους Αλβανίας (κατά συντριπτική πλειοψηφία) και οι οκτώ (8), τόσο από ημεδαπούς όσο και από Αλβανούς υπηκόους.

Επιπλέον, για τις υποθέσεις καλλιέργειας κάνναβης προκύπτει ότι οι εγκληματικές οργανώσεις απαρτίζονταν αποκλειστικά από ημεδαπούς ή/και υπηκόους Αλβανίας, σε συνολικό ποσοστό κατηγορηθέντων περίπου 50% για εκάστη εθνικότητα.

Ο τρόπος δράσης των εγκληματικών ομάδων που ασχολούνται κατά κύριο λόγο με τη **διακίνηση ηρωίνης**, διακρίνεται στα στάδια της εισαγωγής, της εσωτερικής διακίνησης και της προώθησης των ναρκωτικών σε άλλα κράτη - μέλη της Ε.Ε. Τα στάδια παραγωγής, επεξεργασίας και συγκέντρωσης υλοποιούνται εκτός της Ελλάδας. Η εσωτερική διακίνηση γίνεται κυρίως στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα, Θεσσαλονίκη). Αξιοσημείωτη είναι η ύπαρξη εργαστηρίων νόθευσης της ηρωίνης, με στόχο την αύξηση της προς διάθεση ποσότητας και κατ' επέκταση του προσδοκώμενου κέρδους. Επιπρόσθετα, διαπιστώθηκε ότι δραστηριοποιήθηκαν σε σημαντικό ποσοστό στην παράλληλη διακίνηση περισσότερων ουσιών (Poly-drug groups).

Συγκεκριμένα, κάποιες από αυτές τις οργανώσεις διακινούσαν παράλληλα κάνναβη, κοκαΐνη, ΧΤC, κρυσταλλική μεθαμφεταμίνη και ηρεμιστικά χάπια.

Οι εν λόγω εγκληματικές ομάδες παρουσιάζουν στην συντριπτική τους πλειοψηφία ιεραρχική δομή (22 υποθέσεις, από τις 30 εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονταν στη διακίνηση της εν λόγω ουσίας). Τα μέλη τους είναι κυρίως ημεδαποί (εκ των οποίων σημαντικό ποσοστό είναι ΡΟΜΑ) και ακολούθως Αλβανοί.

Το κύριο χαρακτηριστικό των εγκληματικών δικτύων **διακίνησης κοκαΐνης**, αφορούσε στην ίδρυση εταιρειών "βιτρίνων" (shell companies), για τη διευκόλυνση διακίνησης των ναρκωτικών μαζί με τα εμπορεύματά τους, αλλά και τη νομιμοποίηση των εσόδων τους (ίδρυση εταιρειών, αγορά ακινήτων και μέσων μεταφοράς ή αποστολή χρηματικών ποσών σε υπεράκτιες εταιρίες). Συγκεκριμένα, η Ελλάδα αποτέλεσε, κατ' επιλογή των εγκληματικών οργανώσεων, κέντρο "επιχειρηματικής" δραστηριότητας, εισαγωγής εμπορικών προϊόντων από χώρες της λατινικής Αμερικής (κυρίως Εκουαδόρ) τα οποία αποτελούσαν "καμουφλάζ" για την εισαγωγή των ναρκωτικών στη Χώρα μας, ως πρώτο σημείο εισόδου τους στην Ευρώπη.

Οι εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν από τις Διοικητικές Αρχές της Χώρας μας και εμπλέκονταν στη διακίνηση κοκαΐνης, συχνά δραστηριοποιούνταν και στη διακίνηση και άλλων ναρκωτικών ουσιών (polydrug groups). Συγκεκριμένα από τις σαράντα τρεις (43) εγκληματικές ομάδες που εξαρθρώθηκαν και εμπλέκονταν στη διακίνηση κοκαΐνης, οι τριάντα τρεις (ποσοστό **76,74%**), δραστηριοποιούνταν και στη διακίνηση άλλων ναρκωτικών ουσιών, με ο συνδυασμό κοκαΐνης - κάνναβης να κυριαρχεί αριθμητικά (16 υποθέσεις, σε ποσοστό **37,20%**). Σε μικρότερο βαθμό εξαρθρώθηκαν ομάδες που διακινούσαν παράλληλα ηρωίνη ή/και συνθετικά ναρκωτικά.

Επιπλέον, ιεραρχική δομή εμφάνιζε η πλειοψηφία των εγκληματικών ομάδων που εμπλέκονταν στη διακίνηση της εν λόγω ουσίας (37 υποθέσεις, σε ποσοστό **86,04%**). Επιπρόσθετα, όσον αφορά τις υπηκοότητες των μελών, προκύπτει ότι σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν Έλληνες και Αλβανοί και ακολουθούν, αλλά σε σημαντικό μικρότερο ποσοστό, υπήκοοι Πακιστάν και Αφγανιστάν.

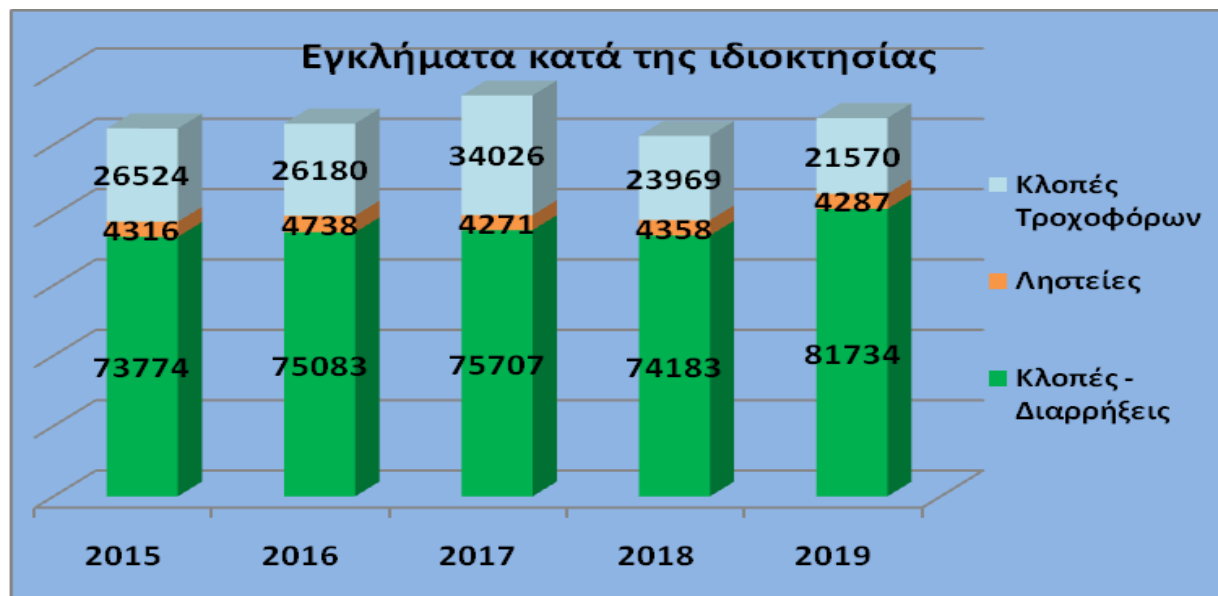
3.3 Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας.

3.3.1. Παρούσα κατάσταση.

Τα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας (ληστείες, κλοπές-διαρρήξεις, κλοπές τροχοφόρων) εξακολουθούν να προσελκύουν σημαντικό αριθμό εγκληματικών ομάδων στη Χώρα μας και το 2019. Περαιτέρω, συνεχίζεται η αυξητική τάση που παρατηρούνταν τα τελευταία έτη στις κλοπές διαρρήξεις, ενώ πτωτικά κινούνται οι κλοπές τροχοφόρων και οι ληστείες.

Ειδικότερα, σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2018), οι καταγεγραμμένες τελεσμένες κλοπές-διαρρήξεις παρουσίασαν αύξηση της τάξης του **10,18%** (81.734 έναντι 74.183), ενώ οι ληστείες οριακή μείωση της τάξης του **1,63%** (4.287 έναντι 4.358 τελεσμένων ληστειών) και οι κλοπές τροχοφόρων μείωση της τάξης του **10,01%** (21.570 έναντι 23.969)²².

ΓΡΑΦΗΜΑ 21

Εκτιμάται ότι οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες ευθύνονται για ένα μικρό ποσοστό στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας [**10%** στις ληστείες και **5 έως 8%** στις κλοπές-διαρρήξεις και κλοπές τροχοφόρων]²³.

Αναφορικά με τη διακίνηση και διάθεση κλεμμένων οχημάτων, η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα «πηγή», «διέλευσης» (transit) [κυρίως από χώρες της Ε.Ε. προς Αλβανία, Βουλγαρία, Τουρκία, Γεωργία, Αρμενία, Ρωσία & λοιπές Ασιατικές Χώρες] και «προορισμού».

Το έτος 2019, σε σχέση με το προηγούμενο (2018), επήλθε μικρή μεταβολή στους στόχους των εγκληματικών ομάδων. Παρατηρείται μεγαλύτερη στοχοποίηση οικιών (σε ποσοστό **28%** του συνόλου), σε δημόσιο χώρο (**26%** του συνόλου), στα καταστήματα- επιχειρήσεις (**19%** του συνόλου), στα τροχοφόρα (**14%** του συνόλου) και τέλος στους λοιπούς στόχους (**13%** του συνόλου).

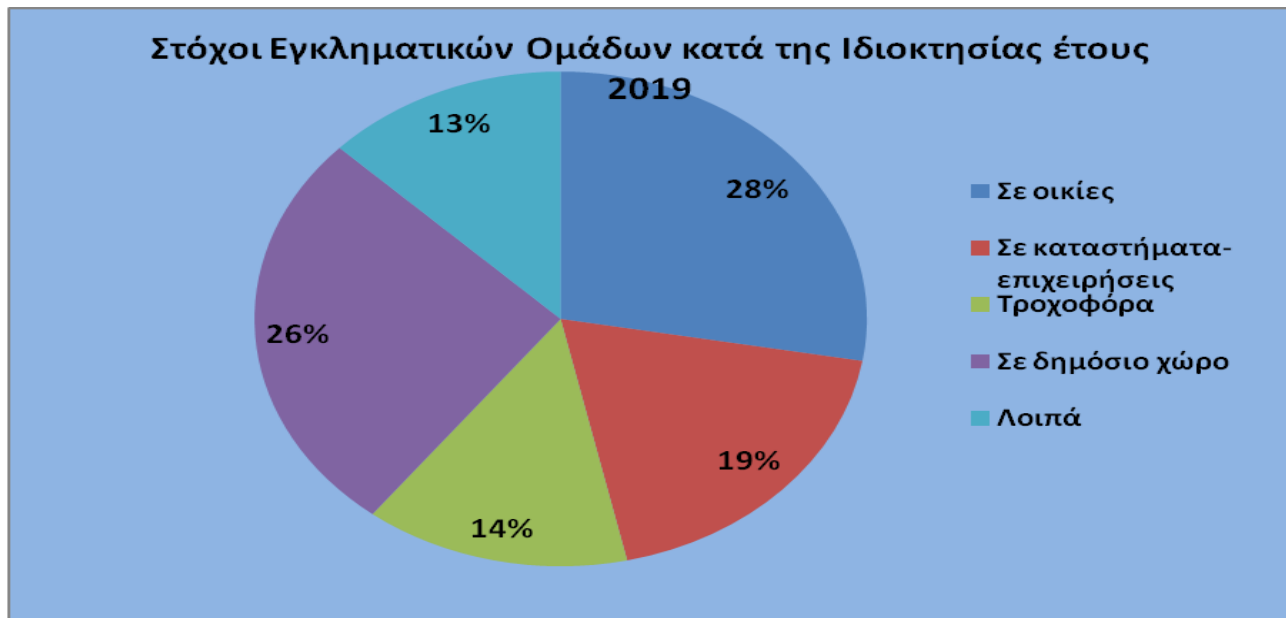
²² Ο συνολικός αριθμός των κλοπών τροχοφόρων, το έτος 2017, σημείωσε άνοδο κατά 29,97% σε σχέση με το 2016, η οποία ακολουθήθηκε από αντίστοιχη μείωση των υποθέσεων το έτος 2018, κατά 29,56%, και το έτος 2019 κατά 10,01%, ερχόμενος σε επίπεδα χαμηλότερα του 2015. Εκτιμάται ότι, η αύξηση που παρατηρήθηκε στις κλοπές τροχοφόρων, κατά το έτος 2017, σχετίζεται με πρωτοβουλία που αφορά στον κεντρικό έλεγχο - διασταύρωση για τον εντοπισμό ανασφάλιστων οχημάτων, αφού ιδιοκτήτες οχημάτων που έχουν προβεί σε απόσυρσή τους, χωρίς να τηρηθεί η νόμιμη διαδικασία, έσπευσαν να δηλώσουν την κλοπή αυτών, προκειμένου να απαλλαγούν από ενδεχόμενες συνέπειες.

²³ Το ποσοστό αυτό αφορά τις εξακριβωμένες υποθέσεις-εγκλήματα. Εκτιμάται ότι το ποσοστό αυτό, πιθανόν να είναι αρκετά μεγαλύτερο, καθώς σε αρκετές περιπτώσεις, καθίσταται δυσχερές, από τις δικωτικές αρχές, η σύνδεση των εγκλημάτων με τις εγκληματικές ομάδες, λόγω έλλειψης ικανών αποδεικτικών στοιχείων.

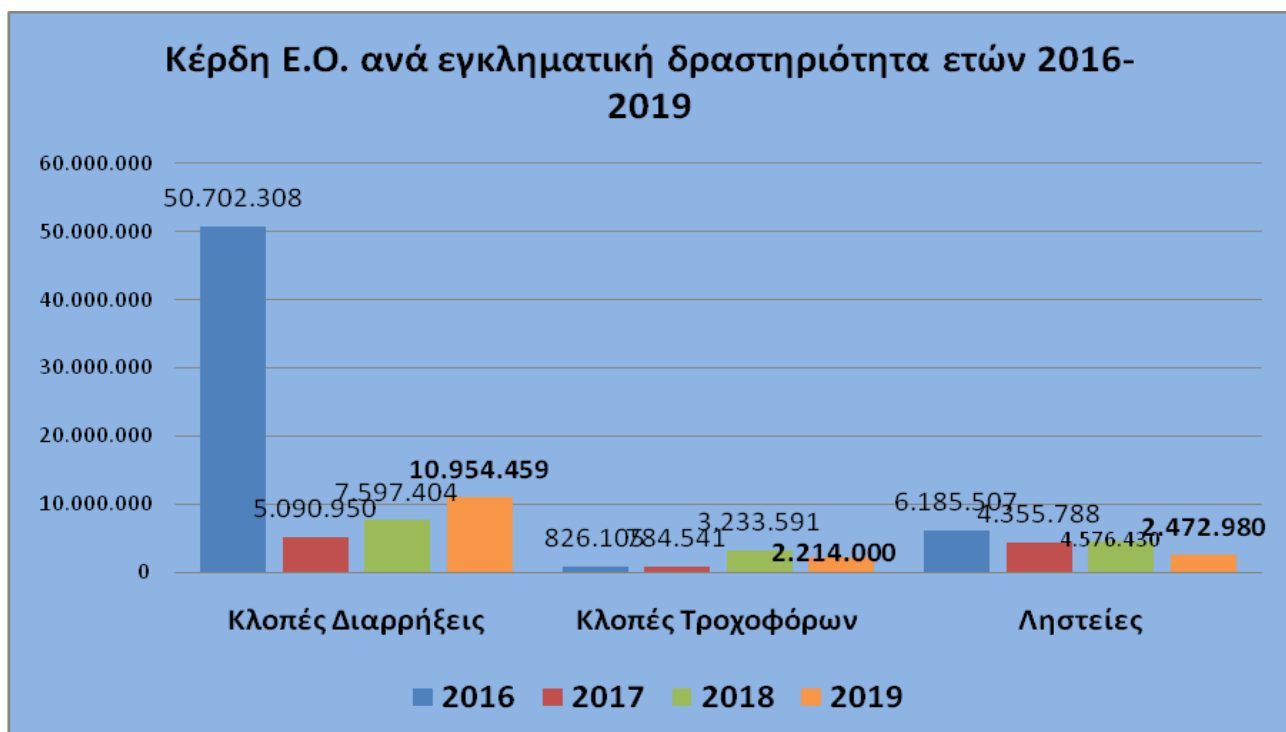
Το συνολικά αποκομισθέν κέρδος των παραπάνω εγκληματικών ομάδων υπολογίζεται πως υπερβαίνει τα **15.641.000** Ευρώ.²⁴

[Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γραφήματα]

ΓΡΑΦΗΜΑ 22

ΓΡΑΦΗΜΑ 23

²⁴ Το ποσό αυτό είναι ενδεικτικό και το ελάχιστο εκτιμώμενο, καθώς στην πλειοψηφία των υποθέσεων, δεν κατέστη δυνατό να διακριβωθεί-υπολογιστεί το κέρδος των εγκληματικών ομάδων από τις επιληφθείσες Διοικητικές Αρχές.

3.3.2.Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Άγνωστη	Περιοχές Δράσης
171	Αποδοχή και διάθεση Προϊόντων Εγκλήματος Ληστεία Νομοθεσία περί Όπλων Πλαστογραφία Πλαστογραφία Πιστοποιητικών Έκρηξη Παραβάσεις σχετικές με εκρηκτικές ύλες Εμπρησμός Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς Απόπειρα Ανθρωποκτονίας Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματική Δραστηριότητα Νομοθεσία περί Εξαρτησιογόνων Ουσιών.	116	45	10	-	Σε όλη σχεδόν την Ελληνική Επικράτεια

Το 2019 εξαρθρώθηκαν συνολικά **εκατόν εβδομήντα μία (171)** εγκληματικές ομάδες. Αποτελούνταν συνολικά από **χιλία δεκαεπτά (1.017)** μέλη. Εξ αυτών, η πλειοψηφία των ομάδων (114), είχαν ως κύρια εγκληματική δραστηριότητα τις κλοπές-διαρρήξεις και οι λοιπές, (41) τις ληστείες και (16) τις κλοπές τροχοφόρων.

Στην πλειοψηφία τους ήταν εγχώριες (σε ποσοστό **68%** επί του συνόλου) και ομοιογενείς (σε ποσοστό **89%** επί του συνόλου). Περαιτέρω, η πλειοψηφία των εγχώριων ομάδων (σε ποσοστό **65%** επί συνόλου αυτών) αφορούσαν ομάδες με μέλη άτομα ΡΟΜΑ.

Μικρός αριθμός ομάδων (σε ποσοστό **6%** επί του συνόλου) εμφάνιζαν πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα έχοντας, κυρίως, ευρεία ποικιλία στόχων (καταστήματα-επιχειρήσεις, οικίες, σε βάρος οδηγών αυτοκινήτων και πεζών σε δημόσιους χώρους). Περαιτέρω, πολύ μικρός αριθμός αυτών (σε ποσοστό **1%** επί του συνόλου) διαπιστώθηκε ότι εμπλεκόταν και σε εγκληματική δραστηριότητα αλλότρια και ανεξάρτητη με την κύρια (διακίνηση ναρκωτικών ουσιών, πλαστογραφίες, νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες).

Διαπιστώθηκε σε (3) υποθέσεις νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, όπου οι δράστες χρησιμοποιώντας βασικές μορφές

«ξεπλύματος», νομιμοποιούσαν τα έσοδα που αποκόμιζαν από τις εγκληματικές τους δραστηριότητες.

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των μελών τους ήταν οι: Ελλάδα, Αλβανία, Αλγερία, Πακιστάν, Γεωργία, Συρία, Ρουμανία, Βουλγαρία, Λιβύη, Γαλλίας, Μαρόκου και Ιράκ [Βλ. αναλυτικότερα Παρακάτω Γράφημα].

ΓΡΑΦΗΜΑ 24

Ειδικότερα, όσον αφορά τις εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στις **Κλοπές – Διαρρήξεις**, πρέπει να επισημανθούν τα εξής:

Οι εγχώριες ομάδες έχουν κυρίαρχο ρόλο (**61%** του συνόλου), ακολουθούμενες από τις αλλοδαπές (**33%** του συνόλου) και τέλος εγχώριες και αλλοδαπές (σε ποσοστό **6%**). Η συντριπτική πλειοψηφία (σε ποσοστό **90%**) των ομάδων ήταν ομοιογενείς.

Στις αλλοδαπές ομάδες, κυρίαρχες είναι οι αλβανικές (αμιγείς ή μη) (**42%** του συνόλου), ακολουθούμενες από τις Αλγερινές (αμιγείς ή μη) (σε ποσοστό **23%**), τις Γεωργιανές (αμιγείς αποκλειστικά) (**9%** επί του συνόλου), τις Ρουμάνικες (αμιγείς αποκλειστικά) (**7%** επί του συνόλου), τις Πακιστανικές (αμιγείς αποκλειστικά) (**7%** επί του συνόλου), τις Βουλγάρικες (**3%** επί του συνόλου) και Μαροκινές (**2%** επί του συνόλου).

Στις ελληνικές ομάδες, κυρίαρχες είναι οι ομάδες με μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, ΡΟΜΑ (σε ποσοστό **77%** επί των εγχώριων ομάδων). Οι ομάδες αυτές είναι κατά κύριο λόγο μερικώς ιεραρχικές και τα μέλη τους έχουν, ως επί το πλείστον συγγενικές (ή/και φιλικές) σχέσεις μεταξύ τους.

Η δράση τους συνήθως είναι τοπική, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό (**78%**) δρούσε σε επίπεδο Νομού. Ακολουθούσε η δράση σε επίπεδο Επικράτειας (**18%**) και τέλος σε επίπεδο Περιφέρειας (**3%**).

Όσον αφορά στις διεθνείς διασυνδέσεις των ομάδων, αυτές παρουσιάζονται εξαιρετικά περιορισμένες (ένα ποσοστό **1%** εμφάνισε διασυννοριακή διάσταση). Περαιτέρω, στη Χώρα μας εξακολουθούν να δραστηριοποιούνται μέλη διεθνώς μετακινούμενων εγκληματικών οργανώσεων, κυρίως υπηκόων Βαλκανικών και Ανατολικών Χωρών (όπως Γεωργίας, Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Σερβίας), που δραστηριοποιούνται στη διάπραξη σοβαρών Εγκλημάτων κατά της Ιδιοκτησίας σε μεγάλο μέρος του ευρωπαϊκού χώρου [με πιο γνωστή τη διεθνή Ε.Ο. «VOR V ZAKONI (THIEVES IN LAW)»]²⁵.

Σε σχέση με το 2018, δεν διαπιστώνονται σημαντικές αλλαγές στις μεθοδολογίες δράσης (*modi operandi*). Οι κυριότερες εξακολουθούν να είναι: η είσοδος με παραβίαση εξώθυρας, παραθύρων, μπαλκονόπορτας ή/και άλλων βοηθητικών χώρων των οικιών (με θραύση, αποκοπή ομφαλού κλειδαριάς, ριφιφι), με τη χρήση διάφορων αυτοσχέδιων ή μη, εργαλείων & εξοπλισμού (κατσαβίδι, λοστός, κλειδί «*passee-partout*», πιστωτικές κάρτες, φιάλες με εύφλεκτο αέριο κ.α.), με παράκαμψη κωδικών ασφαλείας κεντρικών θυρών, η είσοδος από ανασφάλιστα σημεία (παράθυρα, μπαλκονόπορτες) είτε μέσω αναρρίχησης-καταρρίχησης ή/και προσποιούμενοι διαμοιρασμό φυλλαδίων, υπάλληλο εταιρίας (ΔΕΗ, συντηρητή ανελκυστήρα, Ασφαλιστικής, Δ.Ο.Υ., κτλ.) ή έμπορο (πώληση ή παράδοση χαλιών).

Σε καταστήματα και επιχειρήσεις, κυρίως νυχτερινές- μεταμεσονύκτιες ώρες, με κοπή ρολών ασφαλείας με ειδικά εργαλεία (ψαλίδια), ρυμούλκηση των ρολών με ιμάντα, χρήση (συνήθως κλεμμένων και παλαιάς τεχνολογίας) ΙΧΕ αυτοκινήτων για εμβολισμό των ρολών ασφαλείας και του υαλοπίνακα, διάρρηξη κεντρικής θύρας ή παραθύρου, θραύση υαλοπίνακα πρόσοψης (με ρίψη πέτρας, μεταλλικών αντικειμένων, μεταλλικών καπακιών ΕΥΔΑΠ), με τη μέθοδο της απασχόλησης.

Σε Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και σε πολυσύχναστους χώρους, ο συνηθέστερος τρόπος δράσης των ομάδων αποτελεί η δημιουργία «τεχνητού συνωστισμού» ή η μέθοδος απασχόλησης.

Επισημαίνεται ότι και το 2019, συνεχίστηκε η στοχοποίηση των ΑΤΜ τραπεζών (κυρίως *offsite*). Εξαρθρώθηκαν συνολικά τρεις (3) εγκληματικές ομάδες οι οποίες προέβαιναν σε διαρρήξεις ΑΤΜ (κυρίως) **με τη μέθοδο «PLOFKRAAK»**

²⁵ Και στο ερευνώμενο έτος, καταγράφηκε η δράση συγκεκριμένης εγκληματικής ομάδας. Ειδικότερα, εξαρθρώθηκε από την ΥΔΕΖΙ Αττικής, σε συνεργασία με τη Ευροπολ, 6μελής ε.ο., αμιγώς Γεωργιανή, οι οποίοι με διάφορα προσχήματα, αποκτούσαν πρόσβαση σε πολυκατοικίες, περιεργάζονταν κλειδαριές των διαμερισμάτων, επέλεξαν το στόχο τους και αφού διαπίστωναν την απουσία ενοίκων, εισέρχονταν χωρίς εμφανή ίχνη διάρρηξης από τις κεντρικές θύρες των διαμερισμάτων, ερευνούσαν τους χώρους και αφαιρούσαν χρήματα, τιμαλφή και ηλεκτρονικές συσκευές. Εξιχνιάστηκαν συνολικά (28) διαρρήξεις οικιών στην περιοχή της Αττικής. Σχετ. το από 16/03/2019 Δελτίο Τύπου της ΕΛ.ΑΣ. στον ακόλουθο υπερσύνδεσμο: http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&lang=%27..%27&perform=view&id=85318&Itemid=2239&lang=

²⁶, κατά τις πρώτες πρωινές ώρες, σε διάφορα μέρη στην Ελληνική Επικράτεια. Επίσης, καταγράφηκε και μία εγκληματική ομάδα που χρησιμοποιώντας κλεμμένα ΙΧΦ, τα έριπτε επί των ΑΤΜ που ήταν τοποθετημένα σε πρατήρια υγρών καυσίμων, με σκοπό την αποκόλλησή τους και εν συνεχεία τα φόρτωναν ολόκληρα στις καρότσες των οχημάτων και διέφευγαν με αυτά.

Μνεία πρέπει να γίνει και στο γεγονός της εξάρθρωσης πέντε (5) εγκληματικών οργανώσεων, που δραστηριοποιούνταν στις κλοπές μεταλλικών αντικειμένων με σκοπό την εκμετάλλευση του μετάλλου που αυτά περιείχαν. Η παραβατική αυτή συμπεριφορά, εγκυμονεί μεγάλους κινδύνους τόσο για τους ίδιους τους δράστες (ηλεκτροπληξία) όσο και για τους χρήστες.

Η μεταφορά των κλοπιμαίων γίνεται με ΙΧΕ-ΙΧΦ αυτοκίνητα (κυρίως κλεμμένα, είτε ιδιοκτησίας των μελών των ομάδων ή/και συγγενικών μελών τους στα οποία ενίοτε τοποθετούσαν πλαστές ή κλεμμένες πινακίδες κυκλοφορίας, μισθωμένα ή/και πολυτελή ΙΧΕ προκειμένου μην κινούν υποψίες) σε ασφαλείς τοποθεσίες-«καβάτζες» ή/και σε χώρες της αλλοδαπής (Αλβανία, Γεωργία, Σερβία, Βουλγαρία, Ρουμανία).

Συνήθως πρόκειται για ευέλικτες και ολιγομελείς ομάδες (2-6 ατόμων σε ποσοστό **69%** του συνόλου), ακολουθούμενο από λιγότερο πολυμελείς (6-12 άτομα σε ποσοστό **21%** του συνόλου). Ωστόσο, το 2019 είχαμε την εξάρθρωση έντεκα (11) εγκληματικών δικτύων (αριθμό μελών άνω των 12 σε ποσοστό **10%** του συνόλου). Οι πολυμελείς ομάδες και τα δίκτυα κατά τη δράση τους χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες (των 2-6 ατόμων), για λόγους ευελιξίας.

Η επιλογή των στόχων εξακολουθεί να πραγματοποιείται βάσει της συλλογής πληροφοριών, μέσω επιτήρησης των θυμάτων, κατόπτευσης οικιών και καταστημάτων, των γειτόνων, οικιακών βοηθών, τραπεζικών υπαλλήλων ή άλλων τρόπων (μέσα κοινωνικής δικτύωσης, Διαδικτύου, αγγελίες εφημερίδων ή/και αγγελίες στο Διαδίκτυο, κ.λπ.). Στόχο τους αποτελούν κυρίως χρήματα, κοσμήματα (και άλλα τιμαλφή), ηλεκτρονικές συσκευές (Laptops, Tablets, κινητά τηλέφωνα κ.λπ.), ηλεκτρικές συσκευές, εμπορεύματα, κάθε είδους μεταλλικά αντικείμενα, ζώα, ταξιδιωτικά ή/και άλλα έγγραφα.

Τα μέλη των ομάδων εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για τη μετακίνησή τους (ΔΧΕ αυτ-τα, μίσθωση ξενοδοχείων για τη διαμονή και οχημάτων από εταιρίες ενοικιάσεων-συνήθως με πλαστά στοιχεία ταυτότητας), την πώληση των κλοπιμαίων (νόμιμα καταστήματα, ενεχυροδανειστήρια, εταιρείες ανακύκλωσης μετάλλων, ιστοσελίδες αγγελιών και λοιπές εφαρμογές στο Διαδίκτυο) ή/και διακίνηση των χρημάτων ή/και κλοπιμαίων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, εταιρίες ταχυμεταφορών).

²⁶ Με τη συγκεκριμένη μέθοδο διάρρηξης οι δράστες ανοίγοντας οπή με διαρρηκτικό εργαλείο στο ΑΤΜ ή/και μέσα από τη θυρίδα παραλαβής των χρημάτων, διαχύουν μίγμα εύφλεκτου αερίου και στη συνέχεια δημιουργώντας σπινθήρα προκαλούν έκρηξη σε αυτό.

Επίσης, η συντριπτική πλειοψηφία των ομάδων (σε ποσοστό **90%**) χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα (χρήση τολιαδόρων, κλεμμένων ή/και μισθωμένων αυτοκινήτων, τοποθέτηση κλεμμένων πινακίδων σε αυτοκίνητα ιδιοκτησίας τους, κάλυψη/ αλλοίωση πινακίδων κυκλοφορίας με μεμβράνες, συχνή αλλαγή οχημάτων, κάλυψη χαρακτηριστικών με κουκούλες και γάντια κατά τη διάπραξη των εγκλημάτων, χρήση «ghost numbers»²⁷ για τις επικοινωνίες των μελών τους, χρήση εφαρμογών διαδικτύου για πραγματοποίηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων μεταξύ τους, απενεργοποίηση συναγερμού (με εμβάπτιση σειρήνας σε κουβάδες με νερό ή με διακοπή ηλεκτροδότησης) ή συστημάτων καταγραφής εικόνων ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης, χρήση κωδικοποιημένων μηνυμάτων & ψευδωνύμων κατά τις επικοινωνίες τους, αποφυγή χρήσης κινητών τηλεφώνων, ακρόαση καναλιών επικοινωνίας αστυνομικών αρχών μέσω ασυρμάτων που προμηθεύονται προς το σκοπό αυτό, δράση τους κατά τις αλλαγές βάρδιας των αστυνομικών δυνάμεων, αναχώρηση σε χώρα καταγωγής τους προκειμένου αποφύγουν σύλληψη μετά τη διάπραξη των εγκλημάτων, πυρπόληση των οχημάτων που χρησιμοποιούν κατά τη διάπραξη των εγκλημάτων).

Δεν διαπιστώθηκε η συνεργασία μελών των ομάδων με στελέχη διωκτικών υπηρεσιών.

Σε μικρό ποσοστό (**16%** επί του συνόλου των ε.ο.), διαπιστώθηκε η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Στις περισσότερες περιπτώσεις, αυτές αφορούσαν βασικές μεθόδους ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (αγορές πολυτελών ΙΧΕ αυτοκινήτων, οικιών, διαγωγή πολυτελούς βίου), ενώ διαπιστώθηκε επίσης και η επένδυσή τους σε ακίνητα και επιχειρήσεις (επένδυση σε αγορά και ενοικίαση καταστημάτων).

Οι ομάδες συνήθως δεν έχουν μεγάλη χρονική διάρκεια δράσης (η πλειοψηφία των ομάδων που εξιχνιάστηκαν είχαν διάρκεια έως 12 μήνες), αλλά είναι υπεύθυνες για τη διάπραξη μεγάλου αριθμού διαρρήξεων (εμφανίζουν μεγάλη μαζικότητα επιθέσεων). Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, διαπιστώθηκε ότι η δράση τους έφθανε σε βάθος 5 ετών.

Η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, έχει διαπιστωθεί η συνέχιση της δραστηριότητάς τους (είτε με αντικατάσταση των επιχειρησιακών -περιφερειακών μελών που συνελήφθησαν, είτε μέσα από το σωφρονιστικό κατάστημα, όπου τα ηγετικά μέλη συνεχίζουν να κατευθύνουν τη δράση των λοιπών μη συλληφθέντων μελών) ή/και η εκ νέου ενεργοποίησή τους (σε περιπτώσεις αποφυλάκισης των μελών

²⁷ Πρόκειται για κάρτες κινητής τηλεφωνίας που ταυτοποιούνται μαζικά σε αλλοδαπούς (συνήθως) ή ημεδαπούς («αχυράνθρωποι») που ουδεμία σχέση έχουν με τον αληθή χρήστη αυτών.

αυτών ή μη προφυλάκισης τους). Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, στην πλειοψηφία τους κατά **65%**, είχαν ποινικό παρελθόν²⁸.

Αναφορικά με τις εγκληματικές ομάδες που εμπλέκονται σε **Ληστείες** επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Οι Ελληνικές ομάδες έχουν κυρίαρχο ρόλο (ποσοστό **81%** επί του συνόλου των ομάδων, απαρτιζόνταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, ημεδαπούς). Και εδώ εξακολουθεί να είναι έντονη η συμμετοχή ατόμων ΡΟΜΑ, σε βαθμό μικρότερο όμως αυτού των κλοπών-διαρρήξεων (ποσοστό **55%** επί του συνόλου των εγχώριων ομάδων, απαρτιζόνταν από μέλη καταγωγής ΡΟΜ), αλλά μεγαλύτερο σε σχέση με το παρελθόν έτος (40% επί του συνόλου των ημεδαπών ομάδων). Επιπρόσθετα, στις ημεδαπής προελεύσεως ομάδες παρατηρείται και συμμετοχή ομογενών από χώρες της πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αλλά σε πολύ μικρότερο βαθμό σε σχέση με τους ΡΟΜΑ.

Στις αλλοδαπές ομάδες κυρίαρχες εξακολουθούν να είναι οι Αλβανικές (ποσοστό **62%** επί του συνόλου των αλλοδαπών ομάδων, απαρτιζόνταν από μέλη, κατά συντριπτική πλειοψηφία, Αλβανικής υπηκοότητας), ακολουθούμενες από Γεωργιανές και Αλγερινές ομάδες (**13%** επί του συνόλου σε αμφότερες).

Πρόκειται συνήθως για ομοιογενείς (σε ποσοστό **95%** του συνόλου) και ιεραρχικές ομάδες (μερικώς ιεραρχικές και ιεραρχικές σε ποσοστό **49%** του συνόλου), με τοπική δράση (κυρίως σε επίπεδο Νομού ή/και Περιφέρειας σε ποσοστό **78%** του συνόλου) και σύντομη χρονική διάρκεια δράσης (έως έξι μήνες). Ένα μικρό μέρος των ομάδων αυτών έχουν δράση σε όλη την Επικράτεια (σε ποσοστό **22%** επί του συνόλου).

Περαιτέρω, η πλειοψηφία των ομάδων ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη σε ποσοστό **56%**), ακολουθούμενο από πολυμελείς ομάδες (6-12 μέλη σε ποσοστό **42%** επί του συνόλου) και εγκληματικών δικτύων (άνω των 12 μελών σε ποσοστό **2%**), ενώ η διάρκεια δράσης τους επεκτεινόταν σε βάθος ετών (έως 5 έτη).

Στις ομάδες αυτές η χρήση βίας είναι συχνή και σύμφυτη της υπόψη εγκληματικής δραστηριότητας (ασκείται κυρίως στα θύματα αλλά και εναντίον αστυνομικών κατά την καταδίωξη) και σε ορισμένες περιπτώσεις έντονη (πρόκληση κακώσεων στα θύματα για αποκάλυψη κρυφώνων τιμαλφών ή/και χρημάτων).

Για την εξουδετέρωση της αντίστασης των θυμάτων χρησιμοποιείται από τους δράστες βία (κυρίως σωματική), αλλά και όπλα, αυτοσχέδια ή μη (μαχαίρια, πιστόλια, καραμπίνες, πολεμικά τυφέκια, κατσαβίδια, συσκευές εκκένωσης ηλεκτρικής ενέργειας).

Όσον αφορά την επιλογή των στόχων, η πλειοψηφία των ομάδων δραστηριοποιούνταν σε καταστήματα-επιχειρήσεις σε ποσοστό **44%** επί του

²⁸ Αποκλειστικά σε αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας-κυρίως κλοπές.

συνόλου (κυρίως πρατήρια υγρών καυσίμων, καταστήματα ψιλικών και περίπτερα, καταστήματα ΟΠΑΠ, κοσμηματοπωλεία, φαρμακεία, ΕΛ.ΤΑ., τραπεζικά καταστήματα, εταιρίες-επιχειρήσεις), ακολουθούμενο από ληστείες στο δρόμο σε ποσοστό **37%** επί του συνόλου (σε βάρος πεζών, οδηγών ΙΧΕ-ΙΧΦ-ΔΧΕ-ΔΧΦ αυτ/των, ανηλίκων και ηλικιωμένων) και τέλος σε οικίες σε ποσοστό **19%** (με μεγαλύτερη προτίμηση σε οικίες ηλικιωμένων).

Για την επιλογή των θυμάτων χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους (πληροφοριοδότες, επιτήρηση στόχων-θυμάτων, αγγελίες εφημερίδων, διαδίκτυο)/[*Βλ. αναλυτικότερα ενότητα περί κλοπών-διαρρήξεων*].

Αναφορικά με τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν, αλλά και τους τρόπους μεταφοράς και διάθεσης κλοπιμαίων, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (*Βλ. αναλυτικότερα ενότητα περί κλοπών-διαρρήξεων*).

Οι ομάδες συνήθως έχουν μικρή χρονική διάρκεια δράσης (η πλειοψηφία των ομάδων που εξιχνιάστηκαν είχαν διάρκεια έως 6 μήνες), αλλά είναι υπεύθυνες για τη διάπραξη μεγάλου αριθμού ληστειών και διαρρήξεων (εμφανίζουν μεγάλη μαζικότητα επιθέσεων).

Η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Ωστόσο και εδώ υπήρξαν αρκετές ομάδες, στις οποίες διαπιστώθηκε η συνέχιση της δραστηριότητάς τους (είτε με αντικατάσταση των επιχειρησιακών-περιφερειακών μελών που συνελήφθησαν, είτε μέσα από το σωφρονιστικό κατάστημα όπου τα ηγετικά μέλη συνεχίζουν να κατευθύνουν τη δράση των λοιπών μη συλληφθέντων μελών) ή/και η εκ νέου ενεργοποίησή τους (σε περιπτώσεις αποφυλάκισης των μελών αυτών). Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, σε ποσοστό **55%**, είχαν ποινικό παρελθόν²⁹.

Αναφορικά με τις ομάδες που δραστηριοποιούνται στις **κλοπές και διακίνηση κλεμμένων τροχοφόρων**, μνημονεύονται τα ακόλουθα:

Κυρίαρχες εξακολουθούν να είναι οι ελληνικές-εγχώριες ομάδες (σε ποσοστό **87%** επί του συνόλου), με τη συμμετοχή ομάδων, απαρτιζόμενων από άτομα ΡΟΜΑ, αλλά σε μικρότερο ποσοστό (**21%**) σε σχέση με λοιπά εγκλήματα κατά ιδιοκτησίας. Επίσης, παρατηρείται και συμμετοχή ομογενών από χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., αλλά σε μικρότερο ποσοστό (**5%**).

Όσον αφορά τους αλλοδαπούς υπηκόους-μέλη των ομάδων (αλλοδαπές ή/και εγχώριες & αλλοδαπές), κυρίαρχοι είναι οι υπήκοοι Αλβανίας (ποσοστό **52%** επί συνόλου αλλοδαπών) και ακολουθούν οι υπήκοοι Βουλγαρίας (ποσοστό **20%** επί συνόλου αλλοδαπών), Ρωσίας και Πακιστάν.

Η συντριπτική πλειοψηφία αυτών (ποσοστό **88%** επί του συνόλου) ήταν ολιγομελείς (έως 6 μέλη) και ευέλικτες. Ωστόσο, το 2019 υπήρξαν και περιπτώσεις πολυμελών ομάδων (6-12 μέλη) σε ποσοστό **6%** ή/και εγκληματικών δικτύων (άνω των 12 μελών) σε ποσοστό **6%** επί του συνόλου.

²⁹ Σχεδόν αποκλειστικά σε αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας-κυρίως κλοπές και ληστείες.

Επίσης, ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών (ποσοστό **63%** επί του συνόλου των ομάδων) δραστηριοποιούνταν σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο (επίπεδο Νομού ή Περιφέρειας). Ωστόσο, ένας ικανός αριθμός αυτών είχε πανελλήνια δράση (ποσοστό **25%**) και ένα μικρότερο ποσοστό (**12%**) διασυνοριακή δράση (προωθούσαν τα κλεμμένα αυτ/τα στην Αλβανία).

Η διάρκεια δράσης τους κυμαινόνταν από 2-12 μήνες, ωστόσο υπήρξαν και ορισμένες ομάδες με ορίζοντα δράσης αρκετά έτη (έως και 8 έτη).

Οι ομάδες αυτές, κυρίως ιεραρχικές (σε ποσοστό 50% του συνόλου) και ομοιογενείς (σε ποσοστό 62% του συνόλου), είναι υπεύθυνες για τη διάπραξη μεγάλου αριθμού κλοπών τροχοφόρων οχημάτων (εμφανίζουν μεγάλη μαζικότητα επιθέσεων).

Η εισαγωγή [είτε ως χώρα-«προορισμός», είτε ως χώρα-«διέλευσης» (transit)] και η εξαγωγή των κλεμμένων οχημάτων, στη/από τη Χώρα μας, από/προς χώρες της Ε.Ε. (Γερμανία, Ιταλία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Αυστρία) ή/και από/προς Τρίτες Χώρες (Αλβανία, Τουρκία, Μολδαβία, π.Γ.Δ.Μ., Αρμενία, Γεωργία, Ρωσία, Ιράκ, Λίβανος, χώρες Αφρικής) πραγματοποιείται μέσω των λιμένων (Πάτρας, Ηγουμενίτσας & Πειραιά κυρίως) ή/και από άλλα θεσμοθετημένα σημεία (χερσαία)[Σ.Σ. Κήπων, Ορμενίου, Προμαχώνα, Κακαβιάς και Ευζώνων].

Τα κλεμμένα οχήματα τα διακινούν είτε ακέραια, είτε τα τεμαχίζουν και διακινούν τα ανταλλακτικά αυτών στην εγχώρα και διεθνή αγορά (κυρίως Αλβανία, π.Γ.Δ.Μ., Κόσσοβο, Σερβία, Ρωσία, Ιταλία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Γεωργία, Νιγηρία), φορτωμένα σε πλοία ή/και κρυμμένα σε εμπορευματοκιβώτια (containers), μαζί με άλλα υλικά-εμπορεύματα, ή/και με διεθνείς εμπορικές αμαξοστοιχίες ή/και μέσα σε φορτηγά (συνοδευόμενα συνήθως από πλαστά στοιχεία κυκλοφορίας ή/και έγγραφα εμπορευμάτων) ή/και οδηγούμενα (τα πολυτελή κυρίως) από μέλη των ομάδων (συνοδευόμενα από πλαστές άδειες & πινακίδες κυκλοφορίας ή/και παραποιημένους αρ. πλαισίου).

Σε αυτό το στάδιο εμπλέκονται συνήθως μικτές αλλοδαπές και ελληνικές εγκληματικές ομάδες, με διεθνή χαρακτήρα (κυρίως ομάδες προερχόμενες από Λετονία, Λιθουανία, Ρουμανία, Πολωνία, Μολδαβία, Νιγηρία). Αξίζει να επισημανθεί ότι φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της υπηκοότητας ή/και εθνικότητας του μέλους και της χώρας που εκλάπη ή/και προορίζεται το κλεμμένο αυτοκίνητο.

Η πλειοψηφία των ομάδων (**47%**) δραστηριοποιούνταν σε κλοπές ΙΧΕ αυτοκινήτων, ακολουθούν οι κλοπές σε μοτοποδήλατα και μοτοσυκλέτες (**45%**) και σε ΙΧΦ-ΔΧΦ αυτοκινήτων. Στα ΙΧΕ αυτοκίνητα παρατηρήθηκε προτίμηση σε μάρκες όπως SMART, TOYOTA, BMW, στα ΙΧΦ αυτ-τα σε μάρκες όπως TOYOTA HILUX και NISSAN NAVARA, στις μοι/τες κυρίως στις μάρκες HONDA, YAMAHA και στα μοτοποδήλατα κυρίως στις μάρκες HONDA, YAMAHA, DAYTONA.

Οι ομάδες αυτές διαθέτουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης και τεχνογνωσία, ανάλογα με το είδος των οχημάτων στο οποίο «ειδικεύονται», καθώς χρησιμοποιούν ειδικά λογισμικά και τεχνολογία (φορητούς Η/Υ) για παράκαμψη του «immobilizer» και ακρήστευση των συσκευών εντοπισμού («GPS tracker devices»). Η πρόσβαση στην τεχνολογία αυτή είναι σχετικά εύκολη, καθώς διατίθεται από εταιρίες της αλλοδαπής (Ιταλία και Βουλγαρία κυρίως), μέσω διαδικτύου.

Επίσης, χρησιμοποιούν διάφορα αντίμετρα σύλληψης, όπως τέλεση των κλοπών κυρίως κατά τις νυχτερινές ώρες, απόκρυψη αυτοκινήτων σε περικλειστούς χώρους στάθμευσης ή αποθήκες ή οδούς μικρής κυκλοφορίας, στάθμευση των κλαπέντων οχημάτων σε δημόσιους χώρους για ένδειξη ύπαρξης συστήματος gps, παραποίηση χαρακτηριστικών κυκλοφορίας τους (αριθμών πλαισίου αυτοκινήτων, πινακίδων κυκλοφορίας και αδειών κυκλοφορίας), αλλαγή εξωτερικής εμφάνισης αυτοκινήτου, τεμαχισμός-καταστροφή χαρακτηριστικών αναγνώρισης αυτοκινήτων (απόξεση αρ. πλαισίου, καταστροφή πινακίδων κυκλοφορίας), δημιουργία ψεύτικων λογαριασμών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή σε ιστοσελίδες από τα οποία προωθούν και πωλούν ανταλλακτικά από τα κλαπέντα οχήματα, χρήση τσιλιαδόρων κατά την κλοπή των οχημάτων, χρήση προπομπών κατά τη μεταφορά των κλεμμένων αυτοκινήτων, κάλυψη των χαρακτηριστικών τους (γάντια-κουκούλες), χρήση «ghost numbers» κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, χρήση κωδικών (συνθηματικών λέξεων) κατά τις τ/φ τους συνομιλίες, χρήση εφαρμογών διαδικτύου για πραγματοποίηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων μεταξύ τους, ακρόαση καναλιών επικοινωνίας της Αστυνομίας, χρήση από τα μέλη πλαστών εγγράφων ταυτότητας, όπως και αξιοποίηση αχυρανθρώπων στα ονόματα των οποίων ταξινομούνται-μεταβιβάζονται κατεστραμμένα οχήματα.

Διαθέτουν ένα ευρύ δίκτυο συνεργατών για τη διάθεση και νομιμοποίηση των οχημάτων (συνεργεία αυτοκινήτων, φανοποιούς, μηχανικούς, πλαστογράφους).

Εκμεταλλεύονται ευρέως και συστηματικά νομότυπες επιχειρηματικές δομές (όπως διαλυτήρια οχημάτων-ανακύκλωσης μετάλλων - «σκραπατζίδικα», συνεργεία αυτοκινήτων, φανοποιεία, επιχειρήσεις εμπορίας μεταχειρισμένων αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, εταιρίες ενοικιάσεων οχημάτων, μισθωμένα ταξί, ενεχυροδανειστήρια, διεθνείς εταιρίες μεταφορών εμπορευμάτων), για τη μεταφορά-απόκρυψη, τεμαχισμό, διάθεση και εμπορία των κλεμμένων οχημάτων ή/και ανταλλακτικά αυτών.

Δεν διαπιστώθηκε διαφθορά κρατικών υπαλλήλων ούτε και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

3.4 Λαθρεμπόριο προϊόντων.

3.4.1. Παρούσα Κατάσταση.

Το λαθρεμπόριο προϊόντων αποτελεί σταθερά πεδίο ανάπτυξης εγκληματικής δραστηριότητας στη Χώρα μας, το οποίο τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται διαρκώς αυξανόμενο, καιτοι καταγράφεται μια μικρή μείωσή του το ερευνώμενο διάστημα και λαμβάνει χώρα σε όλη την επικράτεια.

Κύρια μορφή λαθρεμπορίου συνεχίζει να αποτελεί η διακίνηση και διάθεση λαθραίων καπνικών προϊόντων, ακολουθούμενη από το λαθρεμπόριο οινοπνευματωδών ποτών και σε μικρότερη έκταση το λαθρεμπόριο υγρών καυσίμων. Επίσης αξιοσημείωτη είναι και η διακίνηση και διάθεση απομιμητικών προϊόντων.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας ασχολήθηκαν συνολικά με (1.759) υποθέσεις λαθρεμπορίου (αφορούν τελεσμένες και απόπειρες), (έναντι 2.211 υποθέσεων το 2018), στην πλειοψηφία των οποίων δεν εξακριβώθηκε η εμπλοκή εγκληματικών ομάδων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 25

Το συνολικό κέρδος των ομάδων, για το 2019, δεν είναι δυνατόν να αποτιμηθεί επ' ακριβώς (εκτιμάται ότι υπερβαίνει τα **22.198.908 ευρώ** το κέρδος των εγκληματικών οργανώσεων που εξαρθρώθηκαν³⁰). Το λαθρεμπόριο συχνά τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα όπως η πλαστογραφία, πλαστογραφία παραστατικών εγγράφων (τιμολόγια, ταξιδιωτικά έγγραφα κ.λπ.), οι κλοπές, η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και

³⁰ Το ποσό αυτό είναι ενδεικτικό και το ελάχιστο εκτιμώμενο, καθώς στην πλειοψηφία των υποθέσεων δεν κατέστη δυνατό να διακριβωθεί-υπολογιστεί το κέρδος των εγκληματικών ομάδων από τις επιληφθείσες Διοικητικές Αρχές.

έχει σοβαρές συνέπειες για την εθνική οικονομία, λόγω της απώλειας πολλών εκατομμυρίων ευρώ από φόρους και δασμούς³¹.

Λαθρεμπόριο τσιγάρων: Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί κυρίως «ενδιάμεση (transit)» χώρα (από χώρες της Ασίας & Αν. Αφρικής, με προορισμό χώρες της Κεντρικής, Βόρειας & Δυτικής Ευρώπης) και χώρα «προορισμού» (από Βουλγαρία, Ρωσία, Ουκρανία και Ιταλία Ουκρανία, Λευκορωσία, μέσω Μαυροβουνίου, Βόρεια Μακεδονία, Μολδαβίας, Βουλγαρίας ή/και από Ασιατικές Χώρες μέσω Κύπρου και Τουρκίας).

Τα καπνικά προϊόντα αποτέλεσαν και το 2019 την πλειοψηφία του συνόλου των προϊόντων που διακινήθηκαν παράνομα.

ΓΡΑΦΗΜΑ 26

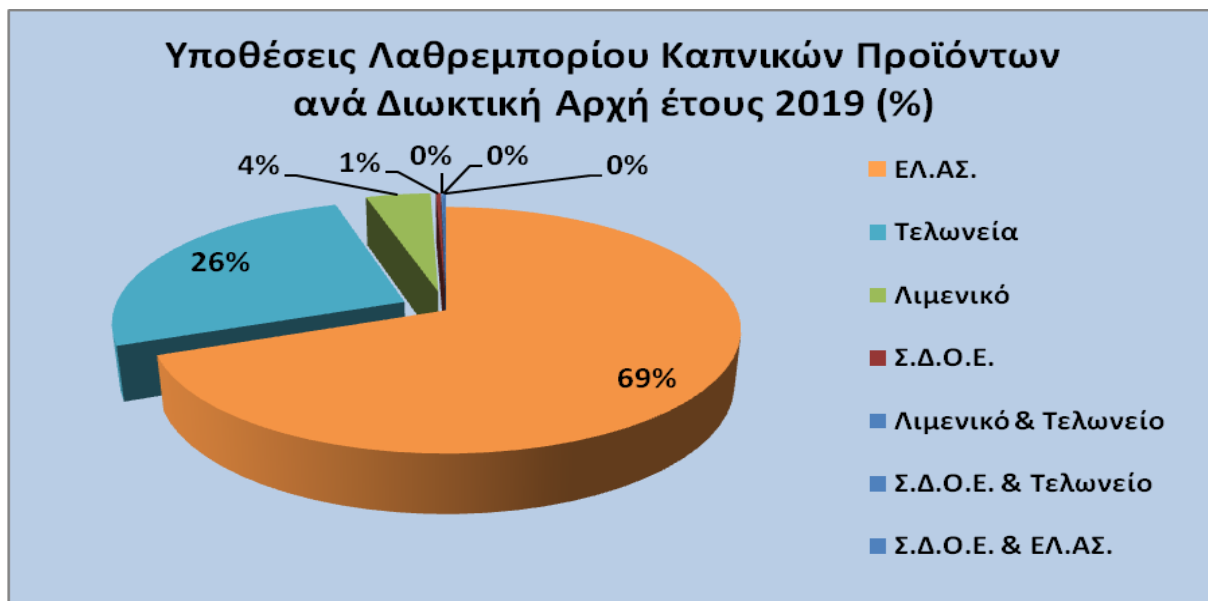

ΓΡΑΦΗΜΑ 27

³¹ Εκτιμάται ότι το λαθρεμπόριο τσιγάρων και άλλες μορφές παράνομου εμπορίου προϊόντων καπνού προκαλεί απώλεια περίπου 10 δις. Ευρώ στην ΕΕ και στους εθνικούς προϋπολογισμούς κάθε χρόνο. Σχετ. τυγχάνουν η Έκθεση Εκτίμησης Απειλής OCTA SEE 2018 του SELEC και η Ετήσια Έκθεση του OLAF για το 2017.

ΓΡΑΦΗΜΑ 28

Οι διαφυγόντες δασμοί & φόροι των ανωτέρω κατασχεθεισών ποσοτήτων λαθραίων τσιγάρων και καπνού ανέρχονται συνολικά σε 16.632.065,52 και 4.705.863,01 ευρώ αντίστοιχα³² (έναντι 47.782.048 και 16.094.840 ευρώ το έτος 2018, 72.452.197 και 9.376.207 ευρώ το έτος 2017, 97.749.986 και 923.980,68 ευρώ το έτος 2016 αντίστοιχα).

Η πλειονότητα των κατασχεθέντων τσιγάρων προέρχονταν από ελεύθερες ζώνες και συγκαταλέγονται στην κατηγορία των λεγόμενων “CHEAP WHITES” ή “ILLICIT WHITES”, ήτοι φθηνών λευκών τσιγάρων, τα οποία προέρχονται από τρίτες χώρες και η διάθεσή τους εντός της Ε.Ε. γίνεται μόνο μέσω της λαθρεμπορικής οδού (π.χ. ROYAL, MARLBORO, GOLD MOUNT, REGINA, RAQUEL, PRESIDENT, COOPER, WALDEN, BROOKS, DE SANTIS, A&B, GR, BON CLASSIC, AMERICAN LEGEND, EVA & EVA SLIMS, BF, DIANA, RGD, κ.λπ.). Τα λοιπά ανήκαν σε αμιγώς Ελληνικές μάρκες ή/και μάρκες των τεσσάρων πολυεθνικών καπνοβιομηχανιών και των θυγατρικών τους.

Λαθρεμπόριο προϊόντων απομίμησης: Το έτος 2019, η Ελληνική Αστυνομία επελήφθη σε 74 περιπτώσεις απομιμητικών προϊόντων και κατασχέθηκαν πλήθος προϊόντων απομίμησης. Τα κατασχεθέντα αφορούσαν κυρίως απομιμήσεις διαφόρων επώνυμων προϊόντων (μπαταρίες, ηλεκτρονικές συσκευές, είδη ένδυσης και υπόδησης και λοιπά αξεσουάρ).

Επιπλέον, καταγράφεται μια εντατικοποίηση των ελέγχων από όλες τις συναρμόδιες Διωκτικές αρχές σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ήτοι μια συνολική αύξηση κατά 7,84% των ελέγχων (83.143 έλεγχοι από τις Διωκτικές

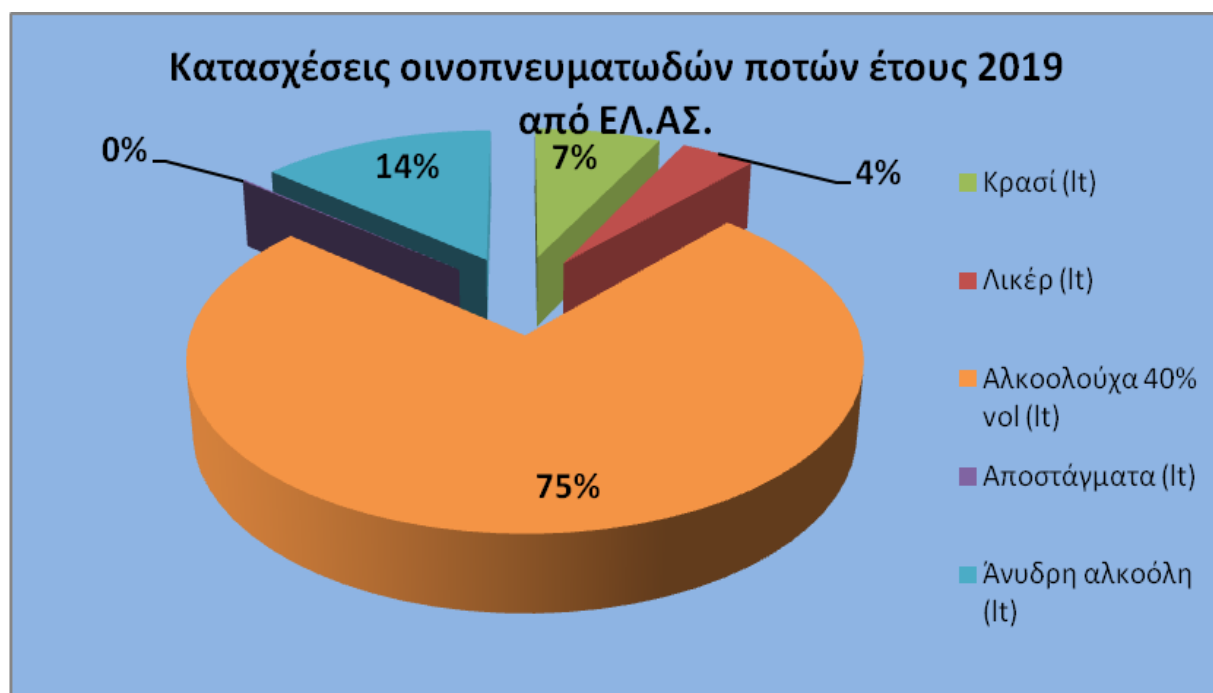
³² Γίνεται μνεία ότι στο υπ' αριθ. 122425 από 13/05/2020 έγγραφο του Συντονιστικού Επιχειρησιακού Κέντρου (Σ.Ε.Κ.), αναγράφονται αναλυτικά οι κατασχεθείσες ποσότητες και οι διαφυγόντες φόροι και δασμοί όλων των Διωκτικών Αρχών, πλην της ΕΛ.ΑΣ.. Το ύψος των διαφυγόντων φόρων, αναγράφεται ως αυτός προσδιορίζεται από το ΣΕΚ. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ακριβής προσδιορισμός των διαφυγόντων φόρων και δασμών για τις υποθέσεις που χειρίστηκε η ΕΛ.ΑΣ., έως ότου καταλογιστούν από τις αρμόδιες Τελωνειακές Αρχές.

Αρχές το 2019 έναντι 77.096 το 2018), με μια παράλληλη μικρή κάμψη των κατασχεθέντων προϊόντων (22.503.475 τεμάχια απομιμητικών προϊόντων κατασχέθηκαν το 2019 έναντι 27.732.399 τεμαχίων απομιμητικών προϊόντων το 2018).

Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των προϊόντων απομίμησης εξακολουθούν να είναι η Τουρκία, η Κίνα, το Χόνγκ-Κόνγκ, η Σιγκαπούρη, η Ταϊλάνδη, η Ινδία, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, οι Φιλιππίνες και η Βουλγαρία.

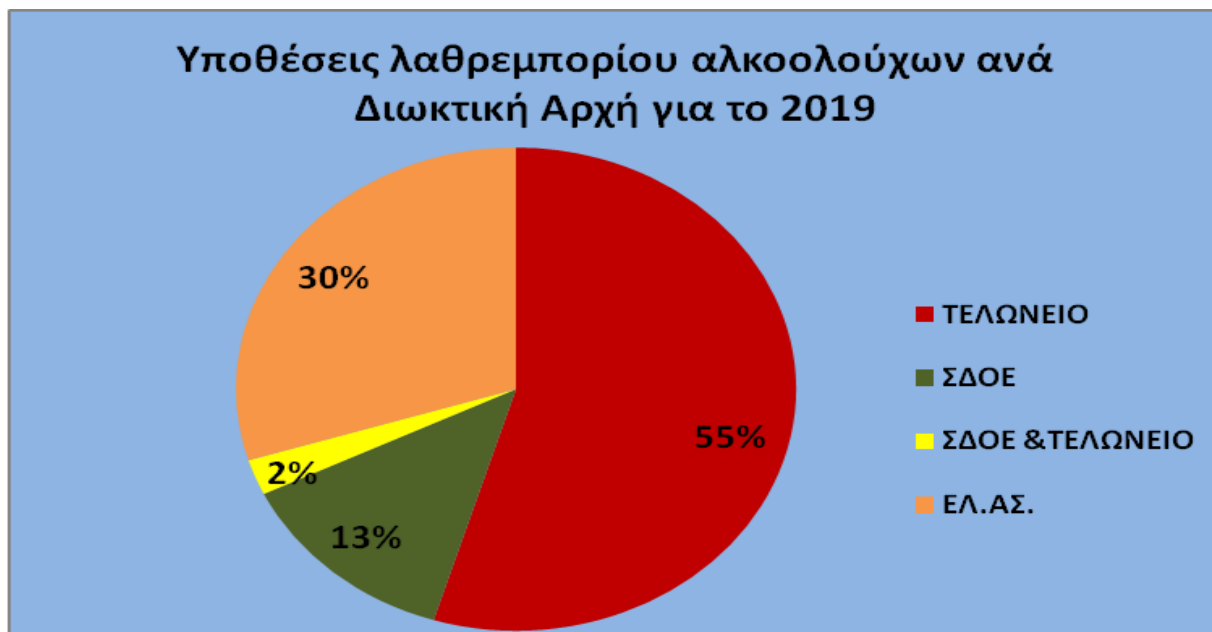
Λαθρεμπόριο αλκοολούχων (οινοπνευματωδών) ποτών: Το έτος 2019, η Ελληνική Αστυνομία επελήφθη σε 25 υποθέσεις που αφορούσαν λαθρεμπόριο αλκοολούχων και οινοπνευματωδών ποτών. Η συντριπτική πλειοψηφία (**75%**) των κατασχεθεισών ποσοτήτων από την ΕΛ.ΑΣ. αφορούσε αλκοολούχα ποτά 40% vol, ακολουθούμενη από άνυδρη αλκοόλη (**14%**), κρασί (**7%**) και Λικέρ (**4%**).

ΓΡΑΦΗΜΑ 29

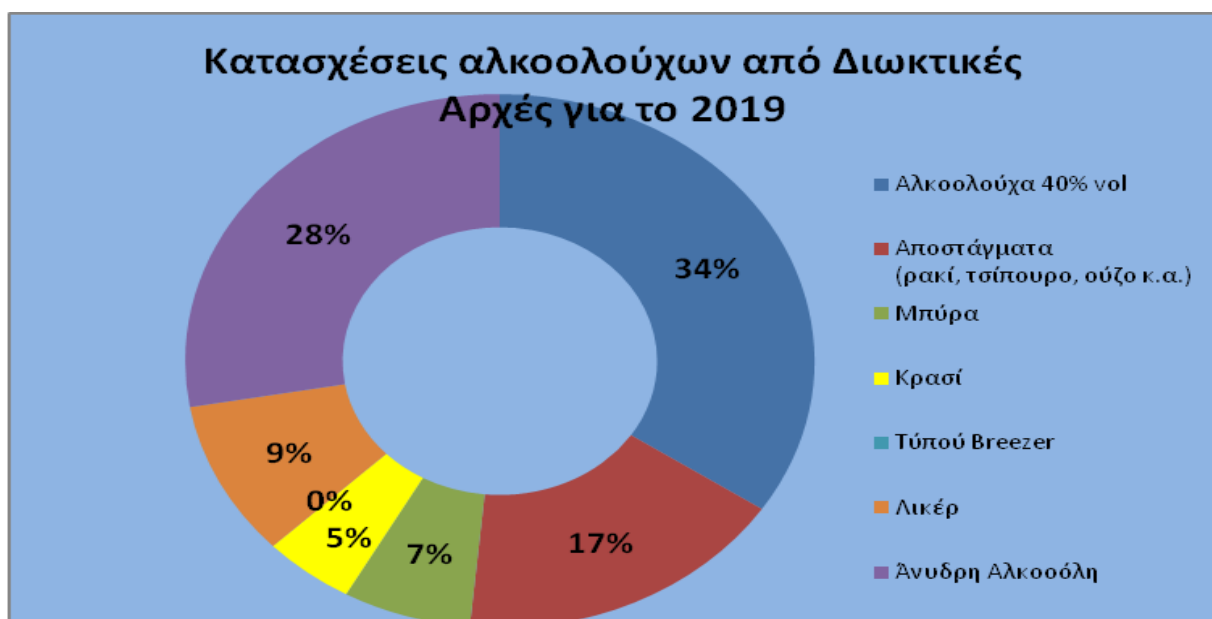

Για το ίδιο έτος, οι αρμόδιες Διοικητικές Αρχές της Χώρας, επελήφθησαν σε 84 συνολικά υποθέσεις λαθρεμπορίου αλκοολούχων, με τον μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων και κατασχέσεων να προέρχεται από τις Τελωνειακές Αρχές, ακολουθούμενο από την ΕΛ.ΑΣ. και το ΣΔΟΕ. Αναφορικά με τις κατασχεθείσες ποσότητες όλων των διοικητικών Αρχών, αυτές αφορούσαν κυρίως αλκοολούχα ποτά 40% vol και άνυδρη αλκοόλη και σε μικρότερο βαθμό αποστάγματα (ρακί, τσίπουρο, ούζο κλπ), λικέρ, μπύρα και κρασί.

ΓΡΑΦΗΜΑ 30

ΓΡΑΦΗΜΑ 31

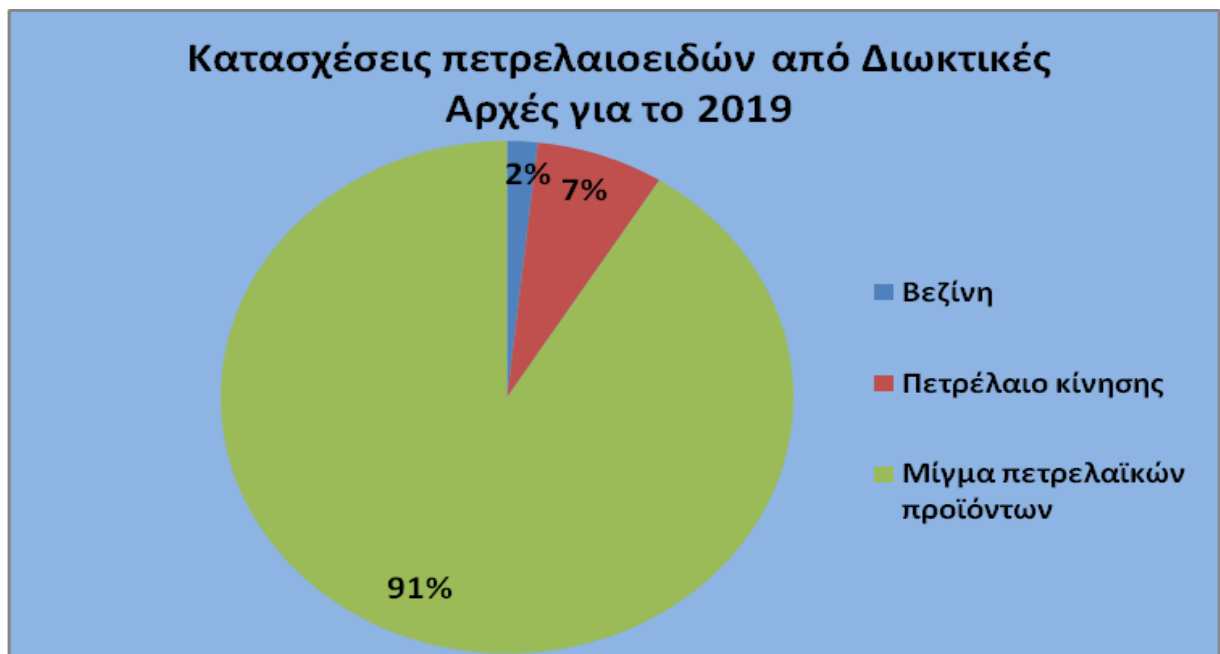
Λαθρεμπόριο καυσίμων: Το έτος 2019, η Ελληνική Αστυνομία επελήφθη σε 4 υποθέσεις λαθρεμπορίου καυσίμων. Η συντριπτική πλειοψηφία των κατασχεμένων ποσοτήτων αφορούσε μίγμα πετρελαϊκών προϊόντων, ακολουθούμενο με μεγάλη διαφορά από βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης.

Για το ίδιο έτος, οι αρμόδιες Διωκτικές Αρχές, επελήφθησαν συνολικά σε 14 υποθέσεις λαθρεμπορίου πετρελαιοειδών, με τον μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων να προέρχεται από τις Τελωνειακές Αρχές, ακολουθούμενο από την Ελληνική Αστυνομία και το Λιμενικό Σώμα. Αναφορικά με τις κατασχεθείσες ποσότητες όλων των Διωκτικών Αρχών, αυτές αφορούσαν μίγμα πετρελαϊκών προϊόντων, ακολουθούμενο με μεγάλη διαφορά από πετρέλαιο και βενζίνη κίνησης.

ΓΡΑΦΗΜΑ 32

ΓΡΑΦΗΜΑ 33

3.4.2. Εγκληματικές Ομάδες.

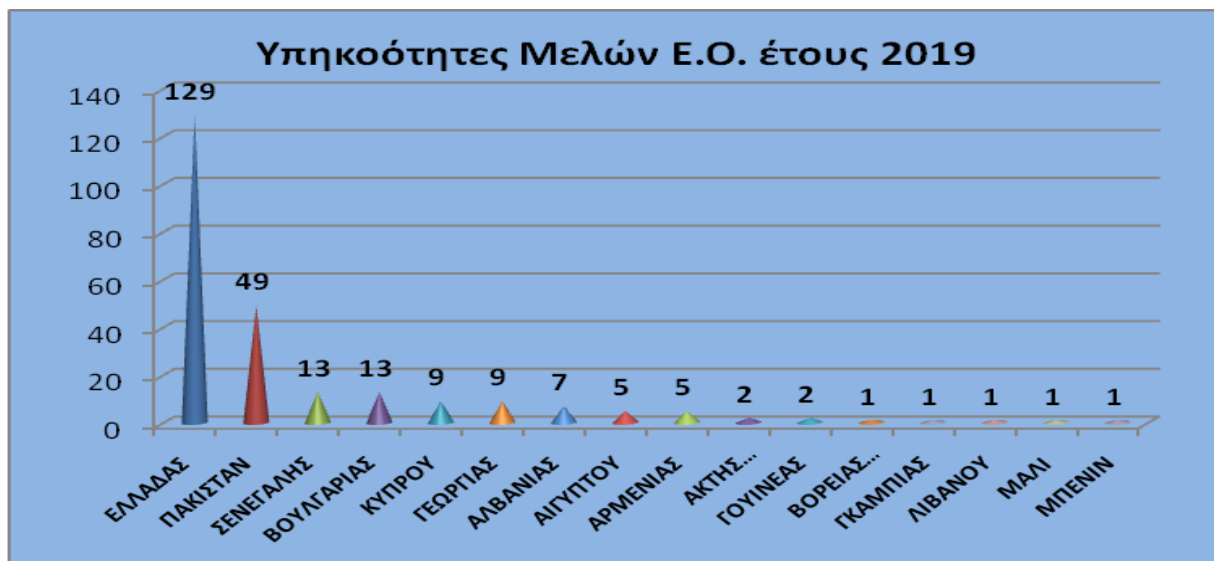
Αρ. ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλ. Χώρες
17	Απάτη Πλαστογραφία Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Νομοθεσία περί οργάνωσης της αγοράς πετρελαιοειδών Νομοθεσία περί Σημάτων Νομοθεσία Περί Φοροδιαφυγής	5	3	9	Προέλευσης: Βουλγαρία Γεωργία Κίνα Τουρκία Ουκρανία Ρωσία Ιταλία Ενδιάμεσες (transit): Ελλάδα Βουλγαρία Τουρκία Προορισμού: Ελλάδα, Γερμανία, Ιταλία, Μάλτα, Ολλανδία, Ουγγαρία, Γερμανία, Βουλγαρία, Ηνωμένο Βασίλειο

Κατά το έτος **2019**, δραστηριοποιήθηκαν συνολικά δεκαεπτά (**17**) εγκληματικές ομάδες. Αποτελούνταν συνολικά από διακόσια εβδομήντα δύο (**272**) μέλη.

Η πλειοψηφία των εν λόγω ομάδων (σε ποσοστό **76%**) ήταν εγχώριες (αμιγείς ή μικτές) και ομοιογενείς (σε ποσοστό **53%**)[εγχώριες ή/και αλλοδαπές].

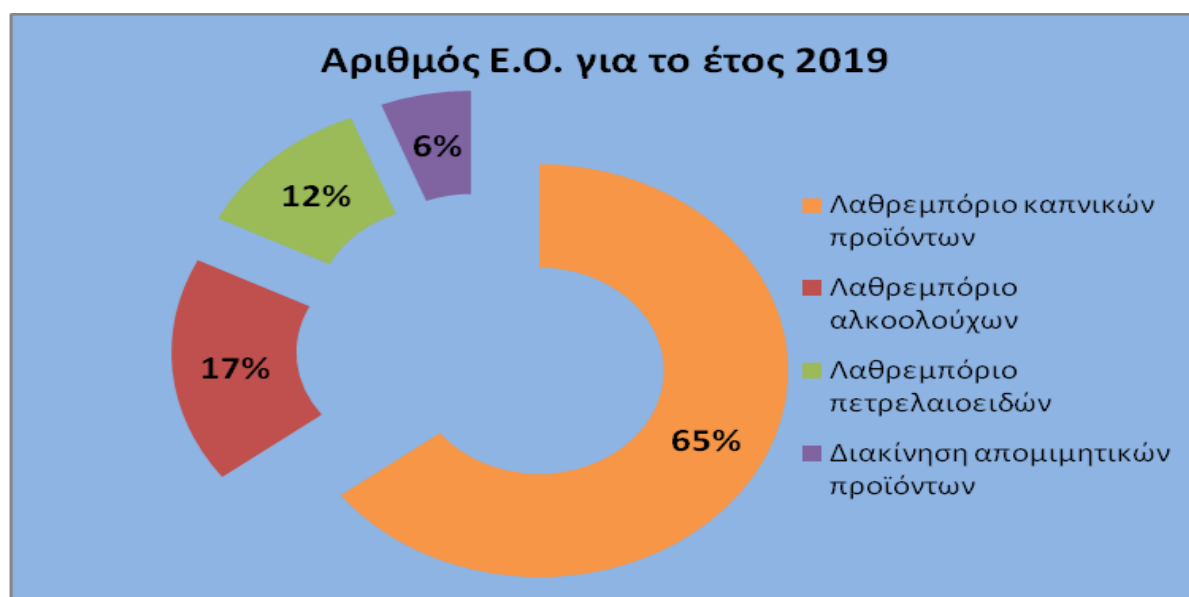
Οι κυριότερες χώρες προέλευσης των μελών τους ήταν η Ελλάδα, το Πακιστάν, η Βουλγαρία, η Σενεγάλη, η Κύπρος, η Γεωργία, η Αλβανία, η Αίγυπτος και η Αρμενία.

ΓΡΑΦΗΜΑ 34

Περαιτέρω, η πλειοψηφία αυτών (11) αφορούσε το λαθρεμπόριο τσιγάρων, (3) το λαθρεμπόριο αλκοολούχων ποτών, (2) το λαθρεμπόριο και νοθεία καυσίμων και τέλος ακολουθούσε η διακίνηση απομιμητικών προϊόντων.

ΓΡΑΦΗΜΑ 35

Επρόκειτο κυρίως για ολιγομελείς (μέχρι 6 μέλη, σε ποσοστό **47%** επί του συνόλου), για εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών, σε ποσοστό **41%**) και σε μικρότερο βαθμό πολυμελείς (6-12 μέλη, σε ποσοστό **12%**).

Η πλειοψηφία αυτών (σε ποσοστό **53%** επί του συνόλου) είχε διασυνοριακή-διεθνή διάσταση. Ακολουθώντας, δραστηριότητα σε τοπικό ή/και περιφερειακό επίπεδο ανέπτυξε ένα ποσοστό **39%** επί του συνόλου, ενώ **18%** δραστηριοποιούνταν σε όλη την επικράτεια.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η πλειοψηφία των ομάδων δεν εμπλέκονταν σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες-αγορές.

Δεν διαπιστώθηκε η διαφθορά κρατικών λειτουργών.

Αναφορικά με την **εισαγωγή και διακίνηση λαθραίων τσιγάρων και καπνού** μνημονεύονται τα ακόλουθα:

Κυρίαρχες είναι οι ημεδαπής προελεύσεως ομάδες (αμιγείς ή/και μικτές)(**82%** επί του συνόλου). Στις ομάδες αυτές αυξάνεται η συμμετοχή (**62%** επί του συνόλου) ομογενών από χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ. (Καζακστάν, Γεωργία, Ρωσία, Αρμενία, Ουζμπεκιστάν).

Η συντριπτική πλειοψηφία των ομάδων (**90%**) είχε ιεραρχική δομή. Τα εγκληματικά δίκτυα είχαν πιο χαλαρή δομή, με ύπαρξη συνεργαζόμενων υποομάδων-πυρήνων.

Ως προς τους τρόπους εισαγωγής και μεταφοράς των λαθραίων τσιγάρων στην ελληνική επικράτεια, δεν εντοπίζονται αλλαγές σε σχέση με το 2018, αλλά οι κυριότεροι εξακολουθούν να είναι:

ο **Η χερσαία μεταφορά:** με αυτοκίνητα (επιβατηγά ή/και φορτηγά) από θεσμοθετημένα ή μη, σημεία εισόδου (από/προς Αλβανία, Βουλγαρία, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Τουρκία, Ιταλία)[αφορά πλειοψηφία υποθέσεων], μέσα σε ειδικές κρύπτες ή/και καλυπτόμενα από άλλο νόμιμο μεταφερόμενο προϊόν (τρόφιμα, γλυκά, είδη ένδυσης, είδη υγιεινής, συσκευές, νωπά οπωροκηπευτικά κ.λπ.) ή/και με λεωφορεία, κρυμμένα στις αποσκευές επιβατών.

ο **Η ενάλια μεταφορά:** με πλοία και μεταφόρτωση τσιγάρων σε μικρότερα σκάφη τα οποία εκφορτώνουν σε ερημικές παραλίες της Δυτικής (Αιτωλοακαρνανία) και Νότιας Ελλάδας (Κρήτη) [προέρχονται από λιμάνια των χωρών της Κίνας, Βιετνάμ, Σιγκαπούρης, Μαλαισίας, Ταιβάν, Τζιμπουτί]. Για την κάλυψη του παράνομου φορτίου χρησιμοποιούν διάφορα προϊόντα, όπως έπιπλα, είδη ένδυσης, υγιεινής, λαχανικά, χαρτικά, κτλ.

ο **Η εναέρια μεταφορά:** κρυμμένα σε αποσκευές επιβατών πτήσεων ή με ταχυδρομικά δέματα.

Επισημαίνεται ότι οι μεγαλύτερες ποσότητες μεταφέρονται με πλοία.

Στην περαιτέρω διακίνηση και διάθεση των καπνικών προϊόντων στους τελικούς καταναλωτές της εγχώριας αγοράς, εμπλέκονται τόσο ημεδαπές όσο και αλλοδαπές ομάδες (Πακιστανικές κυρίως), οι οποίες δρουν σε τοπικό (στα μεγάλα αστικά κέντρα), περιφερειακό ή/και πανελλήνιο επίπεδο. Η διακίνηση πραγματοποιείται με διάφορους τρόπους (με ΙΧΕ-ΙΧΦ-ΔΧΕ αυτ-τα & μοι/τες, με λεωφορεία του ΚΤΕΛ και αστικών συγκοινωνιών, με εταιρίες ταχυμεταφορών ή μεταφορών). Η πώληση-διάθεση των λαθραίων τσιγάρων λαμβάνει χώρα κυρίως σε υπαίθριες-λαϊκές αγορές, κατ-τα (ψιλικά, περίπτερα, κ.λπ.) και στο δρόμο.

Οι εγκληματικές ομάδες χρησιμοποιούν ευρέως τις νομότυπες δομές για τη διευκόλυνση (χρήση εταιρίας μεταφοράς δεμάτων ιδιοκτησίας μέλους της ε.ο. για διακίνηση καπνού, αλίευση και διαφήμιση προϊόντων μέσω Διαδικτύου, αποστολή λαθραίων τσιγάρων με εταιρίες ταχυδιανομής, ταξί) και απόκρυψη

των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων και κερδών (μίσθωση εγκαταστάσεων-αποθηκών- οικιών σε δυσπρόσιτες και δυσεπιτήρητες περιοχές (με τη χρήση πλαστών στοιχείων ταυτότητας), νομιμοποίηση εσόδων μέσω αγοράς κερδισμένων δελτίων Ο.Π.Α.Π.).

Επιπλέον, λαμβάνουν συνήθη [όπως: χρήση προπομπών και τσιλιαδόρων κατά τη μεταφορά των λαθραίων, αποθήκευση λαθραίων σε «καβάτζες» (οικίες, αποθήκες, καταστήματα, πανεπιστημιακοί χώροι) που επιτηρούνται από τσιλιαδόρους, δημιουργία ειδικών κρυπτών σε «καβάτζες» για να καθίσταται δυσχερής η εύρεση των λαθρεμπορευμάτων, χρήση «ghost numbers», δημιουργία κρυπτών στα οχήματα, χρήση ψευδών στοιχείων ταυτότητας για μεταφορά λαθραίων, χρήση πλαστών/εικονικών παραστατικών κατά τη μεταφορά λαθραίων, χρήση συσκευών ενδοεπικοινωνίας για επικοινωνία μελών τους] ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (όπως εφαρμογή μέτρων αντιπαρακολούθησης, χρήση «επιχειρησιακών» συσκευών και καρτών κινητής τηλεφωνίας, χρήση συνθηματικών κατά τις επικοινωνίες των μελών τους, χρήση πλαστών στοιχείων ταυτότητας για μίσθωση εγκαταστάσεων ή οικιών που λειτουργούσαν ως «καβάτζες», ίδρυση εικονικών εταιριών με τρίτα άτομα-«αχυράνθρωπους» για μεταφορά λαθραίων ή/και απόκρυψη εγκληματικής δραστηριότητας, εγκατάσταση καμερών επιτήρησης σε χώρους αποθήκευσης λαθραίων, χρήση θερμικών καμερών, χρήση ανιχνευτών και παρεμβολέων ψηφιακών και ηλεκτρονικών σημάτων, ενίσχυση μόνωσης σε εγκαταστάσεις που παράγονται λαθραία τσιγάρα κ.λπ.).

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να αναφερθεί η εξάρθρωση μιας ε.ο., η οποία είχε μισθώσει τρεις (3) αποθηκευτικούς χώρους (στις περιοχές της Ελευσίνας Αττικής, του Κάστρου Βοιωτίας και της Αταλάντης Φθιώτιδας), τους οποίους είχε μετατρέψει σε εργαστήρια επεξεργασίας και τυποποίησης καπνού. Συνολικά, κατασχέθηκαν 128 τόνοι και 720 κιλά καπνού (κατεργασμένου και ακατέργαστου), πλήρης μηχανολογικός εξοπλισμός για επεξεργασία και τυποποίηση καπνού και τσιγάρων κ.α., ενώ εξαρθρώθηκε και το εγκληματικό δίκτυο που προέβαινε στο λαθρεμπόριο.

Μνεία πρέπει να γίνει στο γεγονός ότι, το 2019, εντοπίστηκαν συνολικά σε (4) υποθέσεις, ειδικά διαμορφωμένες εγκαταστάσεις παραγωγής λαθραίων τσιγάρων (σε συνέχεια του παρελθόντος έτους και σε αντίθεση με προγενέστερα έτη, που στη χώρα μας δεν παρατηρούνταν τέτοια εξέλιξη). Η εξειδίκευση που παρουσιάζουν οι οργανώσεις αυτές είναι ιδιαίτερος υψηλή: διαθέτουν μονάδες επεξεργασίας ακατέργαστου καπνού, πλήρεις μονάδες παραγωγής, συσκευασίας και τυποποίησης λαθραίων τσιγάρων, με μονάδες κατεργασίας (ακατέργαστου) καπνού, σιγαροποιητικές και πακεταριστικές μηχανές, ετικέτες με ραβδωτό κώδικα (barcode), πλαστά αυτοκόλλητα και ταινίες τυποποίησης επώνυμων πακέτων τσιγάρων, ενώ η παραγωγή τους, διαπιστώθηκε ότι κατευθύνεται (κυρίως) στην εγχώρια αγορά και δευτερευόντως στο εξωτερικό.

Από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν προέκυψε οποιαδήποτε μορφή διαφθοράς.

Η **διακίνηση και εισαγωγή των λαθραίων οινοπνευματωδών ποτών** στη Χώρα μας, πραγματοποιείται κυρίως δια των χερσαίων συνόρων με διάφορα μεταφορικά μέσα (Ι.Χ.Ε., Ι.Χ.Φ. αυτ-τα κ.λπ.), μέσω θεσμοθετημένων ή μη, σημείων της Χώρας, με το παράνομο εμπόρευμα να προέρχεται στις περισσότερες των περιπτώσεων από τη Βουλγαρία.

Και εδώ σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι ημεδαπές ομάδες (**65%** του συνόλου των δραστών), ενώ στους αλλοδαπούς, σημαντική συμμετοχή έχουν οι υπήκοοι Γεωργίας (**25%** του συνόλου των δραστών) και ακολουθούν οι υπήκοοι Βουλγαρίας.

Η πλειοψηφία των ομάδων είχε ιεραρχική δομή και αποτελούνταν από λίγα μέλη (έως 6 τον αριθμό).

Οι ομάδες εισάγουν, από Βουλγαρία κυρίως, είτε καθαρή αλκοόλη με την οποία αναμιγνύουν και εμφιαλώνουν τα ποτά σε αυτοσχέδια εργαστήρια, είτε γνήσια ποτά, στα οποία στη συνέχεια τοποθετούν ελληνικές ετικέτες. Η διακίνηση-μεταφορά πραγματοποιείται κυρίως με μεταφορικές εταιρίες, ενώ η διάθεσή τους στους καταναλωτές λαμβάνει χώρα μέσω επιχειρήσεων πώλησης ποτών (κάβες) ή/και καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (κέντρα διασκέδασης, καφετέριες κλπ).

Εξαρθρώθηκαν από την ΕΛ.ΑΣ. τρεις (3) εγκληματικές ομάδες, που δραστηριοποιούνταν στο συγκεκριμένο τομέα και ειδικότερα λειτουργούσαν παράνομα εργαστήρια παραγωγής και εμφιάλωσης αλκοολούχων ποτών. Οι δύο δρούσαν στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και η μια στην περιοχή της Αττικής. Ως προς τον τρόπο δράσης των δύο πρώτων ε.ο., αυτές προμηθεύονταν αλκοόλη και εμφιαλωμένα ποτά από εταιρείες της Βουλγαρίας, τα εισήγαγαν λάθρα στη Χώρα μας και τα μετέφεραν σε μισθωμένες αποθήκες στην περιοχή της Θεσσαλονίκης, τις οποίες είχαν διαμορφώσει κατάλληλα ως παράνομα εργαστήρια εμφιάλωσης και τυποποίησης αλκοολούχων ποτών. Τα λαθραία ποτά, αφού τα συσκεύαζαν, τα μετέφεραν με ΙΧΕ ιδιοκτησίας τους και τα πωλούσαν σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος σε τιμές χαμηλότερες της τρέχουσας στην αγορά.

Ως προς την ε.ο. που δρούσε στην περιοχή της Αττικής, αυτή απαρτιζόταν από δύο χωριστές υποομάδες. Η πρώτη εξ αυτών, προμηθεύονταν αλκοόλη και εμφιαλωμένα ποτά από εταιρεία της Βουλγαρίας και τα μετέφερε σε ειδικά διαμορφωμένες αποθήκες στην περιοχή του Κορωπίου Αττικής, όπου λειτουργούσαν παράνομα εργαστήρια εμφιάλωσης, τυποποίησης και επανατυποποίησης αλκοολούχων ποτών. Υποψήφιοι αγοραστής των λαθρεμπορευμάτων, που τύχχαναν ιδιοκτήτες καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, προέβαιναν σε παραγγελίες μέσω διαδικτύου (διαδικτυακών εφαρμογών) ή δια τηλεφώνου από τα μέλη της β' ομάδας της ε.ο., οι οποίοι ερχόμενοι σε συνεννόηση με την άλλη υποομάδα, προέβαιναν στην παραγωγή και εμφιάλωση των ποτών βάσει των παραγγελιών που δεχόντουσαν. Η παράδοση των λαθρεμπορευμάτων πραγματοποιούνταν κυρίως με οχήματα

τύπου «βαν» των μελών της ε.ο. σε πάρκινγκ καταστημάτων ή σε πάρκα, ενώ οι πληρωμές πραγματοποιούνταν από τους αγοραστές με την επόμενη παραγγελία που έδιδαν στα μέλη της ε.ο. Η δράση της οργάνωσης διαπιστώθηκε ότι εκτείνεται σε ολόκληρη την επικράτεια.

Οι ομάδες χρησιμοποιούσαν νομότυπες δομές προκειμένου να μεταπωλήσουν τα προϊόντα τους (καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, εστίασης, κάβες), όπως και μεταφορικές εταιρείες για την μεταφορά των λαθρεμπορευμάτων.

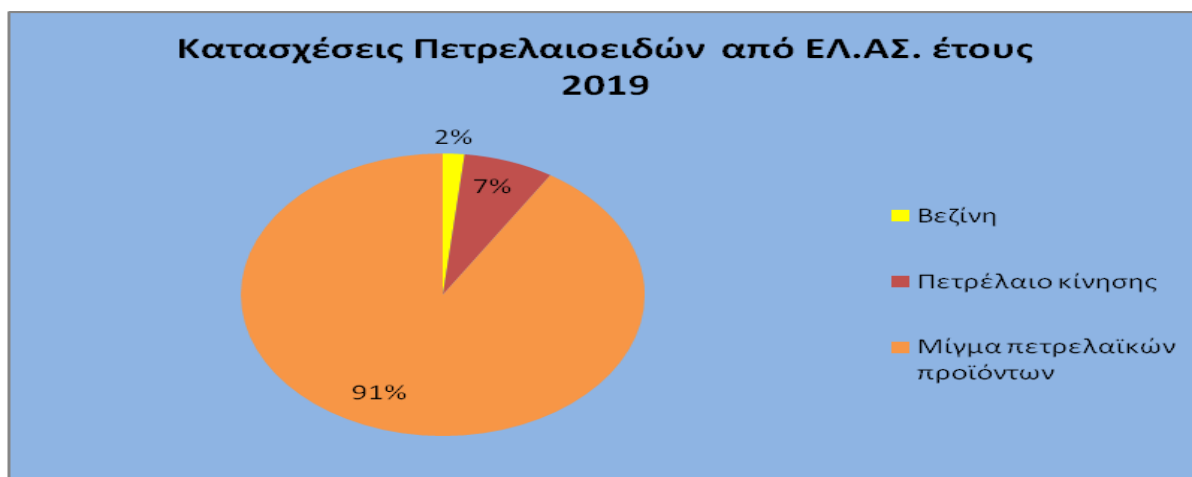
Η εξειδίκευση των ε.ο. θεωρείται υψηλή, καθώς είχαν στην κατοχή τους ειδικό μηχανολογικό εξοπλισμό για την εμφιάλωση και τυποποίηση αλκοολούχων ποτών (αλκοολόμετρα, ειδικούς μηχανισμούς για πωματισμό και σφράγιση φιαλών, πλαστά καπάκια και ετικέτες επώνυμων αλκοολούχων ποτών κλπ).

Ως προς τα χρησιμοποιούμενα αντίμετρα σύλληψης ισχύουν όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (στη διακίνηση καπνικών προϊόντων).

Αναφορικά με τη **λαθραία διακίνηση και διάθεση καυσίμων ως και τη νοθεία αυτών** με σκοπό την λαθρεμπορία, δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές σε σχέση με το 2018.

Το έτος 2019, η Ελληνική Αστυνομία επελήφθη σε τέσσερις (4) υποθέσεις λαθρεμπορίου πετρελαιοειδών, κατά τις οποίες κατασχέθηκαν συνολικά 120 λίτρα βενζίνης, 46 λίτρα πετρέλαιο κίνησης, 26.000 λίτρα μίγμα πετρελαιοειδών (λιπαντικών ελαίων κλπ). Όπως και το προηγούμενο έτος, το μεγαλύτερο μέρος των κατασχεθεισών ποσοτήτων αποτελεί το μίγμα πετρελαιοειδών.

ΓΡΑΦΗΜΑ 36

Κυρίαρχες είναι οι ημεδαπής προέλευσης ομάδες (σε ποσοστό **69%** επί του συνόλου), ενώ η πλειοψηφία των ομάδων είχε μερικώς ιεραρχική δομή.

Κύρια μεθοδολογία αποτελεί:

Η εισαγωγή από νόμιμες εταιρείες πετρελαιοειδών της Βουλγαρίας με εικονικά φορολογικά παραστατικά, ειδικών διαλυτών χρωμάτων, αναμειγμένων με ενεργειακά προϊόντα (λιπαντικά έλαια), οι οποίοι διακινούνται στη χώρα μας με φορτηγά διεθνών μεταφορικών εταιρειών και αποθηκεύονται σε ειδικά

διασκευασμένες προς τούτο αποθήκες σε περιοχές της Αττικής, από όπου τα μέλη της οργάνωσης διακινούν τμηματικά, με νόμιμα βυτιοφόρα, τους διαλύτες σε πρατήρια υγρών καυσίμων, όπου νοθεύουν τη βενζίνη κίνησης.

Το 2019 εξαρθρώθηκε μία (1) πολυμελής (με 72 μέλη) εγκληματική ομάδα, της οποίας ο κεντρικός πυρήνας βρισκόταν στη Βουλγαρία, από όπου συντόνιζε την αποστολή ποσοτήτων χημικών διαλυτών στη Χώρα μας, σε συνεννόηση με τους ελληνικούς πυρήνες της ε.ο.. Ειδικότερα, δύο (2) εταιρείες με έδρα τη Βουλγαρία, διακινούσαν είτε ως αποστολείς είτε ως μεταφορείς, χημικούς διαλύτες στην Ελλάδα, κάνοντας χρήση εικονικών παραστατικών με λήπτριες εικονικές εταιρείες που είχαν συστήσει τα μέλη για το σκοπό αυτό. Οι χημικοί διαλύτες αποθηκεύονταν προσωρινά σε δυσπρόσιτες και δυσεπιτήρητες εγκαταστάσεις. Ακολούθως, νόμιμα βυτιοφόρα από συνεργαζόμενα με το κύκλωμα πρατήρια υγρών καυσίμων, προέβαιναν σε μεταγίσεις των χημικών διαλυτών από τους αποθηκευτικούς χώρους και τα μετέφεραν σε (21) πρατήρια στην περιοχή της Αττικής, όπου τα μετάγγιζαν στις δεξαμενές τους που περιείχαν καύσιμα κινητήρων (βενζίνη), με σκοπό την αύξηση του τελικού όγκου των καυσίμων και την αποφυγή καταβολής των αναλογούντων δασμών, φόρων και λοιπών επιβαρύνσεων. Για την αποδόμηση της εγκληματικής ομάδας, συνεργάστηκε η Διεύθυνση Οικονομικής Αστυνομίας με Υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. (Τελωνεία, ΣΔΟΕ) και με το Συντονιστικό Επιχειρησιακό Κέντρο (Σ.Ε.Κ.).

Παράλληλα, διαπιστώθηκε η λειτουργία πρατηρίου υγρών καυσίμων στην περιοχή της Αττικής, το οποίο νόθευε υγρά καύσιμα (πετρέλαιο κίνησης).

Οι ομάδες για τη διάθεση των καυσίμων κάνουν ευρεία χρήση των υφιστάμενων νόμιμων δικτύων εισαγωγής, διακίνησης και αποθήκευσης καυσίμων (πρατήρια υγρών καυσίμων, διεθνείς μεταφορικές εταιρείες, βυτιοφόρα για μεταφορά, μίσθωση αποθηκών (συνήθως σε βιομηχανικές ή δυσπρόσιτες περιοχές) για προσωρινή αποθήκευση χημικών διαλυτών κ.λπ.), όπως επίσης προβαίνουν και στη σύσταση εικονικών εταιρειών για τη διευκόλυνση της λειτουργίας του κυκλώματος. Επίσης, ως προς τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. κεφ. για διακίνηση τσιγάρων).

Στο σημείο αυτό, μνεία πρέπει να γίνει και σε μία υπόθεση, η οποία αν και δεν αποτελεί οργανωμένο έγκλημα, ωστόσο δείχνει την τάση εμφάνισης και στη Χώρα μας, παράνομων φυτοφαρμάκων (φυτοπροστατευτικών προϊόντων). Ειδικότερα, συνελήφθησαν στην Ορεοσιάδα δύο (2) ημεδαποί, οι οποίοι εισήγαγαν λάθρα από τη Βουλγαρία στη Χώρα μας γεωργικά (αγροτικά) φάρμακα, τα οποία δεν είχαν την απαιτούμενη άδεια- πιστοποίηση.

Επίσης, άξιος μνείας είναι και ο εντοπισμός από το Θ' Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών-Όπλων & Λοιπών Ελεγχόμενων Προϊόντων σε συνεργασία με το Ζ' Τμήμα Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος & Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Επιχειρησιακής Διεύθυνσης του Σ.Δ.Ο.Ε Αττικής, αποθηκευτικός χώρος στην περιοχή της Αττικής, στο οποίο διαπιστώθηκε ότι ήταν αποθηκευμένη τεράστια

ποσότητα ψυκτικού υγρού, το οποίο έχει εμφιαλωθεί και παρασκευαστεί στην Κίνα και ήταν απαγορευμένο για κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνολικά κατασχέθηκαν 1.939 φιάλες FREON μίας χρήσης ενώ η συνολική ποσότητα ψυκτικού υγρού που περιείχαν υπερβαίνει τους 23 τόνους. Η συγκεκριμένη κατασχεθείσα ποσότητα, αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες σε ευρωπαϊκό επίπεδο³³.

Αναφορικά με την **εισαγωγή και διακίνηση των προϊόντων απομίμησης** στη Χώρα μας, κυρίαρχες είναι οι ημεδαπές ομάδες. Από τους αλλοδαπούς, σημαντική συμμετοχή στις ομάδες έχουν οι υπήκοοι Σενεγάλης, ακολουθούμενοι από υπηκόους Πακιστάν, Μπαγκλαντές, Κίνας, Βουλγαρίας, Αλβανίας, Γουινέας, Γεωργίας, Ουκρανίας, Μπενίν, Γκάμπιας και Μάλι. Η πλειοψηφία των ομάδων αυτών, αποτελούνταν από άνω των 12 μελών (**50%** ποσοστό επί του συνόλου των ομάδων), ακολουθούμενη από ολιγομελείς (έως 6 μέλη) και πολυμελείς (6-12 μέλη). Οι μισές εξ αυτών διέθεταν ιεραρχική δομή και είχαν μικρή διάρκεια δράσης (30-36 μήνες).

Τα απομιμητικά προϊόντα εισάγονται κυρίως από χώρες όπως Τουρκία, Βουλγαρία, Κίνα, από διάφορα, θεσμοθετημένα ή μη, σημεία εισόδου της Ελληνικής επικράτειας (παρέβρια περιοχή Ε/Τ μεθορίου, Ε/Β και Ε/Α μεθόριος) κρυμμένα μέσα σε φορτηγά αυτοκίνητα, λεωφορεία ή σε νόμιμα φορτία πλοίων. Στη συνέχεια μεταφέρονται με αυτοκίνητα ή φορτηγά σε αποθήκες ή/και στα μεγάλα αστικά κέντρα, όπου διοχετεύονται στους καταναλωτές. Στην πώληση-διάθεση των προϊόντων, εμπλέκονται συνήθως αλλοδαποί μετανάστες.

Παρατηρείται ότι οι ομάδες τείνουν να εκμεταλλεύονται όλο και περισσότερο το διαδίκτυο³⁴, τις εταιρίες ταχυμεταφορών (ΕΛΤΑ, εταιρίες courier) και μεταφοράς χρημάτων για την αποστολή-διακίνηση των απομιμητικών προϊόντων και των κερδών τους.

Δεν διαπιστώθηκε η εμπλοκή δημοσίων λειτουργών στη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Η διάθεση-πώληση των απομιμητικών προϊόντων λαμβάνει χώρα στο δρόμο, είτε σε υπαίθριες-λαϊκές αγορές, είτε μέσω νομότυπων δομών (εμπορικά καταστήματα, νόμιμα διαδικτυακά καταστήματα που μεταξύ επώνυμων προϊόντων πωλούν και απομιμητικά κ.λπ.).

³³ Σχετικό τυγχάνει το Δελτίο Τύπου του ΣΔΟΕ στον ακόλουθο υπερ-σύνδεσμο: https://www.minfin.gr/web/guest/deltia-typou/-/asset_publisher/4kijnD0lBdee/content/d-t-elenchoi-sdoe?inheritRedirect=false&redirect=https%3A%2F%2Fwww.minfin.gr%2Fweb%2Fguest%2Fdeltia-typou%3Fp_id%3D101_INSTANCE_4kijnD0lBdee%26p_lifecycle%3D0%26p_state%3Dnormal%26p_mode%3Dview%26p_col_id%3Dcolumn-2%26p_col_count%3D1.

³⁴ Η χρήση του διαδικτύου και ιδιαίτερα σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δεν περιορίζεται μόνο στην προώθηση-δειγματισμό των λαθρεμπορευμάτων, αλλά και στην πραγματοποίηση παραγγελιών, ενώ διευρύνεται διαρκώς η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στην προώθηση των απομιμητικών προϊόντων, όπου οι δράστες αναρτούν φωτογραφίες και δέχονται παραγγελίες μέσω αυτών, αποστέλλοντας τα προϊόντα με εταιρίες ταχυμεταφορών και αιτούμενοι την πληρωμή τους με αντικαταβολή.

Ως προς τα αντίμετρα σύλληψης που χρησιμοποιούν οι ομάδες, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν παραπάνω (βλ. κεφ. για διακίνηση τσιγάρων).

3.5 Εμπορία Ανθρώπων.

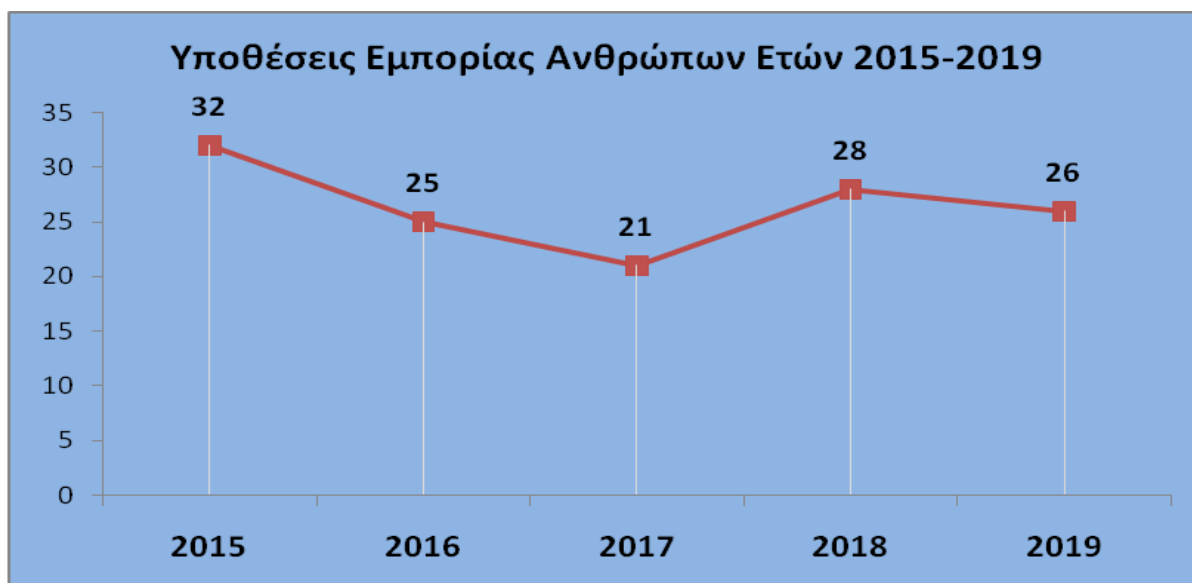
3.5.1. Παρούσα Κατάσταση.

Σε σχέση με το 2018 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές στη Χώρα μας, ως προς τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα. Η Ελλάδα εξακολουθεί να είναι «χώρα προορισμός» σε μεγάλο ποσοστό υποθέσεων, αλλά και «ενδιάμεση (transit)» χώρα (με προορισμό κυρίως Χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης) και σε ορισμένες περιπτώσεις χώρα «πηγή» θυμάτων εμπορίας ανθρώπων, με σκοπό την εγχώρια εκμετάλλευσή τους (κυρίως στο πεδίο της εξαναγκαστικής επαιτείας αλλά και της γενετήσιας εκμετάλλευσης).

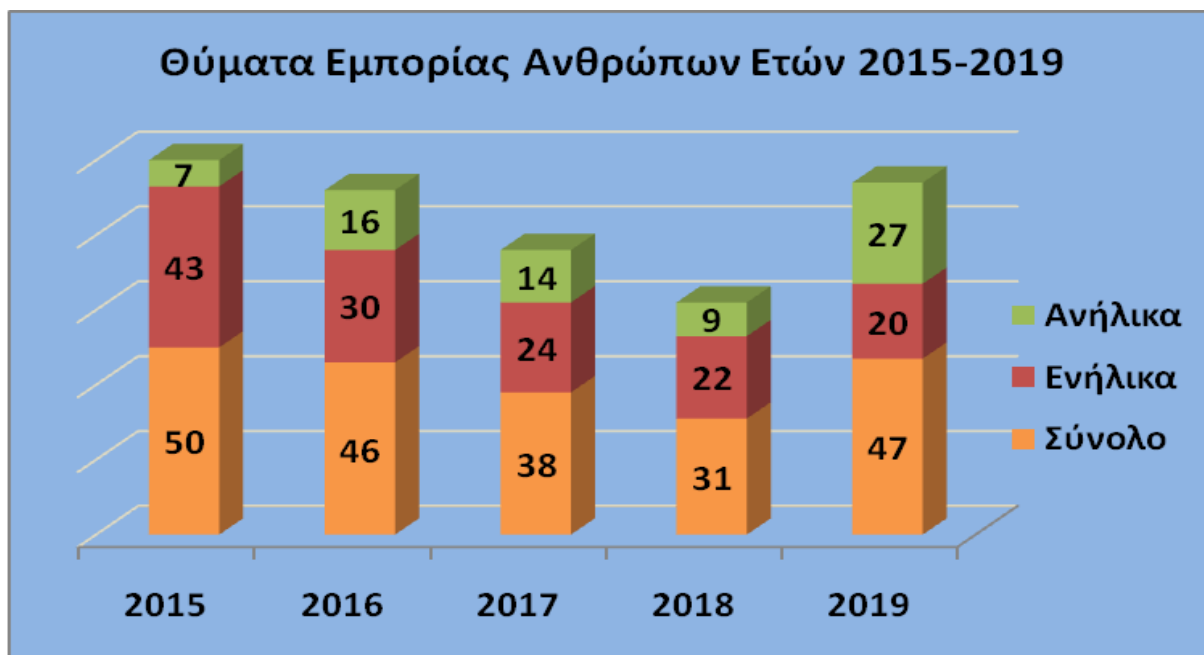
Οι υποθέσεις που απασχόλησαν τις ελληνικές δικωτικές αρχές καταγράφουν μικρή μείωση το **2019 (26** το 2019 έναντι **28** το 2018, **21** το 2017 και **25** το 2016). Αντίθετα, αυξημένος εμφανίζεται ο αριθμός θυμάτων (**47** θύματα – 20 ενήλικα και 27 ανήλικα το 2019 έναντι **31** θύματα το 2018, **38** το 2017, **46** το 2016 και **57** το 2015). Παραπέμφθηκαν στη δικαιοσύνη εκατόν σαράντα οκτώ (148) δράστες έναντι 136 το 2018, 147 το 2017, 97 το 2016 και 117 το 2015. Από τις εν λόγω υποθέσεις, δεκατέσσερις (**14**) συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά οργανωμένων διεθνικών εγκληματικών ομάδων.

Από τις προαναφερόμενες υποθέσεις προκύπτει ότι πρωτεύουσα μορφή εμπορίας ανθρώπων ήταν η σεξουαλική εκμετάλλευση και ακολουθεί η στρατολόγηση, διακίνηση ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση της εργασίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 37

ΓΡΑΦΗΜΑ 38

ΓΡΑΦΗΜΑ 39

Η σεξουαλική εκμετάλλευση είναι η μορφή εμπορίας ανθρώπων με τον μεγαλύτερο αριθμό υποθέσεων στην Ελλάδα (21 υποθέσεις). Αντιστοίχως, μεγαλύτερος είναι και ο αριθμός των **δραστών** που συνελήφθησαν – κατηγορήθηκαν για υποθέσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης, συγκριτικά με τον αριθμό των δραστών που δραστηριοποιούνταν στην εμπορία ανθρώπων με σκοπό την εκμετάλλευση της εργασίας (3 υποθέσεις) και τέλος από μια (1) υπόθεση η στρατολόγηση, διακίνηση με σκοπό την αφαίρεση οργάνων και την τέλεση εξαναγκαστικού γάμου.

Ως δράστες εμπορίας ανθρώπων διαπιστώθηκε ότι ήταν πρόσωπα δεκατεσσάρων (14) διαφορετικών εθνικοτήτων. Κυρίαρχη είναι η παρουσία Ελλήνων (συνολικά 63 δράστες), ακολουθούμενων από υπηκόους Βουλγαρίας και Αλβανίας.

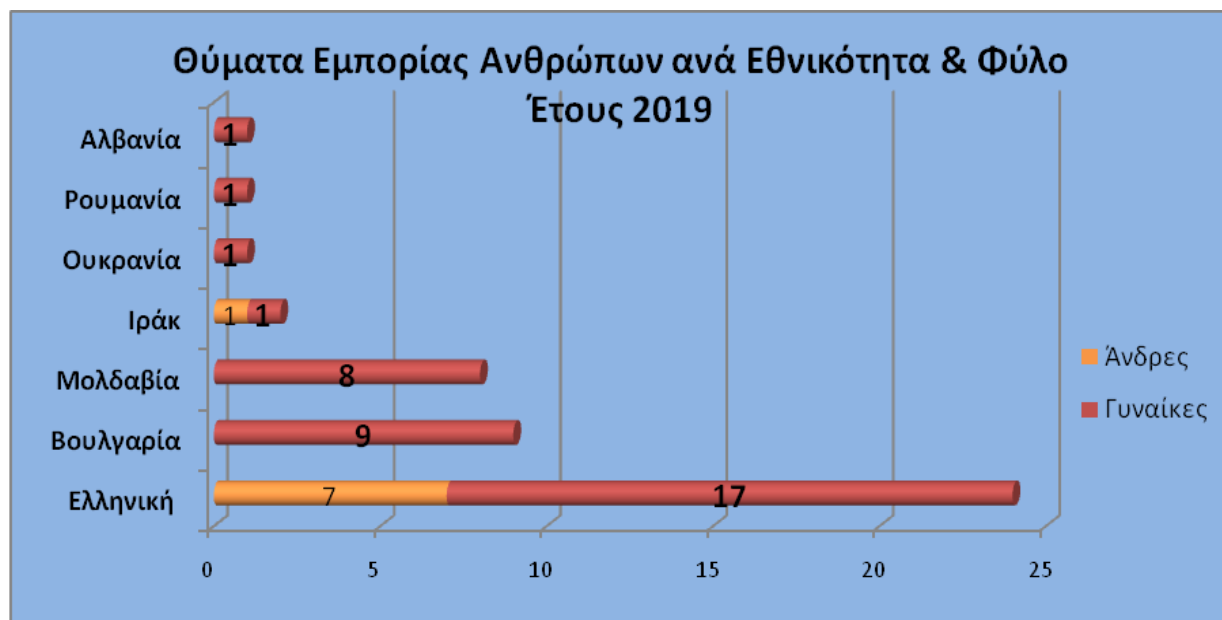
Στις διερευνηθείσες υποθέσεις, προκύπτει ότι το **71%** των δραστών ήταν άνδρες και το **29%** ήταν γυναίκες, καθώς συνελήφθησαν – κατηγορήθηκαν εκατόν πέντε (105) άνδρες και σαράντα-τρεις (43) γυναίκες.

Τα **θύματα** εμπορίας ανθρώπων ήταν τόσο γυναίκες (σε ποσοστό **83%**), όσο και άνδρες (σε ποσοστό **17%**). Το συντριπτικά υψηλό ποσοστό των γυναικών, τελεί σε άμεση - λογική συνάφεια με το γεγονός ότι η κυρίαρχη μορφή εμπορίας ανθρώπων ήταν η σεξουαλική εκμετάλλευση.

Ως θύματα διαπιστώθηκε ότι ήταν πρόσωπα από επτά (7) διαφορετικές χώρες. Η πλειοψηφία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων για τη Χώρα μας, ήταν η ελληνικής καταγωγής και ακολουθούσαν θύματα από τη Βουλγαρία και τη Μολδαβία.

Επιπροσθέτως, διαπιστώθηκε ότι μεταξύ των θυμάτων το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν ανήλικοι (**57%**). Το γεγονός αυτό συνδέεται άμεσα με την αποδόμηση εγκληματικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνταν στην εκμετάλλευση της επαιτείας. Η στρατολόγηση και διακίνηση ανηλίκων, διαχρονικά στη Χώρα μας, γίνεται με σκοπό, πρωτίστως, την εκμετάλλευση της επαιτείας και δευτερευόντως με σκοπό τη γενετήσια εκμετάλλευση.

ΓΡΑΦΗΜΑ 40

3.5.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αρ. ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλ. Χώρες
14	Βιασμός Υπεξαγωγή εγγράφων Σωματεμπορία Παράνομη βία Νομοθεσία περί αλλοδαπών Νομοθεσία Περί όπλων Νομοθεσία περί εκδιδομένων με αμοιβή προσώπων Νομοθεσία περί Υιοθεσιών Νομοθεσία περί εξαρτησιογόνων ουσιών Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα	3	6	5	Προέλευσης: Ελλάδα Αλβανία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουκρανία, Μολδαβία Ιράκ Προορισμού: Ελλάδα

Το έτος 2019, διερευνήθηκαν (14) υποθέσεις, οι οποίες συγκέντρωναν τα χαρακτηριστικά διεθνικών οργανωμένων εγκληματικών ομάδων που δραστηριοποιούνταν στη σεξουαλική εκμετάλλευση. Διαπιστώθηκε δραστηριοποίηση (12) εγκληματικών ομάδων στη σεξουαλική εκμετάλλευση, (1) στην εκμετάλλευση της εργασίας (επαιτεία) και (1) στο εμπόριο οργάνων.

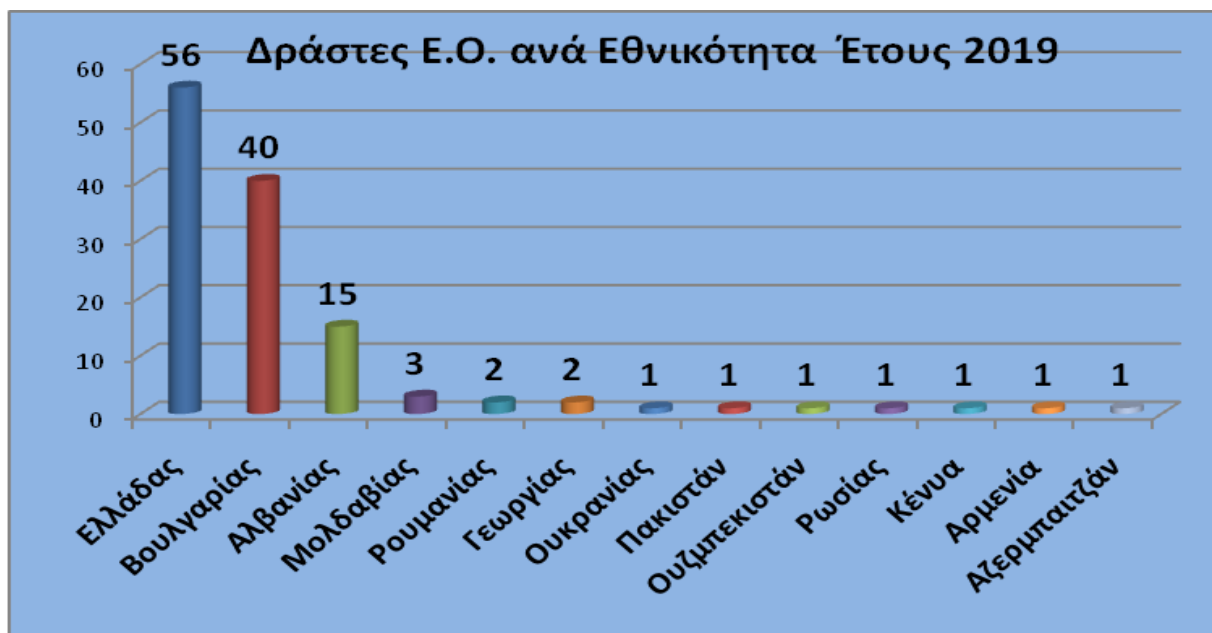
Η συντριπτική πλειοψηφία των ομάδων ήταν ομοιογενείς. Στην πλειοψηφία τους (**79%** του συνόλου) ήταν αλλοδαπές (μικτές ή/και ομοιογενείς).

Επρόκειτο στην πλειοψηφία τους για ολιγομελείς (έως 6 μέλη σε ποσοστό **57%** του συνόλου). Ωστόσο, διαπιστώθηκε η δράση πολυμελών (από 6 έως 12 μέλη σε ποσοστό **22%** του συνόλου) ή/και εγκληματικού δικτύου (με αριθμό μελών μεγαλύτερο του 12 σε ποσοστό **21%** του συνόλου).

Για το έτος 2019, συνελήφθησαν – κατηγορήθηκαν συνολικά εκατόν είκοσι πέντε (125) άτομα, ως μέλη εγκληματικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνταν σε υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων. Οι κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας, Βουλγαρίας, Αλβανίας, Μολδαβίας, Ρουμανίας,

Γεωργίας, Ουκρανίας, Πακιστάν, Ουζμπεκιστάν, Ρωσίας, Κένυας, Αρμενίας και Αζερμπαϊτζάν.

ΓΡΑΦΗΜΑ 41

Σε τρεις υποθέσεις, διαπιστώθηκε εμπλοκή των ομάδων σε άλλες εγκληματικές αγορές, παράλληλα με την κύρια δράση τους.

Ακόμα, σε τρεις περιπτώσεις, διαπιστώθηκε η νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, όπου οι εγκληματικές ομάδες, κάνοντας χρήση κυρίως βασικών μεθόδων ξεπλύματος, επιχειρούσαν να νομιμοποιήσουν τα παρανόμως κτηθέντα έσοδα (αγορά κερδισμένων δελτίων ΟΠΑΠ κλπ).

Δεν διαπιστώθηκε η εμπλοκή δημοσίων λειτουργών στη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Σημαντικό ποσοστό των ομάδων (**72%**) είχαν διεθνή διάσταση και φέρονταν να συνεργάζονται με μέλη άλλων εγκληματικών ομάδων της αλλοδαπής. Οι λοιπές δρούσαν σε τοπικό επίπεδο (Νομού σε ποσοστό **14%** του συνόλου) ή επίπεδο περιφέρειας (**7%**), ενώ μία εγκληματική ομάδα είχε δραστηριότητα σε όλη την ελληνική επικράτεια.

Στην πλειοψηφία των ομάδων (12) διαπιστώθηκε σαφής κατανομή ρόλων και ιεραρχική δομή: Συγκεκριμένα μέλη ασχολούνταν με τη στρατολόγηση (συνήθως γυναίκες-μέλη ομοεθνείς των θυμάτων) και άλλα με τη μεταφορά-υποδοχή-φύλαξη και εκμετάλλευσή τους. Τα ηγετικά μέλη των ομάδων ήταν κατά πλειοψηφία αλλοδαπής υπηκοότητας.

Από την ανάλυση των σχετικών υποθέσεων προκύπτει ότι, οι δράστες, στο σύνολο αυτών, είχαν στρατολογήσει τα θύματα εκμεταλλεζόμενοι την ευάλωτη κοινωνική θέση και τη δεινή οικονομική τους κατάσταση. Κύρια μεθοδολογία δράσης ήταν η μέσω της παροχής ψευδών υποσχέσεων αναφορικά με το είδος,

τις συνθήκες εργασίας και την αμοιβή, απόσπαση της συναίνεσης των θυμάτων, που τους ακολούθησαν στη χώρα εκμετάλλευσης. Σε αρκετές περιπτώσεις, οι ίδιοι οι δράστες στρατολογούσαν και μετέφεραν τα θύματα, οδικώς ή αεροπορικώς, στη χώρα μας.

Η σεξουαλική εκμετάλλευση λάμβανε χώρα σε οίκους ανοχής, σε δημόσιους χώρους («πεζοδρομιακή» πορνεία) ή σε ιδιωτικούς χώρους, με πραγματοποίηση κατ' οίκον «ερωτικών ραντεβού» ή ραντεβού σε υπαίθριες περιοχές στις οποίες υπήρχε μεγάλος αριθμός αλλοδαπών εργατών για αγροτικές εργασίες. Η εργασιακή εκμετάλλευση σχετίζεται με την εκμετάλλευση της επαιτείας.

Οι ομάδες εκμεταλλεύονται νομότυπες δομές, όπως κέντρα διασκέδασης «stripshow», ξενοδοχεία, οίκους ανοχής, κέντρα αισθητικής-παροχής υπηρεσιών ευεξίας (μασάζ) για την εκπόρνευση των θυμάτων (κυρίως) ή/και καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, για νομιμοποίηση των εγκληματικών προσόδων τους.

Το Διαδίκτυο εξακολουθεί να αποτελεί μέσο διαφήμισης των προσφερόμενων υπηρεσιών αλλά και αλίευσης θυμάτων.

Διερευνήθηκε μία υπόθεση στρατολόγησης, διακίνησης ανθρώπων με σκοπό την αφαίρεση οργάνων, η οποία σχετιζόταν με την ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Οι δράστες εκμεταλλεύονταν την ευάλωτη θέση των θυμάτων, τα στρατολογούσαν και τα μετέφεραν στη Χώρα μας, τα υπέβαλαν σε ειδική θεραπεία, σε ιδιωτικές κλινικές Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Γονιμότητας, προκειμένου να αφαιρέσουν και, ακολούθως, να πουλήσουν τα ωάρια τους έναντι χρηματικών ποσών. Τα θύματα προέρχονταν από τη Βουλγαρία, ως επί το πλείστον από την κοινότητα των Ρομά και εκτός από την αφαίρεση των ωαρίων, πιθανολογείται ότι εξαναγκάζονταν σε εγκυμοσύνες προκειμένου να δοθούν τα νεογνά σε παράνομες υιοθεσίες.

Οι ομάδες χρησιμοποιούν συνήθη αντίμετρα σύλληψης, όπως ο εφοδιασμός των θυμάτων με πλαστά έγγραφα, η χρήση «ghost numbers» και η συχνή εναλλαγή τους, όπως και χρήση ψευδωνύμων κατά τις τηλεφωνικές επικοινωνίες των μελών τους.

3.6 Εκβιάσεις.

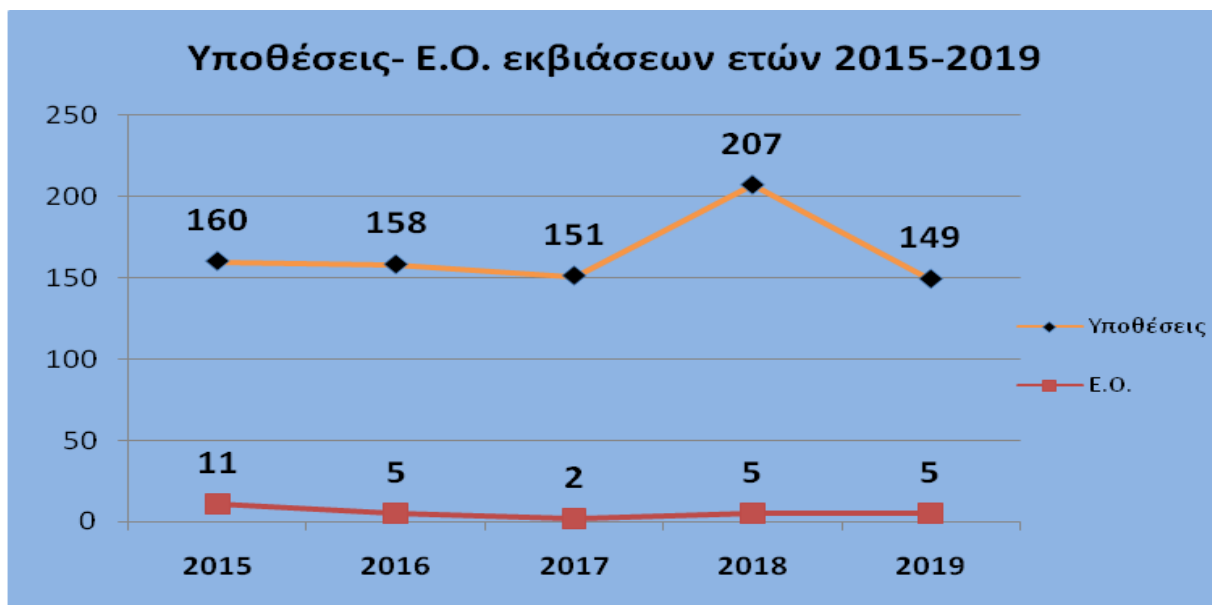
3.6.1. Παρούσα Κατάσταση.

Η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα εξακολουθεί και το 2019 να προσελκύει τόσο μεμονωμένους δράστες, όσο και εγκληματικές ομάδες που δραστηριοποιούνται στη Χώρα μας, σε βαθμό, ωστόσο, μικρότερο σε σχέση με το 2018. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας ασχολήθηκαν

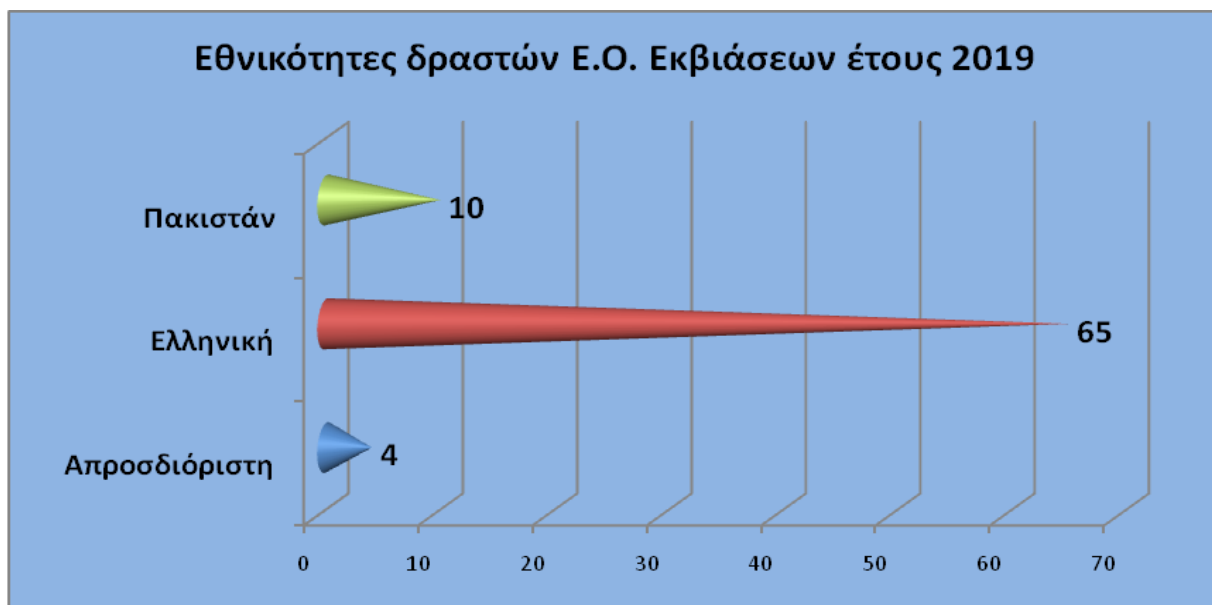
συνολικά με εκατόν σαράντα-εννιά (**149**) υποθέσεις εκβίασης (αφορούν τελεσμένες και απόπειρες), (έναντι **207** υποθέσεων το 2018), στην πλειοψηφία των οποίων δεν εξακριβώθηκε η εμπλοκή εγκληματικών ομάδων.

Περαιτέρω, εξακριβώθηκε η δράση **πέντε (5)** εγκληματικών ομάδων, οι οποίες απαρτιζόνταν συνολικά από εβδομήντα-εννέα (79) μέλη, εκ των οποίων η συντριπτική πλειοψηφία ήταν ημεδαποί.

ΓΡΑΦΗΜΑ 42

ΓΡΑΦΗΜΑ 43

Οι στόχοι-θύματα των εγκληματικών ομάδων εξακολουθούν και το 2019 να αποτελούν, κατά κύριο λόγο, αλλοδαποί (μετανάστες κυρίως), επιχειρηματίες-επιτηδευματίες και ιδιοκτήτες καταστημάτων.

3.6.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
5	Νομοθεσία Περί Όπλων & Εκρηκτικών Παράνομη Μετανάστευση Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα Αρπαγή Απάτη Ανθρωποκτονία από πρόθεση Σωματικές βλάβες	3	1	1	Θεσσαλονίκη Αθήνα Άρτα Πάτρα Σέρρες

Οι κυριότερες μορφές εκβίασης, που διαπιστώθηκαν, το έτος 2019 είναι οι εξής:

- Η αρπαγή και παράνομη κατακράτηση αλλοδαπών (μεταναστών κυρίως με οικονομική άνεση) τους οποίους διακινούν μέσω Τουρκίας, η εκβίαση συγγενών τους για καταβολή χρηματικών ποσών, ώστε να αφεθούν ελεύθεροι (εμπλέκονται πρωτίστως αλλοδαπές εγκληματικές ομάδες).
- Η «παροχή προστασίας» σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ή νυχτερινά κέντρα με την απειλή βίας (πρόκλησης σωματικών βλαβών στους ιδιοκτήτες ή υπαλλήλους αυτών, υλικών ζημιών σε αυτές, άσκησης ψυχολογικής βίας).

Άξια μνεία είναι και η εξάρθρωση 20μελούς εγχώριας ε.ο., που προέβαινε σε εκβιάσεις πωλητών λαϊκών αγορών. Ειδικότερα, με το πρόσχημα παροχής «προστασίας» και διευκολύνσεων, εξεβίαζαν επαγγελματίες και παραγωγούς λαϊκών αγορών, απαιτώντας χρηματικά ποσά για την τοποθέτηση των πωλητών σε συγκεκριμένες θέσεις ή αλλαγές θέσεων εντός των λαϊκών ή τους διέθεταν θέσεις αποβιωσάντων πωλητών που παρανόμως διατηρούσαν σε ισχύ³⁵.

Ακόμα, σημαντική υπόθεση αποτελεί η εξιχνίαση πολυμελούς (21 μέλη) εγχώριας ε.ο., η οποία προέβαινε σε εκβιαστικές πρακτικές και τεχνικές εξαπάτησης στις διαδικασίες ρυμούλκησης πλοίων στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης σε βάρος εταιρειών ρυμουλκών πλοίων και ναυτικών πρακτόρων.

³⁵ Σχετ. τυγχάνει το Δελτίο Τύπου της ΕΛ.ΑΣ. στον ακόλουθο υπερσύνδεσμο http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&lang=%27..%27&perform=view&id=85679&Itemid=2254&lang=. Η δράση της συγκεκριμένης ε.ο. ανάγεται σε 13 έτη έως την εξάρθρωσή της.

Η πλειοψηφία των εν λόγω ομάδων (**50%**) ήταν εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών), το **33%** ήταν κάτω των 6 ατόμων, ενώ το **17%** ήταν πολυμελείς (6-12 μέλη).

Η πλειοψηφία (**67%**) ήταν εγχώριες (αμιγείς-ομοιογενείς), ιεραρχικά δομημένες ομάδες (με αρχηγικά και εκτελεστικά στελέχη, με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εσωτερική πειθαρχία), δρούσαν σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο (σε ποσοστό **83%**) και ήταν χωρίς μεγάλη χρονική διάρκεια δράσης (έως 20 μήνες), πλην μίας υπόθεσης που δρούσε για 13 έτη.

Επίσης, οι ομάδες αυτές είναι υπεύθυνες για τη διάπραξη μεγάλου αριθμού εκβιάσεων (εμφανίζουν μεγάλη μαζικότητα επιθέσεων).

Διαπιστώθηκε ότι σε όλες τις εγχώριες ε.ο. (3 από το σύνολο των 5 που δραστηριοποιούνταν στις εκβιάσεις), υπήρχε εμπλοκή των σε κάθε περίπτωση αρμόδιων προς έλεγχο κρατικών λειτουργών (αστυνομικός σε εκβιάσεις καταστημάτων, διευθυντής και επόπτες υπάλληλοι της Περιφέρειας σε εκβιάσεις επαγγελματιών και παραγωγών λαϊκών αγορών, Αξιωματικός Λιμενικού Σώματος-Κεντρικός Λιμενάρχης σε εκβιάσεις εταιρειών ρυμουλκών πλοίων και ναυτικών πρακτόρων). Οι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι χρηματίζονταν σε τακτική βάση από τα μέλη των ε.ο. για να παρέχουν και παρείχαν σε αυτά τη συνδρομή τους.

Διαπιστώθηκε ότι η πλειοψηφία των εγχώριων εγκληματικών ομάδων προέβαινε στη νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές τους δραστηριότητες, χρησιμοποιώντας βασικές μεθόδους ξεπλύματος βρώμικου χρήματος (αγορές πολυτελών οικιών και ΙΧΕ αυτοκινήτων, στοιχηματισμός).

Βασικό χαρακτηριστικό της δράσης των εν λόγω εγκληματικών ομάδων εξακολουθεί να αποτελεί η έντονη χρήση ή η απειλή χρήσης τόσο ψυχολογικής, όσο και σωματικής βίας προς τα θύματά τους.

Οι ομάδες εμφανίζουν ευελιξία και προσαρμοστικότητα στις μεθόδους έρευνας των διωκτικών αρχών, λαμβάνοντας ισχυρά αντίμετρα (χρήση «ghostnumbers» και συχνή εναλλαγή τους, αποφυγή τ/φ συνομιλιών, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών για επικοινωνία μεταξύ τους, τ/φ επικοινωνία με κωδικοποιημένες εκφράσεις, χρήση ψευδώνυμων). Τυχόν σύλληψη των ηγετικών μελών τους δεν επηρεάζει τη δράση τους, καθώς, συνεχίζουν τη δραστηριότητα και μέσα από τα σωφρονιστικά καταστήματα.

3.7 Οργανωμένες απάτες.

3.7.1. Παρούσα κατάσταση.

Οι απάτες εξακολουθούν να αποτελούν το 2019 μια ιδιαίτερα προσοδοφόρα εγκληματική δραστηριότητα, εμφανίζοντας ωστόσο μικρή αύξηση σε σχέση με το 2018 (**3.327** υποθέσεις απάτης έναντι 3.184 το 2018, ήτοι αύξηση σε ποσοστό **4,49%** (Γράφημα 44). Σημαντικός παράγοντας για την ανακοπή της αύξησης των απατών αποτέλεσε η ενημερωτική καμπάνια που διεξάγει η ΕΛ.ΑΣ. (έκδοση και διαμοίραση ενημερωτικού φυλλαδίου, ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Αστυνομίας οδηγιών-συμβουλών για αποφυγή εξαπάτησης πολιτών και ειδικών συμβουλών για υπερήλικες³⁶, σποτ στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και το διαδίκτυο, συνεχής ανάδειξη του φαινομένου μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης, ημερίδες-διαλέξεις ανά την επικράτεια), που είχαν ως αποτέλεσμα την ενημέρωση των ατόμων τρίτης ηλικίας, με σκοπό την αποφυγή θυματοποίησής τους.

ΓΡΑΦΗΜΑ 44

Η συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα χαρακτηρίζεται γενικά από μεγάλη ποικιλομορφία, ως προς τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία δράσης των δραστών. Τις περισσότερες φορές, τελείται σε συνδυασμό με άλλα αδικήματα, όπως αυτά της πλαστογραφίας, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κ.λπ. και σε ελάχιστες περιπτώσεις με τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης και της ληστείας.

Τα θύματα εξακολουθούν να είναι ιδιώτες (υπερήλικα άτομα κατά πλειοψηφία, καταναλωτές, επιχειρηματίες και ιδιοκτήτες μικροεπιχειρήσεων), εταιρίες

³⁶ Σχετ. τυγχάνουν οι ακόλουθοι υπερσύνδεσμοι

http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=9876&Itemid=619&lang= και http://www.astynomia.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=132&Itemid=125&lang=

(τραπεζικά ιδρύματα, εταιρίες κινητής τηλεφωνίας) και το Δημόσιο (Ασφαλιστικά Ταμεία κτλ.).

Το συνολικό κέρδος που αποκόμισαν οι οργανωμένες ομάδες από τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα υπολογίζεται σε **4.044.481** Ευρώ. Επίσης, οι ομάδες αυτές είναι υπεύθυνες για τη διάπραξη μεγάλου αριθμού απατών (εμφανίζουν μεγάλη μαζικότητα επιθέσεων).

3.7.2. Εγκληματικές ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
33	Πλαστογραφία Υπεξαίρεση Απάτη με υπολογιστή Εκβίαση Κλοπές Διακ. κλοπές Νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα	19	7	7	Όλη η Επικράτεια

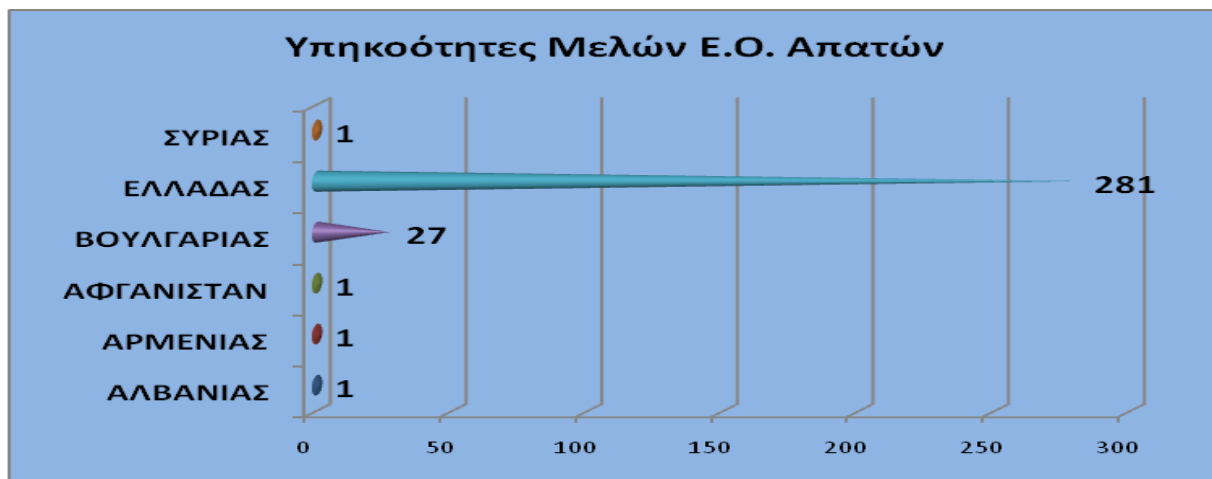
Το έτος 2019 εξαρθρώθηκαν τριάντα τρεις **(33)** εγκληματικές ομάδες, αποτελούμενες συνολικά από τριακόσια πενήντα έξι **(356)** μέλη.

Κυρίαρχο ρόλο εξακολουθούν να έχουν οι εγχώριες (ομοιογενείς-αμιγείς) ομάδες (σε ποσοστό **58%** επί του συνόλου των ομάδων) και ακολουθούν οι αλλοδαπές και οι ανομοιογενείς (εγχώριες και αλλοδαπές) με ποσοστό **21%** επί του συνόλου αμφότερες.

Στις ημεδαπές ε.ο., εμφανίζεται σημαντική συμμετοχή ατόμων ΡΟΜΑ (σε ποσοστό **64%** επί συνόλου ημεδαπών υπηκόων).

Οι κυριότερες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους ήταν Ελλάδας και Βουλγαρίας.

ΓΡΑΦΗΜΑ 45

Η συντριπτική πλειοψηφία των εγκληματικών ομάδων (**82%** επί του συνόλου) είναι ιεραρχικές.

Το μέγεθός τους ποικίλλει, αλλά στην πλειοψηφία τους (**70%** επί του συνόλου) επρόκειτο για ολιγομελείς (έως πέντε μέλη). Πολυμελείς (6-12 μέλη) και εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών) ήταν στα ίδια επίπεδα (**15%** επί του συνόλου σε αμφότερα).

Σημαντικό ποσοστό των ομάδων (**64%** επί του συνόλου) δρούσε σε τοπικό ή περιφερειακό επίπεδο (επίπεδο Νομού ή Περιφέρειας), όπως επίσης και εξίσου σημαντικό (**33%** επί του συνόλου) είχε πανελλήνιο πεδίο δράσης, ενώ σε μικρότερο ποσοστό είχαν διεθνή-διασυνοριακή διάσταση (**3%** επί του συνόλου). Σημαντικός αριθμός των ομάδων δραστηριοποιούνταν τόσο στην Αττική & Θεσσαλονίκη, όσο και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας (εμφανίζουν μεγάλη κινητικότητα).

Καμία εκ των ομάδων δεν εμφάνισε πολυδιάστατη εγκληματική δραστηριότητα.

Η πλειοψηφία των ομάδων (ποσοστό **69%** επί του συνόλου) είχαν σχετικά σύντομο χρονικό ορίζοντα δράσης (1-6 μήνες), **16%** είχαν διάρκεια έως ένα έτος, **3%** από ένα έως δύο έτη και **12%** επί του συνόλου είχαν διάρκεια άνω των 2 ετών (έως και πέραν των 5 ετών).

Οι ομάδες, σε ορισμένες περιπτώσεις, εμφανίζουν υψηλό βαθμό εξειδίκευσης, διαθέτοντας εξοπλισμό για πλαστογράφηση εγγράφων, είτε συνεργάζονται με πλαστογράφους, για τη διευκόλυνση των εγκληματικών τους δραστηριοτήτων.

Τα μέλη τους εμφανίζονται ιδιαίτερος ευρηματικά ως προς τις μεθόδους εξαπάτησης και τείνουν να εκμεταλλεύονται τις νέες τεχνολογίες (φορητά τηλέφωνα, Η/Υ), το διαδίκτυο και τις νομότυπες δομές, για αλίευση πελατών ή/και για να διευκολύνουν (διακίνηση χρημάτων μέσω εταιριών μεταφοράς χρημάτων, λειτουργία Γραφείων Ευρέσεως Εργασίας, ταξιδιωτικών γραφείων, μετακίνηση με ΜΜΜ & ΔΧΕ αυτ-τα) και αποκρύπτουν τις εγκληματικές δραστηριότητές τους. Χαρακτηρίζονται από μαζικότητα αδικημάτων (ευνοεί σε

αυτό η τεχνολογία, όπως η χρήση φορητών τηλεφώνων και του Διαδικτύου για αλίευση των θυμάτων).

Σε σχέση με το 2018 δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές ως προς τις μεθοδολογίες δράσης των εγκληματικών ομάδων (με μόνη εξαίρεση την έτι περαιτέρω χρήση του διαδικτύου ως μέσο τέλεσης ή διευκόλυνσης) οι κυριότερες των οποίων αναφέρονται παρακάτω:

- Εξαπάτηση μέσω τ/φ επικοινωνίας (προέβαιναν σε μεγάλο αριθμό κλήσεων) υπερήλικων κυρίως ιδιωτών, υποδουόμενοι δικηγόρους, αστυνομικούς ή/και ιατρούς, αποσπούσαν χρηματικά ποσά με το πρόσχημα εμπλοκής συγγενικού τους προσώπου σε θανατηφόρο τροχαίο δυστύχημα ή/και τροχαίο ατύχημα με τραυματισμό, προκειμένου να μην συλληφθεί ή με το πρόσχημα της δήθεν εσπευσμένης εισαγωγής συγγενών τους σε νοσοκομείο και την άμεση ανάγκη καταβολής χρηματικού ποσού για την επικείμενη εγχείρηση. Αυτή η μέθοδος εξακολουθεί να απασχολεί και το 2019, αν και σε μικρότερο βαθμό, λόγω της ενημερωτικής εκστρατείας της ΕΛ.ΑΣ..
- Εξαπάτηση υπερήλικων κυρίως ατόμων, εμφανιζόμενοι ως λογιστές, ασφαλιστές ή εφοριακοί και με το πρόσχημα είτε δήθεν «επιστροφής» χρημάτων συγγενικών τους προσώπων από Εφορίες, Τράπεζες ή ασφαλιστικές εταιρίες, είτε δήθεν «οφειλής» των συγγενών τους, τους εξαπατούσαν και τους αφαιρούσαν χρηματικά ποσά.
- Εξαπάτηση με τη χρήση ιστοσελίδας διαδικτυακού εμπορίου. Δράστες εμφανιζόμενοι ως πωλητές οχημάτων, αναρτούσαν ψευδείς αγγελίες πώλησης οχημάτων (ΙΧΕ, δικύκλων, μηχανημάτων έργων, γεωργικών ελκυστήρων κλπ) ή ηλεκτρικών/ηλεκτρονικών συσκευών σε ιστοσελίδες υψηλής επισκεψιμότητας ή σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και σε επικοινωνία που ακολουθούσε με τα θύματα, έπειθαν αυτά να προβούν στην παροχή προκαταβολής για να «κλείσει η συμφωνία». Στη συνέχεια τα μέλη της ομάδας σταματούσαν κάθε επικοινωνία με τα θύματα και σε ορισμένες περιπτώσεις προέβαιναν και σε οριστική διαγραφή ή τροποποίηση της αγγελίας.
- Εξαπάτηση με τη χρήση ιστοσελίδας διαδικτυακού εμπορίου. Δράστες, εντοπίζουν ΙΧΕ οχήματα που αναρτώνται προς πώληση σε ιστοσελίδες διαδικτυακού εμπορίου υψηλής επισκεψιμότητας, εμφανίζονται ως υποψήφιοι αγοραστές, υπό ψευδή/πλαστά στοιχεία (ή στοιχεία ταυτότητας προηγούμενων θυμάτων τους), πείθουν πωλητές πως ενδιαφέρονται να τα αγοράσουν και για το λόγο αυτό αιτούνται να τους γνωρίσουν το ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο (email), καταρτίζουν και αποστέλλουν με email πλαστά αποδεικτικά χρηματικών εμβασμάτων (internet banking) και ακολούθως μεταβαίνουν και παραλαμβάνουν τα οχήματα. Στη συνέχεια τα μέλη της ομάδας σταματούσαν κάθε

επικοινωνία με τα θύματα και σε αρκετές περιπτώσεις, διέθεταν προς πώληση στις ίδιες ιστοσελίδες τα κλεμμένα οχήματα.

- Εξαπάτηση ιδιωτών με τη χρήση ιστοσελίδας διαδικτυακού εμπορίου. Δράστες, αναρτούσαν απατηλές αγγελίες εκμίσθωσης καταλυμάτων σε διεθνή ιστότοπο.
- Εξαπάτηση ιδιωτών (κυρίως ηλικιωμένων), μέσω της δημιουργίας ιστοσελίδων χορήγησης δανείων με προνομιακούς όρους, όπου τα θύματα απέστελλαν αντίγραφα ΔΑΤ, εκκαθαριστικών σημειωμάτων κλπ δικαιολογητικών, τα οποία εμφάνιζαν ως απαραίτητα για τη σύναψη των δανείων, για την έκδοση των οποίων απαιτούσαν χρηματικά ποσά ως έξοδα και ακολούθως εξαφανίζονταν.
- Εξαπάτηση του Δημοσίου με φαρμακευτικά σκευάσματα υψηλού κόστους. Οι δράστες προμηθεύονταν παράνομα μέσω υπεξαιρέσεων, ψευδών ιατρικών πιστοποιήσεων και απατών, φαρμακευτικά σκευάσματα υψηλού κόστους, νοσοκομειακής κυρίως χρήσης, τα οποία ακολούθως διακινούσαν, με έκδοση εικονικών φορολογικών παραστατικών, και εξήγαγαν, σε φαρμακαποθήκες της Γερμανίας, της Ελβετίας και Ιταλίας, σε υπερδιπλάσια τιμή.
- Εξαπάτηση πολιτών, υπεύθυνων επιχειρήσεων και σωματείων καθώς και αντιπροσώπων του εκκλησιαστικού χώρου, μέσω της επίκλησης της ιδιότητας επιφανούς δικηγόρου ή μέλους δικαστικών αρχών ή μέλους της κυβέρνησης, ζητώντας οικονομική ενίσχυση για άτομο που χρήζει άμεσης χειρουργικής επέμβασης λόγω βαριάς αρρώστιας.
- Εξαπάτηση πολιτών μέσω ανάρτησης ψευδών αγγελιών πώλησης ηλεκτρονικών ειδών στο διαδίκτυο και κατάθεσης χρημάτων για την αγορά αυτών από τα θύματα σε λογαριασμούς πρακτόρων ΟΠΑΠ (χωρίς αυτοί να γνωρίζουν τους καταθέτες). Τα ποσά αυτά χρησιμοποιούνταν στη συνέχεια από τους δράστες σε στοιχηματικά παίγνια στα εν λόγω πρακτορεία, χωρίς να αποστέλλουν τα προϊόντα.
- Τηλεφωνική προσέγγιση εμπόρων και επιτηδευματιών, κυρίως της επαρχίας, οι οποίοι είχαν αναρτήσει στο διαδίκτυο και τον Τύπο αγγελίες πώλησης τροφίμων και εμπορευμάτων και παραγγελία των προς πώληση προϊόντων. Αφού τους έπειθαν ότι είναι φερέγγυοι, τους ζητούσαν τραπεζικούς λογαριασμούς και ακολούθως κατάρτιζαν και τους απέστελαν πλαστά αποδεικτικά τακτοποίησης της πληρωμής (εμβάσματα - επιταγές). Έτσι οι έμποροι απέστελαν μέσω μεταφορικών εταιριών της επαρχίας, τα εμπορεύματα στην Αθήνα. Μετά την παράδοση του εμπορεύματος, από έτερο τοπικό μεταφορέα της Αθήνας, στο ακριβές σημείο παράδοσης και μετά από επικοινωνία με τα τραπεζικά καταστήματα, διαπίστωναν την πλαστότητα των εμβασμάτων ή την πλαστότητα των επιταγών.

Οι ομάδες που δραστηριοποιούνται στην υπόψη δραστηριότητα χρησιμοποιούν τα συνήθη (όπως η χρήση «ghost numbers», διαδικτυακές εφαρμογές,

τηλεφωνικές κλήσεις με απόκρυψη αριθμού, πλαστών εγγράφων ταυτότητας ή/και αδειών διαμονής, μετακίνηση με ΜΜΜ και ΔΧΕ αυτ-τα, διαμονή σε ξενοδοχεία) ή/και πιο ισχυρά αντίμετρα σύλληψης (χρήση ψευδωνύμων και κωδικοποιημένων εκφράσεων κατά τις επικοινωνίες τους, χρήση διαδικτυακών εφαρμογών κατά τις επικοινωνίες τους, δραστηριοποίηση των ηγετικών μελών των ομάδων εξ αποστάσεως μέσω της χρήσης φορητών τ/φ ή Διαδικτύου, συνεχείς και εικονικές αλλαγές έδρας της επιχείρησης, χρήση ειδικών λογισμικών συστημάτων προκειμένου να εξασφαλίσουν την ανωνυμία τους στο διαδίκτυο κ.λπ.).

Η πλήρης εξιχνίαση και η σύλληψη των μελών τους συνήθως αναστέλλει τη δράση τους. Περαιτέρω, εξακριβώθηκε ότι, τα μέλη των ομάδων, σε ποσοστό **40%**, είχαν ποινικό παρελθόν.

Δεν διαπιστώθηκε διαφθορά κρατικών υπαλλήλων, ενώ σε έξι (6) υποθέσεις διαπιστώθηκε νομιμοποίηση εσόδων από τις εγκληματικές δραστηριότητες, κάνοντας χρήση βασικών μεθόδων κυρίως, αλλά και πιο εξελιγμένες.

Μνεία πρέπει να γίνει στην εξάρθρωση μιας εγκληματικής οργάνωσης, η οποία προέβαινε σε φοροδιαφυγή και νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ειδικότερα, ο αρχηγός της ε.ο., τύχανε ιδιοκτήτης ενεχυροδανειστηρίου, προέβαινε στην παραλαβή ποσοτήτων χρυσού (από κοσμήματα, χρυσαφικά) είτε ως ενέχυρα είτε προερχόμενα από κλοπές-ληστείες, για τα οποία δεν εξέδιδε τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία φορολογικά παραστατικά. Ακολουθώντας, τα έτηκε και δημιουργούσε σκραπ χρυσού, τα οποία συνεργός του τα μετέφερε σε άλλα μέλη της εο και τα μεταπωλούσε. Με τον τρόπο αυτό αποκόμιζαν μεγάλα χρηματικά ποσά που τα νομιμοποιούσαν μέσω των καταστημάτων που ήδη διατηρούσαν, ενώ παράλληλα προέβαιναν σε αγορές ακινήτων και σε ιδρύσεις νέων εταιρειών.

3.8 Πλαστογραφία.

3.8.1. Παρούσα κατάσταση.

Το αδίκημα της πλαστογραφίας αποτελεί μία εγκληματική δραστηριότητα, η οποία, ως επί το πλείστον, εμφανίζεται δευτερογενώς και συρρέει με έτερες μορφές εγκληματικής δραστηριότητας (κυρίως παράτυπη μετανάστευση, απάτες, κλοπές τροχοφόρων, διακίνηση κλεμμένων προϊόντων, λαθρεμπόριο προϊόντων κ.λπ.). Περαιτέρω, συσχετίζεται άμεσα με οικονομικής και διοικητικής φύσεως συναλλαγές, επηρεάζοντας σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή τους.

Το 2019 παρατηρείται μια μικρή μείωση σε σχέση με το προηγούμενο έτος (2018) τόσο στον αριθμό των υποθέσεων (σε ποσοστό **-6,01%**), όσο και των δραστών (σε ποσοστό **-0,7%**) για το αδίκημα της πλαστογραφίας (αφορούν κατοχή, χρήση και κατάρτιση-νόθευση πλαστού εγγράφου). (Βλ. αναλυτικά παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 46

Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής συμπεριφοράς ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των πλαστογραφημένων προϊόντων (συνήθως Δημόσιες Υπηρεσίες, τραπεζικά ιδρύματα, πολίτες, εταιρίες).

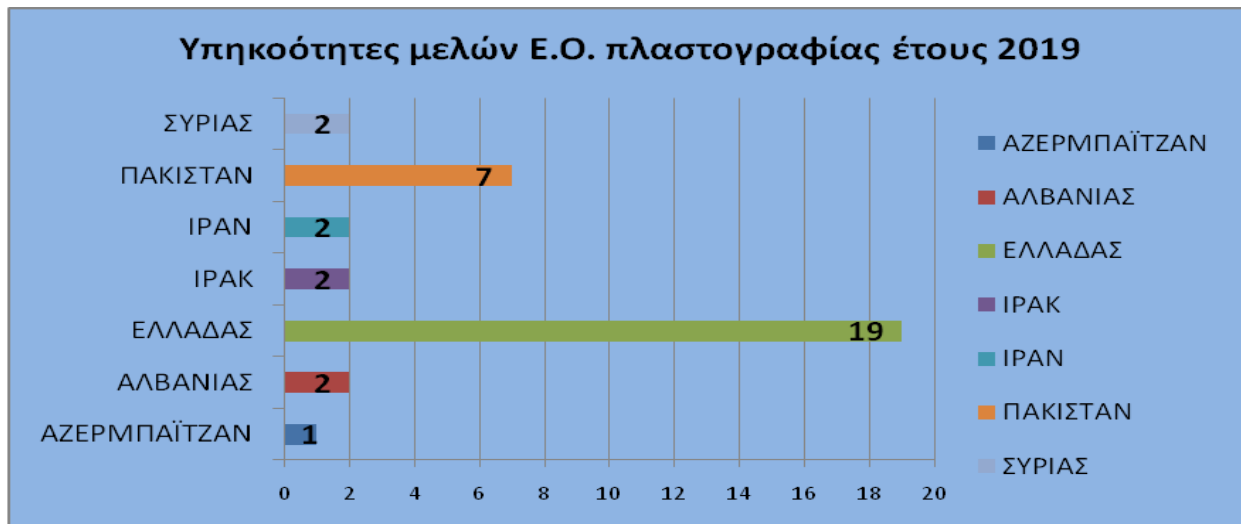
3.8.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Αλλοδαπές	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
6	Κώδικας μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης Υφαρπαγή ψευδούς βεβαίωσης Δωροδοκία για νόμιμες πράξεις Δωροδοκία για παράνομες πράξεις Νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες	1	3	2	Αττική Κως Ρόδος Σάμος

Το έτος 2019 η δραστηριοποίηση εγκληματικών οργανώσεων στην πλαστογράφηση εγγράφων συνίστατο στη δράση ολιγομελών ομάδων (έως 6 ατόμων σε ποσοστό **50%** του συνόλου), σε πολυμελείς ομάδες (6-12 ατόμων σε ποσοστό **33%** του συνόλου) και σε εγκληματικά δίκτυα (άνω των 12 μελών σε ποσοστό **17%** του συνόλου) οι οποίες προέβαιναν στην κατάρτιση πλαστών πιστοποιητικών και αποδεικτικών της ταυτότητας εγγράφων (υπηρεσιακά σημειώματα, διαβατήρια, δελτία ταυτότητας διαφόρων χωρών, άδειες διαμονής, άδειες οδήγησης κ.λπ.).

Διαπιστώθηκε η εμπλοκή συνολικά σαράντα **(40)** ατόμων, συνδεδεμένων με το αδίκημα της πλαστογραφίας, με κύριες υπηκοότητες προέλευσης των μελών τους την Ελλάδα, το Πακιστάν, την Αλβανία, το Ιράν και το Ιράκ (Βλ. παρακάτω Γράφημα).

ΓΡΑΦΗΜΑ 47

Ειδικότερα, από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας κατά το προηγούμενο έτος, εξιχνιάστηκαν έξι (6) υποθέσεις οργανωμένης εγκληματικής δράσης στον εν λόγω τομέα. Άξιο μνείας είναι το γεγονός ότι σε πέντε (5) εξ αυτών, απώτερο σκοπό αποτελούσε η, με διάφορους τρόπους, νομιμοποίηση της διαμονής στη Χώρα (και κατ' επέκταση διευκόλυνση μετάβασης σε έτερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης), αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών, οι οποίοι δεν πληρούσαν τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις, ενώ μία (1) περίπτωση αφορούσε οργανωμένο εγκληματικό δίκτυο που δραστηριοποιούνταν συστηματικά στη παράνομη έκδοση αδειών οδήγησης.

Συγκεκριμένα, η δράση των ομάδων παρουσιάζει ποικιλομορφία και συνίσταται είτε σε κατάρτιση εξ υπαρχής πλαστών εγγράφων και νοθεία γνησίων με χρήση διάφορων μέσων (όπως χρήση πλαστών σφραγίδων σε ταξιδιωτικά έγγραφα, αντικατάσταση της φωτογραφίας σε γνήσια έγγραφα κ.λπ.), είτε σε πλαστογράφηση των απαραίτητων εγγράφων (βεβαιώσεων ΟΤΑ, προξενικών θεωρήσεων εισόδου, υπηρεσιακών σημειωμάτων αστυνομικών αρχών, πλαστών συμβολαίων μίσθωσης κατοικιών, ψευδών φορολογικών δηλώσεων), με σκοπό την υποβολή τους στις αρμόδιες υπηρεσίες, την εξαπάτησή τους και τελικά την υπαρπαγή αδειών διαμονής, πετυχαίνοντας τη νομιμοποίηση της διαμονής αλλοδαπών στη Χώρα μας, οι οποίοι δεν πληρούσαν τις προβλεπόμενες από νόμο προϋποθέσεις και κατ' επέκταση τη διευκόλυνση εξόδου αυτών από τη Χώρα, μέσω διεθνών αερολιμένων και μετάβαση σε έτερες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η δράση των ομάδων εμπεριέχει υψηλό βαθμό εξειδίκευσης (χρησιμοποιούν διάφορες ηλεκτρονικές εφαρμογές Η/Υ και του Διαδικτύου, Η/Υ, εκτυπωτές, σαρωτές, ψηφιακές φωτογραφικές μηχανές, σφραγίδες, θερμοκολλητές και

λοιπό εξειδικευμένο τεχνολογικό εξοπλισμό), ενώ ο βασικός εξοπλισμός που χρησιμοποιούν είναι εύκολα διαθέσιμος στο νόμιμο εμπόριο και το Διαδίκτυο. Η κατάρτιση των πλαστών εγγράφων συνήθως λαμβάνει χώρα σε διαμερίσματα και πραγματοποιείται, όπως προαναφέρθηκε, είτε με τη νόθευση γνήσιων εγγράφων, είτε με την κατάρτιση εξ υπαρχής πλαστών (κυρίως ταξιδιωτικών εγγράφων). Όλες οι ομάδες δρούσαν σε τοπικό επίπεδο (είτε στην περιοχή της Αττικής, είτε σε διάφορες πόλεις της ελληνικής επικράτειας).

Οι ομάδες εξακολουθούν να εκμεταλλεύονται ευρέως τις νομότυπες δομές όπως του ταχυδρομικού τομέα, για την αποστολή-παραλαβή δεμάτων ή χρηματικών ποσών. Επίσης, εκμεταλλεύονται τη λειτουργία διαφόρων καταστημάτων (υγειονομικού ενδιαφέροντος), για «αλίευση πελατών» και παράδοση-διακίνηση των πλαστών εγγράφων.

Επιπλέον, διαπιστώθηκε σε μία υπόθεση νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατά την οποία οι δράστες χρησιμοποιούσαν ως «βιτρίνες» καταστήματα στο κέντρο της Αθήνας και παράλληλα νομιμοποιούσαν εκεί τα παρανόμως κτηθέντα έσοδά τους.

Επιπρόσθετα, σε τρεις υποθέσεις, διαπιστώθηκε η διαφθορά κατώτερων στελεχών - υπαλλήλων δημόσιων Υπηρεσιών (υπάλληλοι Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών, ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, ιατρικό προσωπικό δημοσίων νοσοκομείων), είτε ευκαιριακά με χρηματισμό, είτε ως μόνιμη τακτική της εγκληματικής ομάδας³⁷.

Οι ομάδες χρησιμοποιούσαν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως, διαμόρφωση κρυφών χώρων σε διαμερίσματα (καβάζες) για κατάρτιση πλαστών ή νόθευση γνήσιων εγγράφων, χρήση «ghost numbers», χρήση συνθηματικής φρασεολογίας κατά την επικοινωνία μεταξύ των μελών κ.λπ..

3.9 Διακίνηση όπλων, πυρομαχικών & εκρηκτικών υλών.

3.9.1. Παρούσα Κατάσταση.

Σε σχέση με το 2018, δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές στη Χώρα μας, ως προς τη συγκεκριμένη εγκληματική δραστηριότητα. Η Ελλάδα εξακολουθεί να αποτελεί χώρα «προορισμού» (οπλισμός προερχόμενος από Βουλγαρία, Αλβανία, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας, Σερβία, Κόσσοβο, Μαυροβούνιο), για την κάλυψη των αναγκών της «εγχώριας» αγοράς (μεμονωμένους δράστες ή/και ομάδες που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας), αλλά και «ενδιάμεση» (transit) χώρα [κυρίως με προορισμό την Τουρκία, Συρία, Ιράκ, Λιβύη ή/και χώρες της Ε.Ε.], ένεκα της γεωγραφικής της θέσης.

³⁷ Τα κατώτερα στελέχη της δημόσιας διοίκησης εμφανίζονται ως μόνιμοι συνεργάτες της εγκληματικής ομάδας. Παρατηρείται όχι μόνο χρηματισμός, αλλά αποκόμιση μέρους των κερδών.

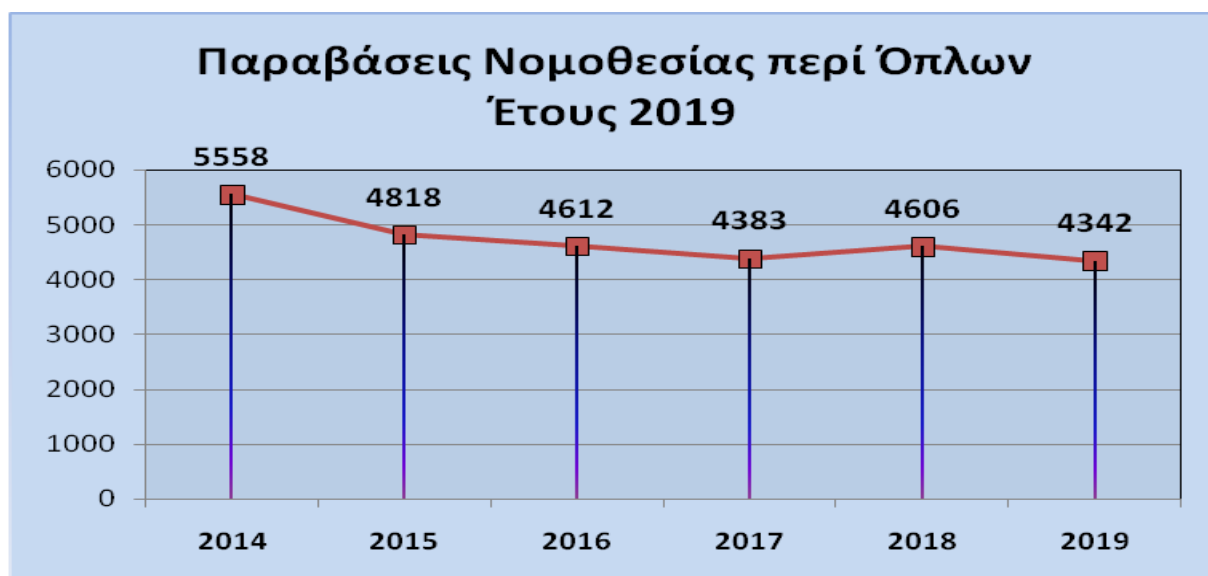
Διεθνώς, οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (Αλβανία, Σερβία, Μαυροβούνιο, Βόρεια Μακεδονία, περιοχή Κοσόβου)³⁸, της Αν. Ευρώπης (χώρες πρώην Ε.Σ.Σ.Δ., Σλοβακία) αλλά και οι Η.Π.Α., αποτελούν σημαντικές χώρες-«πηγή» των διακινούμενων πυροβόλων όπλων, απενεργοποιημένων όπλων και ανταλλακτικών μερών αυτών.

Οι τρομοκρατικές επιθέσεις σε ευρωπαϊκό έδαφος των τελευταίων ετών (λ.χ. Παρίσι, Νοέμβριος 2015- Βρυξέλλες, Μάρτιος 2016) έχουν οδηγήσει στη λήψη σχετικών πρωτοβουλιών για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης όπλων, μιας αγοράς η οποία, κατά βάση, σε διεθνές επίπεδο τελεί υπό τον έλεγχο οργανωμένων εγκληματικών ομάδων. Το γεγονός αυτό ωστόσο, οδήγησε στη διακοπή προσφοράς τροποποιημένων όπλων (ακουστικής επέκτασης) και στην αύξηση του αριθμού πωλήσεων εναλλακτικών τύπων πυροβόλων όπλων που μπορούν εύκολα να μετατραπούν (flobert, πιστόλια αερίου).

Η χρήση εξελιγμένων τεχνολογιών επικοινωνίας, το διαδίκτυο γενικότερα, οι αγορές στο Darknet και ιδίως τα καταστήματα στο διαδίκτυο, έφεραν πρόσφατα τη διακίνηση πυροβόλων όπλων σε μια νέα εποχή, όπου τα γεωγραφικά εμπόδια δεν αποτελούν πλέον θέμα και οι διακινητές είναι λιγότερο πιθανό να διωχθούν, λόγω της χρήσης εργαλείων όπως το Tor, που επιτρέπουν στους χρήστες να αποκρύπτουν τη μοναδική διεύθυνση πρωτοκόλλου Internet (IP).

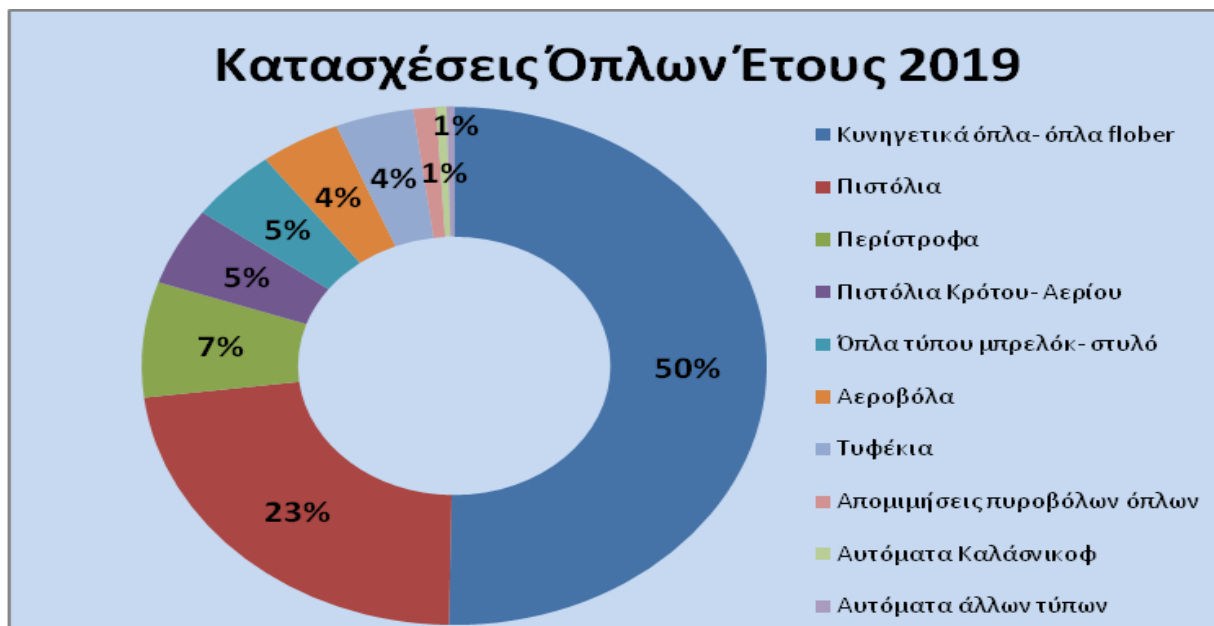
Από το σύνολο των κατασχέσεων των όπλων στην Ελληνική Επικράτεια το 2018, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών αφορά σε κυνηγετικά όπλα & όπλα Flobert, ακολουθούμενο με μεγάλη διαφορά από πιστόλια. Όσον αφορά τις παραβάσεις Νομοθεσίας Περί Όπλων, για το 2019 παρατηρείται μια μικρή μείωση των υποθέσεων κατά **5,73%** σε σχέση με το 2018 (4.342 από 4.606 υποθέσεις).

ΓΡΑΦΗΜΑ 48

³⁸ Βλ. σχετικά Έκθεση Εκτίμησης Απειλής OCTA SEE 2018 του SELEC

ΓΡΑΦΗΜΑ 49

Η παράνομη διακίνηση οπλισμού αποτελεί πεδίο προσέλκυσης εγκληματικών ομάδων, αλλά και μεμονωμένων δραστών-διακινητών, οι οποίοι έχουν διασυνδέσεις και συνεργάζονται «ad hoc»³⁹ με διάφορες εγκληματικές ομάδες, προμηθεύοντας τους παράνομα με οπλισμό.

3.9.2. Εγκληματικές Ομάδες

Αριθμός ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Εμπλεκόμενες Χώρες	Περιοχές Δράσης
1	-	1	Ελλάδα Αλβανία	Ηράκλειο Ρέθυμνο Χανιά Ιωάννινα Θεσπρωτία Φλώρινα

Η παράνομη διακίνηση όπλων εξακολουθεί να αποτελεί, κατά κύριο λόγο, δευτερογενή εγκληματική δραστηριότητα των ομάδων που εμπλέκονται σε

³⁹Πρόκειται για το «crime as service model» (βλ. Σχετ. με ορισμό: Έκθεση Εκτίμησης Απειλής SOCTA 2017 της EUROPOL).

αυτήν. Το 2019, σε μία (1) περίπτωση διαπιστώθηκε η εμπλοκή οργανωμένης ομάδας, η οποία απαρτιζόταν από είκοσι-τρία (23) μέλη, και είχαν ως κύρια δραστηριότητα την παράνομη διακίνηση οπλισμού και πυρομαχικών.

Τα μέλη της προέβαιναν σε παράνομη εισαγωγή στην ελληνική επικράτεια από την Αλβανία, κατοχή, αποθήκευση και πώληση/ εμπορία οπλισμού και πυρομαχικών, με έδρα της την Κρήτη.

Η οργάνωση λειτουργούσε με δύο κωριστούς πυρήνες: Ο πρώτος πυρήνας δρούσε στην Αλβανία και μεριμνούσε για την εξεύρεση των απαιτούμενων ποσοτήτων πυροβόλων όπλων και πυρομαχικών, τον έλεγχο της ποιότητας και την τιμή αγοράς αυτών και τέλος την παράνομη εισαγωγή στη Χώρα μας από την Αλβανία και την προσωρινή αποθήκευσή τους. Ο δεύτερος πυρήνας, έδρευε στην Κρήτη, λάμβανε παραγγελίες για οπλισμό από υποψήφιους αγοραστές και όταν συγκέντρωνε ικανές ποσότητες, ενημέρωνε τον πρώτο πυρήνα για τις παραγγελίες και αναλάμβανε τη διακίνηση και διάθεση στους αγοραστές των όπλων. Η διακίνηση των όπλων και πυρομαχικών πραγματοποιούνταν είτε από μέλη του πρώτου πυρήνα, τα οποία εισήγαγαν λάθρα στη Χώρα μας μέσω του Σ.Σ. Κρυσταλλοπηγής είτε από μέλη του δεύτερου πυρήνα, από χώρους – σημεία που είχαν προσυμφωνηθεί μεταξύ των μελών σε βοσκοτόπους στην περιφέρεια της Ηπείρου ή της Δυτικής Μακεδονίας. Ακολούθως, με ίδια μέσα (συνήθως σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες σε οχήματα), τα μετέφεραν στην Κρήτη και ακολούθως τα αποθήκευαν σε ειδικά διαμορφωμένους προς τούτο χώρους. Καταγράφηκε παράλληλα, η παράνομη διακίνηση όπλων και πυρομαχικών, με φορτηγά οχήματα που μετέφεραν ζωοτροφές και ξηρά χόρτα. Από τον αποθηκευτικό χώρο στην Κρήτη, τα μέλη του δεύτερου πυρήνα διοχέτευαν τον παράνομο οπλισμό στους αγοραστές, αφού λάμβαναν το κατάλληλο τίμημα. Η τιμή πώλησης κάθε φυσιγγίου κυμαίνονταν από 1,20- - 1,90 ευρώ ανά φυσιγγίο και ανάλογα με το διαμέτρημά του. Από την διενεργηθείσα προανάκριση προέκυψε ότι η ε.ο. , κατά τη δεκάμηνη δράση της, εισήγαγε (4) φορές λάθρα στη Χώρα μας άγνωστο αριθμό πυρομαχικών από την Αλβανία και προέβη σε (11) περιπτώσεις στην πώληση πυρομαχικών σε υποψήφιους αγοραστές.

Η ομάδα ήταν πολυμελής (21 μέλη).

Η υπηκοότητα των μελών ήταν (16) Ελληνική και (7) Αλβανική και το ηγετικό στέλεχος του δεύτερου πυρήνα, όπως και άλλα τρία (3) μέλη της οργάνωσης, είχαν ποινικό παρελθόν για όμοια αδικήματα.

Αναφορικά με τους τρόπους διακίνησης, δεν εντοπίζονται σημαντικές αλλαγές το 2019 σε σχέση με το 2018. Αυτή εξακολουθεί να πραγματοποιείται **χερσαία** [με οχήματα (Ι.Χ – Φ/Γ) σε ειδικά διαμορφωμένες κρύπτες μέσω των θεσμοθετημένων σημείων εισόδου/εξόδου Χώρας (Αλβανίας, Τουρκίας, Βουλγαρίας, Βόρειας Μακεδονίας) ή/και πεζή από μη θεσμοθετημένα σημεία εισόδου και στη συνέχεια απόκρυψη σε συγκεκριμένα σημεία (κυρίως στην Ε/Α μεθόριο)], **θαλάσσια** (με πλοία φορτωμένα σε container, κρυμμένα με άλλα

εμπορεύματα) και **εναέρια** (με aircouriers, οι οποίοι τα είχαν κρυμμένα σε αποσκευές).

Περαιτέρω, δημοφιλή **μεθοδολογία δράσης (modus operandi)** και το 2019 συνιστά η νόμιμη εισαγωγή από εταιρίες εμπορίας οπλισμού σε χώρες της Ε.Ε. (Βουλγαρία κυρίως) διαφόρων αεροβόλων όπλων, πιστολιών κρότου-αερίου και λοιπών απενεργοποιημένων όπλων, φυσιγγίων κρότου-αερίου και η μετατροπή τους στη συνέχεια σε πυροβόλα όπλα και φυσιγγια αυτών, τα οποία διακινούνται στην εγχώρια αγορά. Προς τούτο, συνήθως μέλη τους διατηρούν νομίμως καταστήματα εμπορίας όπλων.

Οι τιμές αγοράς των πυροβόλων όπλων κυμαίνονται από 350 έως 5.000 Ευρώ (αναλόγως του τύπου, προέλευσης, χρονολογίας μοντέλου όπλου κ.λπ.) και των πυρομαχικών κυμαίνονταν από 40 έως 80 ευρώ (αναλόγως του διαμετρήματος των φυσιγγίων).

Οι ομάδες αυτές εμφανίζουν υψηλό βαθμό ειδίκευσης, καθώς συμμετέχουν σε αυτές μέλη με εξειδικευμένες γνώσεις και εξοπλισμό για τη μετατροπή-τροποποίηση των όπλων.

Επίσης, τείνουν να εκμεταλλεύονται τις νομότυπες δομές για τη διακίνηση των εγκληματικών τους προσόδων (εταιρίες μεταφοράς χρημάτων, ταχυμεταφορών, τραπεζικά ιδρύματα, λεωφορεία του ΚΤΕΛ), αλλά και του παράνομου οπλισμού (εταιρίες ταχυμεταφορών, καταστήματα εμπορίας όπλων, σκοπευτικές λέσχες, σύσταση ναυτιλιακών εταιριών στην αλλοδαπή). Περαιτέρω, αναπτύσσουν συνεργασίες με νόμιμους εμπόρους και εταιρίες εμπορίας όπλων στην αλλοδαπή, εισάγοντας νόμιμα τον οπλισμό στη χώρα μας, τον οποίο στη συνέχεια τον τροποποιούν-μετασκευάζουν.

Επιπρόσθετα, κάνουν ευρεία χρήση των νέων τεχνολογιών [Διαδίκτυο (SurfaceWeb), «Darknet»], για την αλίευση πελατών και διακίνηση του οπλισμού. Το «Σκοτεινό Δίκτυο (Darknet)»⁴⁰ συνιστά διεθνώς δημοφιλές πεδίο ανεύρεσης πελατών και διακινήτων οπλισμού, η δε αποστολή-διακίνηση του οπλισμού λαμβάνει χώρα κυρίως μέσω εταιριών ταχυμεταφοράς.

Οι ομάδες λαμβάνουν τα συνήθη αντίμετρα σύλληψης, όπως χρήση «ghost numbers», χρήση διαδικτυακών εφαρμογών για την επικοινωνία τους, συνθηματικών εκφράσεων κατά τις επικοινωνίες τους, απόκρυψη οπλισμού σε μισθωμένες οικίες ή/και αποθήκες (καβάτζες), απόκρυψη σε άλλα νόμιμα μεταφερόμενα φορτία.

Δεν διαπιστώθηκε διαφθορά κρατικών λειτουργών ούτε και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

⁴⁰Χαρακτηριστικό στοιχείο είναι ότι επιμερίζεται σε σκοτεινά δίκτυα κρυμμένα βαθιά μέσα στον ιστό. Επίσης, γνώρισμα του σκοτεινού διαδικτύου είναι και τα δίκτυα ανωνυμίας, όπως το Tor, που λειτουργεί μέσω μιας σειράς ανώνυμων συνδέσεων.

3.10 Παραχάραξη.

3.10.1. Παρούσα κατάσταση.

Η παραχάραξη χαρτονομισμάτων συνιστά πηγή εύκολου προσπορισμού κέρδους, σε μία περίοδο που λόγω των οικονομικών συνθηκών ολοένα και περισσότερα άτομα καταφεύγουν σε παράνομες μεθόδους, προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες.

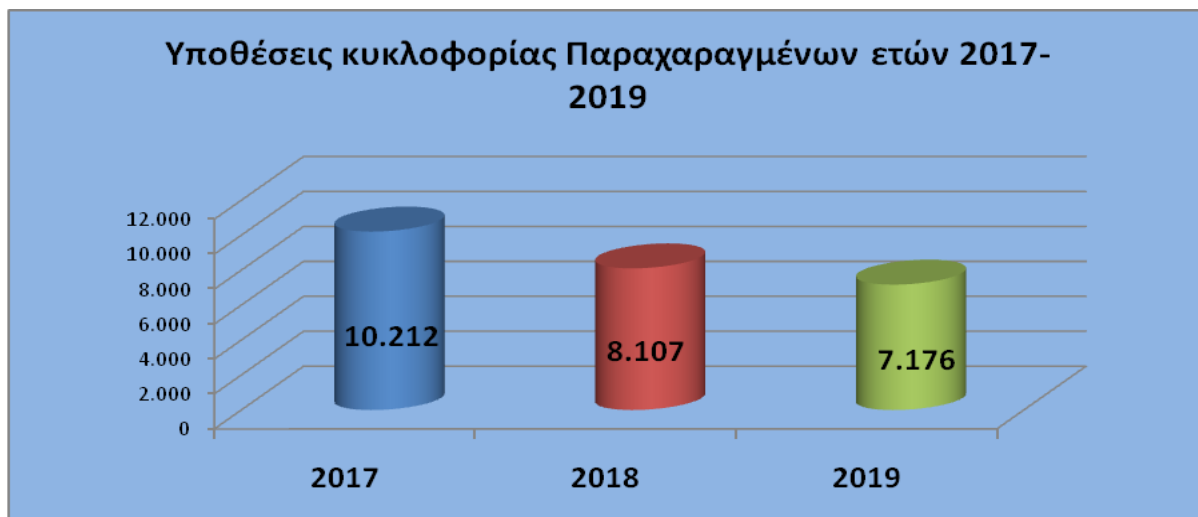
Η Ελλάδα δεν αποτελεί χώρα παραγωγής παραχαραγμένων νομισμάτων, ωστόσο η εγγύτητά της με χώρες παραγωγής την καθιστά πρόσφορη χώρα για διάθεση των προϊόντων της παραχάραξης. Πανευρωπαϊκά, η Βουλγαρία⁴¹ αποτελεί χώρα παραχάραξης υψηλής ονομαστικής αξίας χαρτονομισμάτων Ευρώ. Περαιτέρω, οι πέντε (5) κυριότερες χώρες διανομής παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων Ευρώ αποτελούν (κατά φθίνουσα σειρά): η Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ισπανία και Ολλανδία.

Συνολικά, οι υποθέσεις παραχάραξης χαρτονομισμάτων το έτος 2019 ανήλθαν σε εξήντα-δύο (**62**) έναντι (36) το 2018 και (109) το 2017, καταγράφοντας σημαντική αύξηση κατά **72,22%**. Αντιθέτως, μείωση (σε ποσοστό **11,48%**) παρατηρήθηκε και στις υποθέσεις κυκλοφορίας παραχαραγμένων νομισμάτων (καλόπιστης ή μη)[Βλ. παρακάτω ΓΡΑΦΗΜΑΤΑ].

ΓΡΑΦΗΜΑ 50

⁴¹Το νομικό καθεστώς στις Βαλκανικές Χώρες και κυρίως στη Βουλγαρία, ευνοεί τη λειτουργία εργαστηρίων παραγωγής παραχαραγμένων νομισμάτων (επιβολή ελάχιστων κυρώσεων στους παραβάτες).

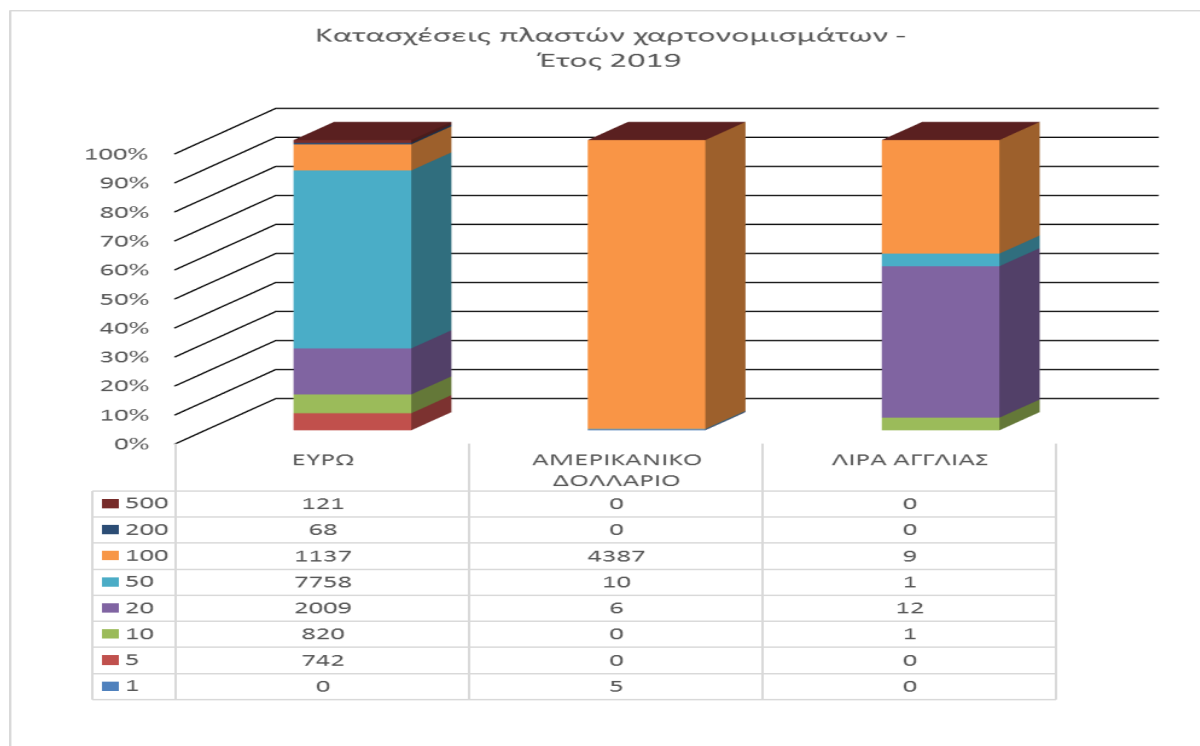
ΓΡΑΦΗΜΑ 51

Το αδίκημα της παραχάραξης χαρτονομισμάτων συχνά τελείται σε συνδυασμό με το αδίκημα της απάτης ή/και της κυκλοφορίας παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων και επηρεάζει σημαντικά την ομαλή διεξαγωγή των οικονομικών συναλλαγών και την εμπιστοσύνη σε αυτές.

Από τις κατασχέσεις πλαστών χαρτονομισμάτων στην Ελληνική Επικράτεια για το 2019, προκύπτει ότι προτιμάται η παραχάραξη χαρτονομισμάτων Ευρώ (ονομαστικής αξίας πρωτίστως 50 και ακολούθως 20, 100, 5 και 10) και Αμερικανικού Δολαρίου (ονομαστικής αξίας 20) σε σχέση με λοιπά ξένα νομίσματα.[Βλ. Παρακάτω Γράφημα].

Τα θύματα της συγκεκριμένης εγκληματικής δραστηριότητας ποικίλλουν και εξαρτώνται από τον τελικό αποδέκτη των παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων (συνήθως πολίτες-καταναλωτές, έμποροι-επιχειρηματίες, ιδιοκτήτες καταστημάτων, κ.λπ.).

Η συνήθης μεθοδολογία δράσης ατόμων που εμπλέκονται στη διακίνηση χαρτονομισμάτων, εξακολουθεί να είναι η ανταλλαγή των παραχαραγμένων με γνήσια, με το πρόσχημα διάφορων αγοραπωλησιών (χαμηλού κόστους) αντικειμένων σε καταστήματα και λαϊκές αγορές, ώστε να μη γίνονται εύκολα αντιληπτά.

ΓΡΑΦΗΜΑ 52**3.10.2. Εγκληματικές Ομάδες.**

Όσον αφορά την οργανωμένη εγκληματικότητα στον εν λόγω τομέα, μνημονεύεται ότι το 2019, διαπιστώθηκε στη Χώρα μας η δράση μιας (1) οργανωμένης εγκληματικής ομάδας που δραστηριοποιούνταν στην παραχάραξη χαρτονομισμάτων.

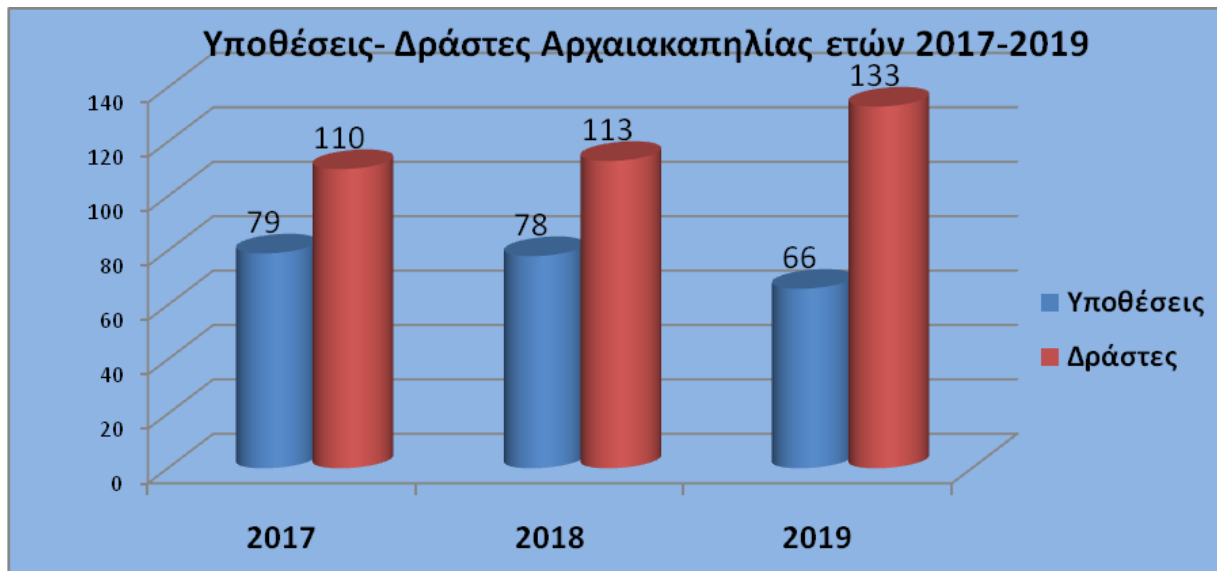
Ειδικότερα, πρόκειται για μια δεκαμελής ε.ο., ομοιογενής, εγχώρια και ιεραρχική, η οποία προχωρούσε στην κατάρτιση, προμήθεια και κυκλοφορία πλαστών/ παραχαραγμένων χαρτονομισμάτων Η.Π.Α., λόγο για τον οποίο είχε ενοικιάσει χώρο όπου λειτουργούσε το παράνομο εργαστήριο. Κατασχέθηκαν πλαστά χαρτονομίσματα ονομαστικής αξίας άνω των 200.000 δολαρίων ΗΠΑ, όπως και πλήρες εξοπλισμός και συνεργα για την παραχάραξη χαρτονομισμάτων.

3.11 Παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών.**3.11.1. Παρούσα Κατάσταση.**

Τα έργα πολιτιστικής κληρονομιάς εξακολουθούν να προσελκύουν το ενδιαφέρον εγκληματιών και εγκληματικών οργανώσεων, από το λαθρεμπόριο των οποίων αποκομίζουν τεράστια οικονομικά οφέλη. Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, η οποία αποτελεί ένα υπαίθριο μουσείο, με χιλιάδες αρχαιολογικούς θησαυρούς να βρίσκονται διάσπαρτοι, τόσο σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, μοναστήρια, εκκλησίες, όσο και στην ύπαιθρο, το πρόβλημα συνεχίζει να είναι υπαρκτό.

Το 2019 παρατηρήθηκε μείωση στις υποθέσεις αρχαιοκαπηλίας σε ποσοστό **15,38%** (66 υποθέσεις έναντι 78 το 2018, 79 το 2017. Αντίθετα, αύξηση παρατηρήθηκε στον αριθμό των δραστών (133 έναντι 113 το 2018, ήτοι αύξηση σε ποσοστό **17,70%**)[Βλ. παρακάτω Γράφημα].

ΓΡΑΦΗΜΑ 53

Η πλειοψηφία των υποθέσεων αφορούσαν τη δράση μεμονωμένων ατόμων. Κύρια δραστηριότητα ήταν η παράνομη εκσκαφή, η κατοχή και η διάθεση αρχαίων αντικειμένων.

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών συχνά τελείται σε συνδυασμό με τα αδικήματα της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος.

Επισημαίνεται δε ότι, στην υπόψη δραστηριότητα παρατηρείται ως επί το πλείστον η εμπλοκή ημεδαπών (114 ημεδαποί δράστες, ήτοι ποσοστό **85,71%** επί του συνόλου, έναντι 19 αλλοδαπών, ήτοι ποσοστό **14,29%** επί του συνόλου) και λαμβάνει χώρα σε όλη την ελληνική επικράτεια. Όσον αφορά τις παράνομες ανασκαφές, αυτές ως επί το πλείστον πραγματοποιούνται είτε εντός, είτε πέριξ αρχαιολογικών χώρων, χώρων με αρχαιολογικό ενδιαφέρον, Μονές και εκκλησίες.

Οι λόγοι που ευνοούν την ανωτέρω περιγραφόμενη εγκληματική δραστηριότητα είναι οι εξής:

- Το ιστορικό παρελθόν της Ελλάδας: Η Ελληνική Επικράτεια είναι διάσπαρτη με μνημεία και αρχαιολογικούς θησαυρούς, οι οποίοι είναι εύκολα προσβάσιμοι στον οποιονδήποτε.
- Η ύπαρξη πληθώρας χώρων θρησκευτικής λατρείας (Ναοί, μονές-Μοναστήρια κ.λπ.) σε απομακρυσμένες περιοχές, απ' όπου με μεγάλη ευκολία μπορούν να αφαιρεθούν αντικείμενα θρησκευτικής λατρείας μεγάλης αξίας.

- Η έλλειψη συστημάτων ασφαλείας στους προαναφερθέντες χώρους θρησκευτικής λατρείας, σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό ατόμων που επισκέπτονται τους ιερούς αυτούς χώρους.
- Η ύπαρξη μεγάλου αγοραστικού ενδιαφέροντος στο εξωτερικό για τέτοιου είδους αντικείμενα.
- Η αγορά αντικειμένων πολιτιστικής κληρονομιάς αποτελεί έναν εύκολο τρόπο νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.
- Η χαμηλή κρατική αποζημίωση σε περίπτωση ανεύρεσης πολιτιστικών προϊόντων. Το γεγονός αυτό ωθεί στη διάθεση των πολιτιστικών προϊόντων στην παράνομη αγορά, όπου τα περιθώρια κέρδους είναι μεγαλύτερα, αφού οι ενδιαφερόμενοι είναι διατεθειμένοι να τα αποκτήσουν καταβάλλοντας υψηλό αντίτιμο.
- Η ελλιπής φύλαξη των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ευκαιρίες για τη δράση εγκληματικών ομάδων, καθώς μπορούν να αποκτήσουν ή να αφαιρέσουν πολιτιστικά προϊόντα χωρίς την ανάληψη υψηλού ρίσκου.
- Η μη καταγραφή των πολιτιστικών προϊόντων που προέρχονται από παράνομες ανασκαφές⁴².

3.11.2. Εγκληματικές Ομάδες.

Αριθμός ΕΟ (2019)	Εγκλήματα που συνδέονται με την εγκληματική δραστηριότητα	Εγχώριες	Εγχώριες & Αλλοδαπές	Περιοχές Δράσης
4	Αποδοχή και διάθεση προϊόντων εγκλήματος	4	-	Αρκαδία Καρδίτσα Λάρισα Μεσσηνία Πιερία Τρίκαλα

Το έτος 2019 η δραστηριοποίηση εγκληματικών οργανώσεων στο παράνομο εμπόριο πολιτιστικών αγαθών συνίστατο στη δράση (2) ολιγομελών (έως 6 δράστες) και (2) πολυμελών (6-12 δράστες) εγκληματικών ομάδων, οι οποίες προέβαιναν σε συστηματικές λαθρανασκαφές με σκοπό την αντικειμένων αρχαιολογικής αξίας, κερμάτων και λοιπών πολύτιμων αντικειμένων,

⁴² Τα προϊόντα αυτά δεν καταγράφονται και ούτε είναι γνωστή η περιοχή ανεύρεσής τους. Έτσι ακόμα και αν εμφανιστούν στη διεθνή αγορά, είναι αδύνατη η πιστοποίησή τους και ο επαναπατρισμός τους, παραμένοντας στην κατοχή των ιδιωτών που τα αγόρασαν.

χρησιμοποιώντας κατάλληλα μηχανήματα σκαφής, ανιχνευτές μετάλλων και μηχανήματα διασκόπησης του εδάφους.

Ειδικότερα, από τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας εξιχνιάστηκαν τέσσερις (4) υποθέσεις οργανωμένης εγκληματικής δράσης και διαπιστώθηκε η εμπλοκή είκοσι-οκτώ (28) ατόμων, συνδεδεμένων με το αδίκημα του παράνομου εμπορίου πολιτιστικών αγαθών, η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων είχαν ελληνική υπηκοότητα.

Επιπρόσθετα, όλες οι υποθέσεις που εξιχνιάστηκαν, αφορούσαν εγκληματικές ομάδες που παρουσίαζαν σαφή ιεραρχία, καθώς διαπιστώθηκε η ύπαρξη ατόμου ή πυρήνα ατόμων, που συντόνιζαν ή επόπτευαν τη δράση των λοιπών (κύριων ή περιφερειακών) μελών.

Οι ομάδες χρησιμοποιούσαν συνήθη αντίμετρα σύλληψης όπως, χρήση πολλαπλών τηλεφωνικών συνδέσεων, συνθηματικής φρασεολογίας, χρήση «ghostnumbers», απενεργοποίηση κινητών τηλεφώνων κατά τις ανασκαφές για αποφυγή εντοπισμού της θέσης τους κ.λπ..

Το αδίκημα της αρχαιοκαπηλίας και της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών συντελεί στην υποβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Χώρας μας. Επιπρόσθετα, πολύ συχνά προκαλούνται και φυσικές φθορές σε αρχαιολογικά ευρήματα στα πλαίσια παράνομων ανασκαφών.

Δεν διαπιστώθηκε διαφθορά κρατικών υπαλλήλων ούτε και νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.